የሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ

144ኛ ልዩ መግለጫ

በኢትዮጵያ ሶማሌ እና በኦሮሚያ ክልል የተለያዩ ዞኖች የተፈፀሙ የሰብዓዊ መብት ጥሰቶች

ሐምሌ 24 ቀን 2010 ዓ.ም
አዲስ አበባ
ኢትዮጵያ

የምዝገባ ቁጥር 1146

ሰመጉ

ዋናው ጽ/ቤት፡ አዲስ አበባ

አ.አ ስታዲየም አጠገብ፣ ላሊበላ ሬስቶራንት ጎን፣ ሣኅለ ሥላሴ ሕንፃ 8ኛ ፎቅ፣ ቢሮ ቁጥር 19

ስልክ: (+251) 011 868 5706

ፋክስ: (+251) 011 558-2387

ኢሜይል: info1hrco@gmail.com/ info@ehrco.org

ድረ ገጽ: www.ehrco.org

ፌስቡክ፡ https://www.facebook.com/humanrights.council.5?ref=bookmarks

የፖስታ ሳጥን ቁጥር 2432

አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ

የሰብዓዊ መብቶች ክትትል እና ምርመራ መምሪያ

ስልክ: (+251) 011 558-2387

ኢሜይል: info1hrco@gmail.com / monitoring@ehrco.org

ቀጠና / ቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች

ደቡብ ኢትዮጵያ ቀጠና፡	ሐዋሳ - ስ.ቁ (+251) 046 220-4500፣ ፖ.ሳ.ቁ 360
ሰሜን ኢትዮጵያ ቀጠና፡	ባሕርዳር- ስ.ቁ (+251) 058 220-0240፣ ፖ.ሳ.ቁ 1115
ምዕራብ ኢትዮጵያ ቀጠና፡	ነቀምቴ - ስ.ቁ (+251) 057 660-2664፣ ፖ.ሳ.ቁ 463
ምሥራቅ ኢትዮጵያ ቀጠና፡	ድሬደዋ - ስ.ቁ (+251) 025 411 6845፣ ፖ.ሳ.ቁ 2596
ማዕከላዊ ኢትዮጵያ ቀጠና፡	አዲስ አበባ - ስ.ቁ (+251)011 551-7704፣ ፖ.ሳ.ቁ 2432

ማውጫ

1. የኢትዮጵያ አስተዳደር ክልል እና ዞን ካርታ 2

2. የሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ 3

3. ብሔረሰቦች ላይ ያነጣጠሩ ግጭቶችና ጥቃቶች በኢትዮጵያ - አጭር ዳሰሳ 4

4. የምርመራው ግብና ሥልቶች 6

4.1 የልዩ መግለጫው ዋና ዓላማ 6

4.2 ምርመራውና ልዩ መግለጫው የተመሠረተበት የህግ ማዕቀፍ 6

4.3 በምርመራው የተሸፈኑ አካባቢዎችና ምርመራው የተካሄደበት ጊዜ 6

4.4 የመረጃ ምንጮችና የማስረጃ አሰባሰብ ዘዴዎች 7

4.5 የምርመራ ስራው ውሱንነትና ያጋጠሙ ተግዳሮቶች 8

ክፍል አንድ 9

5. በኦሮሚያና በኢትዮጵያ ሶማሌ ክልሎች ውስጥ በሚገኙ የተለያዩ ዞኖችና ወረዳዎች በተፈፀሙ ጥቃቶችና ግጭቶች በዜጐች ላይ የደረሱ የተለያዩ የመብት ጥሰቶች 9

5.1 በሕይወት የመኖር መብት ጥሰት (ሕገ ወጥ ግድያ) 9

5.2 የአካል ጉዳት፡- በጥይት ማቁሰልና ድብደባ 18

5.3 አስገድዶ መድፈር 22

5.4 የደረሱበት የማይታወቅ 23

5.5 ከቤት ንብረት መፈናቀል 23

ክፍል ሁለት 27

6. በኦሮሚያ እና በኢትዮጵያ ሶማሌ ክልሎች ውስጥ በሚገኙ የተለያዩ ዞኖችና ወረዳዎች ውስጥ በተፈፀሙ ጥቃቶችና ግጭቶች ምክንያት በዜጐች ላይ የደረሱ የተለያዩ የመብት ጥሰቶች 27

6.1 በሕይወት የመኖር መብት ጥሰት (ሕገ ወጥ ግድያ) 27

6.2 የአካል ጉዳት፡- በጥይት ማቁሰልና ድብደባ 37

6.3 አስገድዶ መድፈር 42

6.5 ከቤት ንብረት መፈናቀል 45

6.6 የንብረት ውድመት 46

7. ማጠቃለያ 46

8. ማሳሰቢያ 48

9. አባሪ - ለኦሮሚያ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ርዕሰ መስተዳድር ፅ/ቤት በተለያየ ጊዜ የተላኩ ሶስት የመረጃ ጥያቄ ደብዳቤዎች 49

1. የኢትዮጵያ አስተዳደር ክልል እና ዞን ካርታ[1]

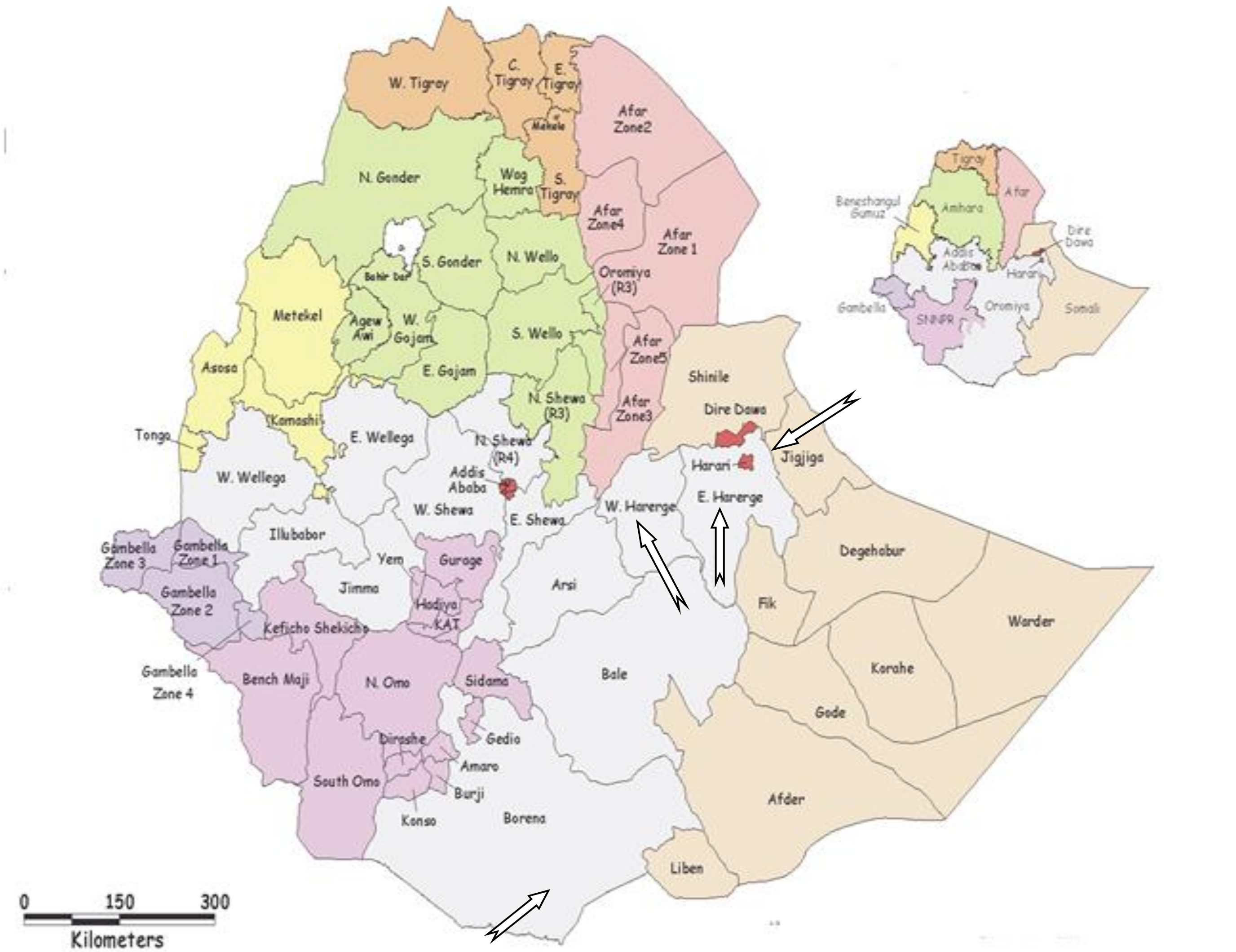

የመብት ጥሰቱ የተፈጸመባቸው አካባቢዎች

[1] "ኢትዮጵያ" [ካርታ]. <http://www.h2empower.org/aboutus/factsethiopia.html>. (August 11, 2015)

2. የሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ

የሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ (ሰመጉ)፣ የቀድሞው የኢትዮጵያ ሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ (ኢሰመጉ) በኢትዮጵያ የሽግግር ወቅት ቻርተር አንቀጽ 1(ሀ) እና በኢትዮጵያ ፍትሐብሔር ሕግ ቁጥር ከ404-482 በተጻፉት ድንጋጌዎች መሠረት መስከረም 29 ቀን 1984 ዓ.ም. በአባላት የተመሠረተ የመጀመሪያው መንግሥታዊ ያልሆነ የሰብዓዊ መብቶች ተሟጋች ተቋም ነው፡፡ ሰመጉ በበጎ አድራጎትና ማኅበራት አዋጅ ቁጥር 621/2001 መሠረት "ኢትዮጵያዊ የበጎ አድራጎት ማኅበር" ሆኖ በምዝገባ ቁጥር 1146 በሕጋዊነት በመንቀሳቀስ ላይ የሚገኝ ድርጅት ነው፡፡ ሰመጉ ከማናቸውም የፖለቲካ ፓርቲ፣ የኃይማኖት ተቋም፣ የብሔረሰብ ቡድን፣ ማህበራዊ መደብ ወዘተ የማይወግን፣ ለትርፍ ያልተቋቋመ፣ ነጻና ገለልተኛ የሆነ የሰብአዊ መብቶች ተከላካይ ተቋም ነው፡፡ ሰመጉ የቆመው ለዴሞክራሲያዊ ሥርዓት መጎልበት፣ ለሕግ የበላይነት መስፈንና ለሰብዓዊ መብቶች መከበር ነው፡፡ ሰመጉ ላለፉት 26 ዓመታት በቆመላቸው ዐበይት ዓላማዎች ላይ በመመርኮዝ፣ ሁለንተናዊ፣ ሐገራዊና ሕዝባዊ ተልዕኮ በመያዝ በነደፋቸው በርካታ የመርሐ-ግብር ተግባራት አማካይነት ሰብዓዊ መብቶች እንዲከበሩ፣ የሕግ የበላይነት እና ሕጋዊ ሥርዓት እንዲሰፍንና በኢትዮጵያ ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት እንዲዘረጋ የበኩሉን አስተዋጽዖ በማበርከት ላይ ይገኛል፡፡

ዓበይት ዓላማዎቹንና ተልዕኮውን ለማሳካት ሰመጉ ፈርጀ ብዙ የሆኑ መርሐ ግብሮችን ያከናውናል፡፡ ከነዚህም መካከል አንዱ በየደረጃው ለሚገኙ የመንግሥት አስፈጻሚ አካላትና ለዜጎች የሰብዓዊ መብቶች ትምህርትና ሥልጠና መስጠት ነው፡፡ የመንግሥት አካላት በዋነኛነት የግዴታዎች ተሸካሚ፣ ሕዝብም በዋነኛነት የመብቶች ባለቤት እንደመሆናቸው መጠን፣ የመንግሥት አካላትም መብት የማክበር፣ የማስከበርና የማሟላት ግዴታቸውን በዕውቀት፣ በችሎታና በጽኑ እምነት ላይ ተመርኩዘው እንዲወጡ፣ ሕዝብም እንዲሁ በዕውቀት፣ በችሎታና በጽኑ እምነት ላይ ተመርኩዞ መብቱን እንዲያስከብር ሰመጉ የሰብዓዊ መብቶች ትምህርትና ሥልጠና ይሰጣል፡፡ በተጨማሪም ሰመጉ በሰብዓዊ መብቶች ዙሪያ የጥናትና ምርምር ሥራዎችን ይሠራል፤ ውጤቶቹን በስብሰባዎችና በልዩ ልዩ የመገናኛ መንገዶች ያሠራጫል፤ የአድቮኬሲ ሥራዎችንም ያከናውናል፡፡

የሰመጉ መለያውና ግንባር ቀደም ተግባሩ በኢትዮጵያ የሰብዓዊ መብቶችን አያያዝና ሁኔታ መከታተል፣ የሚፈጸሙ የሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶችን ማጣራትና በማስረጃ የተደገፉ መግለጫዎችን ማውጣት ነው፡፡ ሰመጉ በሚያወጣቸው መግለጫዎች ሁሉ የሰብዓዊ መብት ጥሰት ተጎጂዎች ፍትሕና ካሣ እንዲያገኙ፣ ጥሰት ፈጻሚዎች በሕግ እንዲጠየቁና ወንጀል ሠርቶ አለመጠየቅ እንዲያበቃ፣ ከእያንዳንዱ የሰብአዊ መብቶች ጥሰት ትምህርት ተወስዶ ለወደፊቱ ጥንቃቄና ተገቢው የፖሊሲና የአፈጻጸም እርማት እንዲደረግ ሲጮህና ሲጠይቅ ቆይቷል፣ አሁንም በመጠየቅ ላይ ነው፤ ለወደፊትም በዚሁ ይቀጥላል፡፡ ከሰመጉ የሰብዓዊ መብቶች ክትትል ተግባራት መካከል፣ የሕግ ታራሚዎችን መጎብኘትና ሰብዓዊ መብቶቻቸው መጠበቃቸውን መከታተል፣ የፍርድ ቤቶችን ሂደት ፍትኃዊነት መከታተል እንዲሁም በመንግሥት የወጡና የሚወጡ ሕጎችን ይዘትና አፈጻጸማቸውን ከሰብዓዊ መብቶች አንጻር መመርመር ይገኙበታል፡፡ ከነዚህ በተጓዳኝ ሰመጉ በተለይ የሰብዓዊ መብቶች ጥሰት ሰለባ ለሆኑ ዜጎች የተለያየ ደረጃና መልክ ያለው የሕግ ድጋፍ ይሰጣል፡፡

በእስካሁኑ ቆይታው ሰመጉ 36 መደበኛ መግለጫዎችንና 143 ልዩ መግለጫዎችን፤ በተጨማሪም በተለያዩ ወቅታዊ ጉዳዮች ላይ በርካታ ጋዜጣዊ መግለጫዎችን ይፋ አድርጓል፡፡ ሰመጉ አሁን በሚገኝበት አስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ ሆኖም ቢሆን፣ ሁኔታና አቅም በፈቀደለት መጠን የሰብዓዊ መብቶች መከበር፣ የሕግ የበላይነትና የዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታ በኢትዮጵያ እውን እንዲሆን ካለው የጸና ዓላማ አኳያ በመሥራት ላይ ይገኛል፡፡

3. ብሔረሰቦች ላይ ያነጣጠሩ ግጭቶችና ጥቃቶች በኢትዮጵያ - አጭር ዳሰሳ

በኢትዮጵያ ብሔርን መሰረት ያደረገ ፌደራላዊ ስርዓት ከተዋቀረበት ጊዜ ጀምሮ በአብዛኛው የአገሪቷ ክፍሎች ተደጋጋሚ የሆኑ የጎሳ ግጭቶችና ጥቃቶች መከሰታቸውን፣ የሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ ላለፉት 26 ዓመታት ባወጣቸው የተለያዩ መግለጫዎች ገልጿል። ከነዚህም ብሔር-ተኮር ግጭቶችና ጥቃቶች መካከል በአማራና በኦሮሞ፣ በኦሮሞና በሶማሌ፣ በኦሮሞና በጌዴኦ፣ በወላይታና በጋሞ፣ በወላይታና በሲዳማ፣ በአኙዋክና በኑዌር፣ በሱርማና በዲዚ ተወላጆች መካከል የተከሰቱት ግጭቶች ለአብነት የሚጠቀሱ ናቸው። በእነዚህ ብሔር-ተኮር ግጭቶችና ጥቃቶች ሳቢያ የደረሰው ሰብዓዊ፣ ቁሳዊ፣ ስነልቦናዊና ሞራላዊ ጉዳት እጅግ በጣም ሰፊ እና አስከፊ ነው።

ምንም እንኳን የቀድሞው የኢትዮጵያ ሰብዓዊ መብቶች ጉባኤ የአሁኑ የሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ እነዚህን ብሔር ተኮር ግጭቶችና ጥቃቶች እየተከታተለ መረጃዎችን በማሰባሰብ በተደጋጋሚ ባወጣቸው መደበኛና ልዩ መግለጫዎች ላይ የችግሩን አሳሳቢነትና ተገቢ መፍትሄ የሚያሻው መሆኑን በመግለጽ ጥያቄ ሲያቀርብ፣ ቅድመ ማስጠንቀቂያና ማሳሰቢያ ሲሰጥ እንዲሁም ያላሰለሰ ጉትጎታ ሲያደርግ የቆየ ቢሆንም እነዚህ የሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶች በመንግሥት በኩል ተገቢውን ትኩረት ባለማግኘታቸውና በቂ የመፍትሄ እርምጃም ባለመወሰዱ ተባብሰው ዛሬ እጅግ አስከፊ ደረጃ ላይ ሊደርሱ ችለዋል።

በኦሮሞና በኢትዮጵያ ሶማሌ ብሔር ተወላጆች መካከል የተከሰተው ግጭትና ጥቃትም ከዚህ የተለየ አይደለም። ሰመጉ በኦሮሞና በሶማሌ ብሔር ተወላጆች መካከል በተነሳው ግጭትና ጥቃት ምክንያት በሰው ህይወትና አካል እንዲሁም በንብረት ላይ ጉዳት መድረሱን በተከታታይ ባወጣቸው መግለጫዎች ላይ አስታውሶ ነበር። ከነዚህም መግለጫዎች መካከል ታህሳስ 20 ቀን 1996 ዓ.ም በወጣው 71ኛ ልዩ መግለጫ በምዕራብ ሐረርጌ ዞን በሚኤሶ ወረዳ ውስጥ በሚገኙ የኦሮሞና የሶማሌ ብሔር አባላት መካከል በድንበር ይገባኛል ጥያቄ በተከሰተ ግጭት 19 ሰዎች መሞታቸውን፣ 21 ሰዎች መቁሰላቸውን፣ አንዲት ሴት መደፈሯን፣ 387 ቤቶች መቃጠላቸውንና 34 ግመሎች መዘረፋቸውን ገልጾ ነበር። በቀጣይም የሚመለከታቸው የክልሎቹ አስተዳደርና የፌደራል አካላት ከሰመጉም ሆነ ከሌሎች አካላት የቀረበላቸውን ጥቆማ ተቀብለው አፋጣኝና በበቂ ጥናት ላይ የተመሰረተ ዘላቂ የመፍትሄ እርምጃ ባለመውሰዳቸው ምክንያት በሁለቱ ብሔረሰቦች መካከል በድጋሚ በተከሰተ ግጭት 14 ሰዎች መሞታቸውን እና 20 ሰዎች የመቁሰል አደጋ እንደደረሰባቸው ጥር 25 ቀን 1996 ዓ.ም የወጣው 73ኛው ልዩ መግለጫ ያስረዳል። በተመሳሳይም ሰመጉ መጋቢት 9 ቀን 1997 ባወጣው 82ኛ ልዩ መግለጫ እንደገለጸው ጥር 15 ቀን 1997 ዓ.ም በርከት ያሉ የሶማሌ ብሔረሰብ አባላት "የተዘረፉብንን ከብቶች እናስመልሳለን" በማለት የኦሮሞ ብሔረሰብ አባላት ወደሚኖሩበት አካባቢ በመግባት በከፈቱት ጥቃት 18 ሰዎች መሞታቸውን፣ 31 ሰዎች መቁሰላቸውን፣ 655 ቤቶች መቃጠላቸውንና 7,636 ሰዎች ከቀዬአቸው መፈናቀላቸውን ግልጿል። በመቀጠልም ነሐሴ 16 ቀን 1997 የወጣው 86ኛ ልዩ መግለጫ በኦሮሞና በሶማሌ ብሔረሰቦች መካከል በምስራቅ ሐረርጌ ዞን የጎሎ ኦዳ ወረዳ እና በምዕራብ ሐረርጌ ዞን የሚኤሶ እና ዶባ ወረዳዎች የይገባኛል ውዝግብ ሲነሳባቸው ቆይቶ አብዛኞች ወረዳዎች ጥቅምት 14 ቀን 1997 ዓ.ም በተደረገ ህዝበ ውሳኔ በኦሮሚያ ክልል ስር እንዲተዳደሩ በመወሰኑ በሶማሌ ብሔረሰብ አባላት ዘንድ ቅሬታ በመፍጠሩ ምክንያት በተነሳ ግጭት 30 ሰዎች እንደተገደሉ፣ 35 ሰዎች የአካል ጉዳት እንደደረሰባቸው እንዲሁም ንብረቶች መውደማቸውን ይገልጻል።

በኦሮሞና በሶማሌ ብሔረሰቦች መካከል በምዕራብ ሐረርጌ ዞን የሚኤሶ ወረዳ የይገባኛል ውዝግብ ጥቅምት 14 ቀን 1997 ዓ.ም በተደረገ ህዝበ ውሳኔ የሚኤሶ ወረዳ በኦሮሚያ ክልል ስር እንዲተዳደር በመወሰኑ ምክንያት አዋሳኝ ቦታውን ሲጠብቁ የነበሩት ሚሊሻዎች ወደ መጡበት ቀበሌ ገበሬ ማህበር እንዲመለሱ ሲነገራቸው ባለመስማማታቸው ቁጥራቸው አስር የሚሆኑ ሚሊሻዎች በመሸፈት አምስት በሚሆኑ የወረዳው ባለስልጣናት ላይ ግድያ እንደፈጸሙ ጥር 15 ቀን 2000 ዓ.ም የወጣው 29ኛ መደበኛ መግለጫ ይገልጻል። በተመሳሳይም ከሰኔ 27 እስከ 29 ቀን 2000 ዓ.ም ድረስ በሚኤሶ ወረዳ በተፈጠረ የብሔር ግጭት 4 ሰዎች ሕይወታቸው ሲያልፍ 10 ሰዎች ደግሞ መቁሰላቸውን ታህሳስ 13 ቀን 2001 ዓ.ም የወጣው 32ኛ መደበኛ መግለጫ ገልጿል።

ሰመጉ ጥቅምት 23 ቀን 2007 ዓ.ም ባወጣው 139ኛ ልዩ መግለጫ ላይ እንደገለጸው በሶማሌ ክልል የሚኖሩ የሬርባሬና የዱቤ ጎሣ አባላት ከ1990 ዓ.ም ጀምሮ *‹‹ቋንቋችንና ባሕላችን ከኦጋዴን ጎሳ የተለየ ሆኖ ሳለ ወረዳውን የሚያስተዳድሩትና በመንግሥት ሠራተኛነትም ከፍተኛውን ቁጥር የያዙት የኦጋዴን ጎሣ አባላት ናቸው፣ ባሕላችን፣ ቋንቋችን፣ የመኖሪያችን መልክዓ ምድራዊ አቀማመጥ ከሶማሌ ብሔረሰብ የተለየ በመሆኑ ልዩ ዞን ይሰጠን እንዲሁም የቀላፎ ወረዳ የቀድሞውን የአውራጃ ደረጃ በሚመጥን መልኩ ዞን እንዲሆን እና እንደ ሌሎቹ ብሔር ብሔረሰቦች በቋንቋችንና በባሕላችን የመጠቀም መብታችንና የማንነት ጥያቄያችን ተከብሮልን ራሳችንን በራሳችን የማስተዳደር ሕገ መንግሥታዊ መብታችን እንዲጠበቅልን››* የሚል ጥያቄ ለፌዴሬሽን ምክር ቤት አቅርበው ነበር ፡፡

የዱቤ እና የሬርባሬ ጎሣዎች ያቀረቧቸውን "የሰላም፣ የልማት፣ የዴሞክራሲና የመልካም አስተዳደር ጥያቄዎች" ለመመለስ የሁለቱ ጎሳዎች ሽማግሌዎች፣ የፌዴሬሽን ምክር ቤት ተወካይ፣ የሶማሌ ብ/ክ/መንግሥት ተወካዮች፣ የሙስታሂል ወረዳ ተወካዮች፣ የቀላፎ ወረዳ ተወካዮች፣ የፌርፌር ወረዳ ተወካዮች፣ የምሥራቅ ኢሜ እና የምዕራብ ኢሜ ወረዳ ተወካዮች በተገኙበት ሰኔ 21 ቀን 2004 ዓ.ም ጅግጅጋ ከተማ ላይ ኮንፍረንስ በማድረግ ባለ ስምንት ነጥብ የአቋም መግለጫ አውጥተው ነበር፡፡

ይህን ጥያቄ ለምን አነሣችሁ በማለት የሶማሌ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ልዩ ፖሊስ ኃይል ታህሣሥ 1 እና 2 ቀን 2006 ዓ.ም በፈጸመው አሠቃቂ የጅምላ ግድያ ከ65 ሰዎች በላይ መገደላቸውን፣ ከ153 በላይ ሰዎች መቁሰላቸውን፣ ግምቱ 15 ሚሊዮን ብር የሚገመት እህል ከአውድማና ከማሣ ላይ መቃጠሉን በተጨማሪም የ150 አባወራዎች መኖሪያ ቤቶች መቃጠላቸውን የሰመጉ ባለሙያዎች ድርጊቱ በተፈጸመባቸው ቦታዎች በአካል በመገኘት ጥቃቱ የተፈጸመባቸውን ዜጎችና ቤተሰቦቻቸውን በማነጋገር ለማረጋገጥ ችለዋል፡፡

ሰመጉም መንግሥት ለጉዳዩ ልዩ ትኩረት በመስጠት ሕገወጥ ግድያ፣ አካል የማጉደል፣ ንብረት የማውደምና ቤት የማቃጠል ወንጀል የፈጸሙትን የጸጥታ ኃይሎች ሕግ ፊት እንዲቀርቡና ወንጀሉ እንዲፈጸም ትዕዛዝ የሰጡ ባለሥልጣናትም በሕግ እንዲጠየቁ እንዲያደርግ፣ ከሕግ ውጭ የተገደሉ ዜጎች ቤተሰቦች፣ በግፍ የአካል ጉዳት የደረሰባቸው ተጎጂዎች፣ ንብረታቸው የወደመባቸውና መኖሪያ ቤቶቻቸው የተቃጠሉባቸው ተጎጂዎች ሁሉ ተገቢውን ካሣ የሚያገኙበትን መንገድ መንግሥት እንዲያመቻች፣ በሶማሌ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት በጅግጅጋ ከተማ ሰኔ 21 ቀን 2004 ዓ.ም በተዘጋጀው የሰላም፣ የዴሞክራሲና የመልካም አስተዳደር ኮንፍረንስ ላይ የፌዴሬሽን ም/ቤት፣ የሶማሌ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥትና የሁሉም ወረዳዎች ተወካዮች ያወጡትንና የተስማሙበትን ባለ ስምንት ነጥብ የጋራ ስምምነት ተግባራዊ የሚሆንበትን መንገድ መንግሥት እንዲፈልግ ሰመጉ ማሳሰቡ ይታወሳል፡፡

ሰመጉ ባለፉት መግለጫዎች ላይ በሁለቱ ብሔረሰብ አባላት መካከል የተከሰቱት ግጭቶች በተባባሰ ሁኔታ ቀጥለው ከፍተኛ የሆነ ጥፋት እያስከተሉ መሆኑን በመግለፅ መንግስት ለግጭቱ አስቸኳይ እልባት እንዲሰጥ አሳስቦ ነበር፡፡ ነገር ግን ለብሔር ግጭቶችና ጥቃቶች በቂ ትኩረት ባለመሰጠቱ፣ ይህንኑ ለመከላከልም አስፈላጊው የህግና ተቋማዊ ስራ ባለመሠራቱ ዛሬም ድረስ በሁለቱ ብሔረሰቦች መካከል ያለው ግጭት እጅጉን ተባብሶ እና መልኩን ቀይሮ ወደ ጥቃት በመቀየር አስከፊና አስፈሪ ደረጃ ላይ ደርሷል፡፡ በተለይም ሰመጉ ጳጉሜ 04 ቀን 2009 ዓ.ም በወጣው ጋዜጣዊ መግለጫ ላይ ‹‹ከማንነት፣ ከአስተዳደርና ከድንበር ይገባኛል ጥያቄ ጋር በተያያዘ በኦሮሚያና በሶማሌ ክልል በሚገኙ የተለያዩ አካባቢዎች ውስጥ ግጭት ሊቀሰቀስ እንደሚችል ሰመጉ የሰበሰባቸው መረጃዎች ያሳያሉ፡፡ በተመሳሳይ አካባቢዎች ከዚህ በፊት ተደጋጋሚ ግጭቶች መከሰታቸው ይታወቃል፡፡ ስለሆነም የተፈሩት ግጭቶች በድጋሚ ተቀስቅሰው የሰው ህይወትና ንብረት ከመጥፋቱ በፊት መንግስት የፖሊሲዎቹን፣ የሕግና የአሰራሮቹን እንዲሁም የአፈጻጸሞቹን አዋጭነትና ትክክለኛነት እንደገና መርምሮ፣ ከሚመለከታቸው ማሕበረሰቦችም ጋር በግልጽ፣ በቅንነትና የጋራ ጥቅምንና ደህንነት ማዕከል ባደረገ መንፈስ በመወያየት በአስቸኳይ ዘላቂና የማያዳግም መፍትሄ እንዲሰጥ!›› በማለት ጥሪውን አስተላልፎ ነበር፡፡

አሁንም እነዚህ ጥቃቶችና ግጭቶች በጊዜ ካልተፈቱ ስፋቱንና መዳረሻውን ለመተንበይ የሚያስቸግር የከፋ የሰብዓዊ መብቶች ጥሰት እንዲሁም የባሱ የሰላምና የአንድነት ቀውሶችን ሊያስከትሉ እንደሚችሉ ሰመጉ ስጋቱን ይገልጻል፡፡

4. የምርመራው ግብና ሥልቶች

4.1 የልዩ መግለጫው ዋና ዓላማ

የዚህ ልዩ መግለጫ አቢይ አላማ በኦሮሚያ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስትና በሶማሌ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ውስጥ በሚገኙ የተለያዩ አካባቢዎች የተፈጸሙ የሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶችን በበቂ ማስረጃ አስደግፎ በማቅረብ መፍትሄ እንዲሰጣቸው፣ ጥሰቶች እንዲቆሙና ሌሎች የሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶች እንዳይፈጸሙ የመከላከል እርምጃ እንዲወስድ ለማሳሰብ፤ ጉዳት የደረሰባቸው ሰዎች ካሳ እንዲሰጣቸውና ድርጊቱን የፈጸሙና ያስፈጸሙ አካላት በህግ እንዲጠየቁ፣ ጥሰት ፈጽሞ ሳይጠየቁ መቅረት እንዲቆምና ተመሳሳይ የመብት ጥሰቶች በድጋሚ የማይፈጸሙበት የፖሊሲና የአሰራር ማስተካከያዎችና እርማቶች ከወዲሁ በተጨባጭ እንዲደረጉ መጠየቅና መጎትጎት ነው፡፡

በተጨማሪም ይህ መግለጫ በማናቸውም መልኩ ለማኛውንም አይነት ጥቃትና ግጭት መቀስቀሻነት፣ ጥላቻን ለመፍጠር እና ሠላምን ለማደፍረስ መዋል እንደሌለበት ሰመጉ ለሚመለከታቸው ሁሉ ያሳስባል፡፡ በመሆኑም ይህ ልዩ መግለጫ ከላይ ከተዘረዘሩት አላማዎች ውጪ ህጋዊ ላልሆኑ እንዲሁም በጐ ህሊናን እና መልካም ባህልን ለሚቃረኑ ተግባራት በሌሎች ወገኖች አማካኝነት ተግባር ላይ ቢውል የሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ ኃላፊነቱን አይወስድም፡፡

4.2 ምርመራውና ልዩ መግለጫው የተመሠረተበት የህግ ማዕቀፍ

በዚህ 144ኛ ልዩ መግለጫ ውስጥ ይፋ የተደረጉ የሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶችን ዓይነትና ዘርፍ ለመረዳትና ለማሳየት በዋና መሠረትነት የሚያገለግሉት፣ የኢፌዴሪ ህገ መንግስት፣ የአፍሪካ የሰዎችና የህዝቦች መብቶች ቻርተር እና ኢትዮጵያ የተቀበለቻቸውና ግዴታም የገባችባቸው የተለያዩ የዓለም ዓቀፍ የሰብዓዊ መብቶች ስምምነቶችና የዓለም አቀፍ የሰብዓዊ መብቶች መግለጫ ናቸው፡፡ የሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶች በየዘርፋቸው በተገለጹበት ቦታ ሁሉ እነዚህ የሕግ ማዕቀፎች በመነሻነትና በማመሳከሪያነት ተጠቅሰዋል፡፡

4.3 በምርመራው የተሸፈኑ አካባቢዎችና ምርመራው የተካሄደበት ጊዜ

ይህ 144ኛ ልዩ መግለጫ የሚመለከተው በኦሮሚያ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስትና በሶማሌ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ውስጥ በሚገኙ የተለያዩ አካባቢዎች የተፈጸሙትን የሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶችን ነው፡፡ በዚህ መግለጫ የተካተቱት የሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶች የተፈጸሙት ከጥር 2009 ዓ.ም ጀምሮ እስከ ጥር 2010 ዓ.ም ሲሆን ሰመጉ ባለሙያዎቹን ከዚህ በታች ወደተዘረዘሩት አካባቢዎች በመላክ የማጣራት ሥራውን የሰራው ከህዳር 29 እስከ ታህሳስ 15 ቀን 2010 ዓ.ም. ድረስ ነው፡፡ ሰመጉ ለዚህ መግለጫ የበቁ የሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶች ምርመራ ያካሄደባቸው በኦሮሚያና በሶማሌ ክልል ውስጥ የሚገኙ ዞኖችና ወረዳዎች ከዚህ በታች ባለው ሠንጠረዥ ውስጥ በዝርዝር ተመልክተዋል፡፡

ሠንጠረዥ ሀ፡ በዚህ ምርመራ የተሸፈኑ ዞኖችና ወረዳዎች[2]

ተ.ቁ	የክልሉ ስም	ዞን	ወረዳ
1	ኦሮሚያ ክልል	1.1 ምሥራቅ ሐረርጌ	1.1.1 ባቢሌ 1.1.2 ሐረር 1.1.3 አማሬሳ 1.1.4 ሀሮማያ 1.1.5 አወዳይ 1.1.6 ሜታ (ጨለንቆ) 1.1.7 ድሬደዋ 1.1.8 ፈዲስ 1.1.9 ኮምቦልቻ 1.1.10 ጉርሱም 1.1.11 ጃርሶ
		1.2 ምዕራብ ሐረርጌ	1.2.1 ጭሮ 1.2.2 ሚኤሶ 1.2.3 ቦርደዴ 1.2.4 መሰላ 1.2.5 ጡሎ
		1.3 ምሥራቅ ጉጂ	1.3.1 ሊበን 1.3.2 ጉሚ ኤልደሎ
		1.4 ምዕራብ ጉጂ	1.4.1 ቡሌ ሆራ
		1.5 ቦረና	1.5.1 ሞያሌ
		1.6 ምስራቅ ሸዋ	1.6.1 አዳማ
2	የኢትዮጵያ ሶማሌ ክልል	2.1 ጂግጂጋ	2.1.1 ማኔጅመንት
			1. ኮሌጅ 1 2. ኮሌጅ 2 3. ባቢሌ 4. ሞምባስ 5. ዱክቱ

4.4 የመረጃ ምንጮችና የማስረጃ አሰባሰብ ዘዴዎች

የሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ (ሰመጉ) ይህንን ምርመራ በሚያካሂድበት ወቅት ግኝቶቹን ለማረጋገጥና ለማጠናከር በቀጥታ ከተጎጂዎችና ከተጎጂ ቤተሰቦች አቤቱታና ማስረጃ፣ ከምስክሮች የምስክርነት ቃል፣ ድርጊቱ በተፈፀመባቸው አካባቢዎች በአካል በመገኘት ሁኔታውን በማየትና በማጥናት፣ ከአካባቢው ነዋሪዎች በመረዳት በተጨማሪም የሠነድ፣ የፎቶግራፍና የቪዲዮ ማስረጃዎችን ለመውሰድና ለመሰብሰብ ተችሏል፡፡ እንዲሁም በተቻለበት ጊዜ ሁሉ ከመንግስት አካላት መረጃና ማስረጃ ተሰባስቧል፡፡

[2] በሠንጠረዡ ውስጥ የተዘረዘሩት ቦታዎች የሰመጉ ባለሙያዎች በአካል ተገኝተው ምርመራ ያካሄዱባቸው ሲሆኑ ከነዚህ በተጨማሪ ከጉጂ ዞን ኡራጋ ወረዳ፣ ከቦረና ዞን ገላና ወረዳ፣ እንዲሁም ከጦላይና ከአዋሽ አርባ ተጎጂዎች ሰመጉ ዋና ጽ/ቤት ድረስ በአካል ቀርበው ያመለከቱትም ተካትቷል፡፡

4.4 የምርመራ ስራው ውስንነትና ያጋጠሙ ተግዳሮቶች

የሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ (ሰመጉ) አሁን የሚገኝበት በጣም ውሱን የሆነ የሰው ኃይል፣ የገንዘብና የምርመራ ቁሳቁስ አቅም፣ ቀውሶቹ በሚጠይቁት ፍጥነት፣ መጠን፣ ስፋትና ድግግሞሽ ለመስራት አላስቻለውም። በሌሎችም አካባቢዎችና ሁኔታዎች ላይ እንደሚታየው ሁሉ እዚህም ተጎጂዎችና ቤተሰቦች እንዲሁም ምስክሮች በከፍተኛ ፍርሀት ውስጥ መሆንና በሚፈለገው መጠን ትብብር አለማድረጋቸው በዚህ የምርመራ ስራ ሂደት ወቅት ትልቅ ተግዳሮት ፈጥሯል። በመሆኑም ይህ 144ኛ ልዩ መግለጫ በጥቃቱ የደረሰውን የጥፋት መጠን ሙሉ በሙሉ ያሳያል ብሎ ሰመጉ አያምንም። በክልሎቹ የሚገኙ የአስተዳደር አካላት በአካባቢው ለተገኙ የሰመጉ ባለሙያዎች መረጃዎችን በመስጠት በኩል የበኩላቸውን ኃላፊነት የተወጡ ቢሆንም፤ ይህ መግለጫ ምሉዕ ይሆን ዘንድ ሰመጉ ለኦሮሚያ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ርዕሰ መስተዳድር ጽ/ቤት ያቀረበው ተደጋጋሚ የመረጃ አቅርቦት ጥያቄ ተገቢውን ምላሽ አላገኘም። ፅ/ቤት ይህ ለስምንት ወራት የዘለቀው የሰመጉ መረጃ የማግኘት ጥያቄ በኦሮሚያ ክልል ርዕሰ መስተዳድር ፅ/ቤት ኃላፊዎች ፈቃደኝነት ማጣት ምክንያት የሚጠበቀውን ውጤት ሊያስገኝ ባለመቻሉ ሰመጉ በውስን አካባቢዎች ያገኛቸውን የሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶች ምርመራ ውጤት ብቻ ይፋ እንዲያደርግ አስገድዶታል። በሌላ በኩል የኢትዮጵያ ሱማሌ ክልል በክልሉ ተወላጆች ላይ ደርሷል ያለውን የሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶች መረጃ ለሰመጉ ሰጥቷል። ይሁን እንጂ የሰመጉ ባለሙያዎች በሙሉ ነፃነት በክልሉ እየተዘዋወሩ ተጨማሪ መረጃዎችን ለመሰብሰብም ሆነ የክልሉ ባለስልጣናት ለሰመጉ የሰጡትን መረጃ በራሳቸው የምርመራ ዘዴ ለማረጋገጥ ያደረጉት ጥረት በአካባቢው ባለው የደህንነት ሁኔታ ምክንያት ሊሳካ አልቻለም።

ይህ ሪፖርት በሚጠናቀርበት ወቅትም በሁለቱ ክልሎች አዋሳኝ አካባቢዎች ጥቃቶች እየተፈፀሙ ሲሆን እየደረሱ ያሉት የሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶች በዚህ መግለጫ አልተካተቱም። (*ይህ ሪፖርት ከጥር 2009 ዓም እስከ ጥር 2010 ዓም ድረስ በሁለቱ ክልሎች አጐራባች አካባቢዎች የደረሰውን እና ሰመጉ በውስን አቅሙ ሊያጣራው የቻለውን የሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶችን ብቻ ነው)* ሰመጉ ቀጣይና ዝርዝር የምርመራ ስራዎች ሊሰሩ እንደሚገባ እያሳሰበ ይህንን ለማድረግ ይቻል ዘንድ ተጎጂዎችና ዜጎችን ጨምሮ ጉዳዩ የሚመለከታቸው አካላት ሁሉ ትብብር እንዲያደርጉለት በዚህ አጋጣሚ በድጋሚ ይጠይቃል።

ክፍል አንድ

5. በኦሮሚያና በኢትዮጵያ ሶማሌ ክልሎች ውስጥ በሚገኙ የተለያዩ ዞኖችና ወረዳዎች በተፈፀሙ ጥቃቶችና ግጭቶች በዜጐች ላይ የደረሱ የተለያዩ የመብት ጥሰቶች

በኦሮሚያና በኢትዮጵያ ሶማሌ ክልሎች ውስጥ በሚገኙ የተለያዩ ዞኖችና ወረዳዎች በተፈፀሙ ጥቃቶችና ግጭቶች በዜጐች ላይ የደረሱ የተለያዩ የመብት ጥሰቶችን በተመለከተ ከኦሮሚያ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት መስተዳድር የኦሮሚያ የአደጋ ስራ አመራር ኮሚሽን ጥር 18 ቀን 2010 ዓ.ም. በደብዳቤ ቁጥር K11SBO-1/1835 ለሰመጉ በተሰጠው መረጃ መሠረት ባለፉት ሁለት አመታት ከተለያዩ ዞኖች እና ወረዳዎች የተፈናቀሉ ዜጐች ብዛት 649,905 መድረሱን አረጋግጧል፡፡ እንዲሁም ብሔራዊ የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር ኮሚሽን እና OCHA[3] ጥር 15 ቀን 2010 ዓም በጋራ ያወጡት ሪፖርት በሁለቱ ክልሎች መካከል በተነሱት ግጭቶች ምክንያት ከሁለቱም ክልሎች የተፈናቀሉት ዜጐች ቁጥር ከአንድ ሚሊየን ማለፉን ያረጋግጣል፡፡[4]

ሰመጉ በኢትዮጵያ ሶማሌ ክልል የሚኖሩ የኦሮሞ ተወላጆች ከክልላችን ይውጡልን በሚል በተፈፀሙ ጥቃቶች እና ግጭቶች ምክንያት ከጳጉሜ 2009 ዓ.ም ጀምሮ እስከ ታህሳስ ወር 2010 ዓ.ም. ድረስ ብቻ የተፈጸሙ የሰብዓዊ መብት ጥሰቶችን በተመለከተ ባደረገው ምርመራ የበርካታ ንጹሃን ሕይወት መጥፋቱን፣ የአካል ጉዳት መድረሱን፣ ዜጎች ቤት ንብረታቸውን ጥለው መሰደዳቸውን እንዲሁም የተለያዩ የሰብዓዊ መብት ጥሰቶች መፈጸማቸውን አረጋግጧል ፡፡ በመሆኑም በተጠቀሰው ግዜ ውስጥ ብቻ ከሶስት መቶ አርባ አራት ሺህ በላይ ዜጎች ቤት ንብረታቸውን ጥለው መሰደዳቸውን በምርመራ ስራው ለማረጋገጥ ችሏል፡፡

ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን የሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶች የቀረቡት የሰመጉ ባለሙያዎች በኦሮሚያ ክልል የተለያዩ ዞኖች እና ወረዳዎች በመዘዋወር ከተጎጂዎች፣ ከተጎጂ ቤተሰቦችና ከአይን እማኞች፣ እንዲሁም ከወረዳ እና ከዞን አስተዳደር ኃላፊዎች ባሰባሰቡት ማስረጃዎች መሰረት ነው፡፡

5.1 በሕይወት የመኖር መብት ጥሰት (ሕገ ወጥ ግድያ)

ዓለም አቀፍ የሰብዓዊ መብቶች መግለጫ አንቀጽ 3 "እያንዳንዱ ሰው በሕይወት የመኖር፣ የአካል ደህንነቱ የመጠበቅ መብት" እንዳለው ያረጋግጣል፡፡ ኢትዮጵያ ፈርማ የተቀበለችው የሲቪልና የፖለቲካ መብቶች ዓለም አቀፍ ቃልኪዳንም በአንቀጽ 6(1) እና 9(1) ላይ ይህንኑ መብት በማረጋገጥ፣ መንግሥታት በቃል ኪዳኑ የተረጋገጡትን መብቶች በግዛታቸዉ የማክበር፣ የማስከበርና የማሟላት ግዴታ እንዳለባቸውም አንቀጽ 2(1) እና 2(2) ይደነግጋል፡፡
የአፍሪካ የሰዎችና የሕዝቦች መብቶች ቻርተር አንቀጽ 4 "ማንኛውም ግለሰብ በሕይወት የመኖር መብቱና የአካሉ ደህንነት ሊከበርለትና ሊጠበቅለት ይገባል፡፡ ማንም እነዚህን መብቶቹን በዘፈቀደ ሊነፍገው አይገባም" ይላል፡፡ የኢፌዴሪ ሕገ መንግሥት አንቀጽ 14 "ማንኛውም ሰው ሰብዓዊ በመሆኑ የማይደፈርና የማይገሰስ በሕይወት የመኖር፣ የአካል ደህንነትና የነጻነት መብት አለው" ሲል ይደነግጋል፡፡ ኢትዮጵያም ይህንን ቻርተር የተቀበለች ሀገር እንደመሆኗ እነዚህን ሰብዓዊ መብቶች የማክበር፣ የማስከበርና የማሟላት ግዴታ ተጥሎባታል፡፡

ይሁን እንጂ እነዚህን ሕገ መንግሥታዊ፣ አህጉራዊና ዓለም አቀፋዊ ድንጋጌዎችን በመተላለፍ በኦሮሚያና በኢትዮጵያ ሶማሌ ክልሎች ውስጥ በሚገኙ የተለያዩ ዞኖችና ወረዳዎች በተፈፀሙት ጥቃቶች በሚከተሉት ዜጐች ላይ በሕይወት የመኖር መብት ጥሰት ተፈጽሟል፡፡

---

[3] United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs
[4] https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/ethiopia-_conflict_displacement_situation_report_0.pdf

1. **ሟች መሐመድ አብዲ ጀብሪል**፤ ዕድሜ 46፣ ሥራ ገበሬ፣ ህዳር 27 ቀን 2010 ዓ.ም ከጠዋቱ 2:30 ቤቱ ከሚገኝበት ለኮሌ ቀበሌ ወደ ባቢሌ ወረዳ ሲሄድ ሼህ ሁሴን ቀበሌ ላይ በሶማሌ ልዩ ኃይሎች በጥይት ተገድሏል፡፡ በዕለቱ በባቢሌ ከተማ የሙስሊሞች መቃብር የቀብር ሥነ ሥርዓቱ ተፈጽሟል፡፡
2. **ሟች አብዲ ሁሴን ኢብሮ**፣ ዕድሜ 20፣ ባቢሌ ወረዳ አዋሽረፍ ቀበሌ መስከረም 7 ቀን 2010 ዓ.ም በሶማሌ ልዩ ኃይሎች ተገድሏል፡፡
3. **ሟች ያሲን ሃቢብ**፤ ዕድሜ 18፣ ህዳር 27 ቀን 2010 ዓ.ም ባቢሌ ወረዳ በተለምዶ ሼህ ሁሴን ተብሎ በሚጠራው አካባቢ በሶማሌ ልዩ ኃይሎች በጥይት ተገድሏል፡፡
4. **ሟች ዩሱፍ ዳዳ**፤ ዕድሜ 21፣ ህዳር 28 ቀን 2010 ዓ.ም ባቢሌ ወረዳ ገመቹ ቀበሌ በሶማሌ ልዩ ኃይሎች በጥይት ተገድሏል፡፡
5. **ሟች አሊ መሐመድ**፤ ዕድሜ 19፣ ህዳር 19 ቀን 2010 ዓ.ም ባቢሌ ወረዳ ኢባዳ ቀበሌ በሶማሌ ልዩ ኃይሎች በጥይት ተገድሏል፡፡
6. **ሟች መሐመድ ካሊፍ**፤ ዕድሜ 24፣ ህዳር 20 ቀን 2010 ዓ.ም ባቢሌ ወረዳ ሼህ ሁሴን ቀበሌ በሶማሌ ልዩ ኃይሎች በጥይት ተገድሏል፡፡
7. **ሟች አህመድ አደም**፤ ዕድሜ 19፣ ባቢሌ ወረዳ አዋሽረፍ ቀበሌ በሶማሌ ልዩ ኃይሎች በጥይት ተመትቶ ሕይወቱ አልፏል፡፡
8. **ሟች ናስር በሬ**፤ ዕድሜ 18፣ ባቢሌ ወረዳ አዋሽረፍ ቀበሌ በሶማሌ ልዩ ኃይሎች በጥይት ተመትቶ ህይወቱ አልፏል፡፡
9. **ሟች መሐመድ ዩሱፍ**፤ ዕድሜ 35፣ መስከረም 01 ቀን 2010 ዓ.ም ከጂግጂጋ ተፈናቅሎ ሐማሬሳ መጠለያ ካምፕ በመምጣት፡ ‹‹ራብን ዳባ ስጡን›› የሚል ጥያቄ በቦታው ለነበሩት የመከላከያ ሰራዊት አባላት ሲጠይቅ በጥይት ተመትቶ ሕይወቱ አልፏል፡፡
10. **ሟች ሩሚያ ሱሌ**፤ ዕድሜ 30፣ መስከረም 01 ቀን 2010 ዓ.ም ከጂግጂጋ ተፈናቅሎ በመመምጣት ‹‹ራብን ዳባ ስጡን›› የሚል ጥያቄ በማንሳት ላይ እያሉ በተመሳሳይ ሁኔታ በመከላከያ ሰራዊት አባላት በጥይት ተመትታ ሕይወቷ አልፏል፡፡
11. **ሟች ጀማል አህመድ**፤ ዕድሜ 30፣ መስከረም 01 ቀን 2010 ዓ.ም ከጂግጂጋ ተፈናቅሎ በመመምጣት ሐማሬሳ መጠለያ ካምፕ ‹‹ራብን ዳባ ስጡን›› የሚል ጥያቄ በማንሳት ላይ እያሉ በተመሳሳይ ሁኔታ በመከላከያ ሰራዊት አባላት በጥይት ተመትቶ ሕይወቱ አልፏል፡፡
12. **ስሙ የማይታወቅ ሟች** [5]፤ ዕድሜ 30 (በግምት)፣ መስከረም 01 ቀን 2010 ዓ.ም ከጂግጂጋ ተፈናቅሎ በመምጣት ሐማሬሳ መጠለያ ካምፕ ‹‹ራብን ዳባ ስጡን›› የሚል ጥያቄ በማንሳት ላይ እያሉ በተመሳሳይ ሁኔታ በመከላከያ ሰራዊት አባላት በጥይት ተመትቶ ሕይወቱ አልፏል፡፡
13. **ሟች ሀሩን ሐሰን አህመድ**፤ ዕድሜ 30፣ ሥራ ገበሬ፣ በሚዔታ ወረዳ ገመቹ ዱሲ ቀበሌ ታህሳስ 02 ቀን 2010 ዓ.ም ከቀኑ በ 7:00 በእርሻ ቦታቸው ላይ በመከላከያ ሰራዊት አባላት ታፋውና ጎኑ ላይ በጥይት ተመትቶ ተገድሏል፡፡ የቀብር ስነ-ስርዓቱም ታህሳስ 03 ቀን 2010 ዓ.ም በገንዳ ዱሲ የሙስሊሞች መቃብር ተፈጽሟል፡፡
14. **ሟች ሳሊ ሁሴን ኢብሮ**፤ ዕድሜ 50፣ ሥራ ገበሬ፣ በሚዔታ ወረዳ ገመቹ ዱሲ ቀበሌ ታህሳስ 02 ቀን 2010 ዓ.ም ከቀኑ በ 7:00 በእርሻ ቦታቸው ላይ በመከላከያ ሰራዊት አባላት በተተኮሰ ጥይት ልባቸው ላይ ተመትተው ሕይወታቸው አልፏል፡፡ የቀብር ስነ-ስርዓታቸውም ታህሳስ 03 ቀን 2010 ዓ.ም በገንዳ ዱሲ የሙስሊሞች መቃብር ተፈጽሟል፡፡
15. **ሟች አብዲ ኢሳ ኢብሮ**፤ ዕድሜ 45፣ ሥራ ገበሬ፣ በሚዔታ ወረዳ ገመቹ ዱሲ ቀበሌ ታህሳስ 02 ቀን 2010 ዓ.ም ከቀኑ በ 7:00 በእርሻ ቦታቸው ላይ በመከላከያ ሰራዊት አባላት በተተኮሰ ጥይት ተመተው ሕይወታቸው አልፏል፡፡ የቀብር ስነ-ስርዓታቸውም ታህሳስ 03 ቀን 2010 ዓ.ም በገንዳ ዱሲ የሙስሊሞች መቃብር ተፈጽሟል፡፡
16. **ሟች አብዲ ሳሊ ሐሰን**፤ ዕድሜ 18፣ ሥራ ገበሬ፣ በሚዔታ ወረዳ ገመቹ ዱሲ ቀበሌ ታህሳስ 02 ቀን 2010 ዓ.ም ከቀኑ በ 7:00 በእርሻ ቦታው ላይ በመከላከያ ሰራዊት አባላት በተተኮሰ ጥይት ተመትቶ ሕይወቱ አልፏል፡፡ የቀብር ስነ-ስርዓቱም ታህሳስ 03 ቀን 2010 ዓ.ም በገንዳ ዱሲ የሙስሊሞች መቃብር ተፈጽሟል፡፡

---

[5] ሟች ከጅግጅጋ ከተማ የ ተለያዩ አካባቢዎች ተፈናቅለው ከመጡ ስደተኞች መካከል አንዱ ሲሆን፤ የአይን ምስክሮች ወጣቱ መሞቱን ቢያረጋግጡም ስሙ ሊታወቅ አልቻለም፡፡

17. **ሟች ቶፊቅ አብዱ ሐሰን፤** ዕድሜ 17፣ ሥራ ገበሬ፣ በሜታ ወረዳ ገመቹ ዱሲ ቀበሌ ታህሳስ 02 ቀን 2010 ዓ.ም ከቀኑ በ 7:00 በእርሻ ቦታው ላይ በመከላከያ ሰራዊት አባላት በተተኮሰ ጥይት ተመትቶ ሕይወቱ አልፏል። የቀብር ስነ-ስርዓቱም ታህሳስ 03 ቀን 2010 ዓ.ም በገንዳ ዱሲ የሙስሊሞች መቃብር ተፈጽሟል።
18. **ሟች ሚካኤል አብዲ ሁሴን ፤** ዕድሜ 15፣ ሥራ ገበሬ፣ በሜታ ወረዳ ገመቹ ዱሲ ቀበሌ ታህሳስ 02 ቀን 2010 ዓ.ም ከቀኑ በ 7:00 በእርሻ ቦታው ላይ በመከላከያ ሰራዊት አባላት በተተኮሰ ጥይት ተመትቶ ሕይወቱ አልፏል። የቀብር ስነ-ስርዓቱም ታህሳስ 03 ቀን 2010 ዓ.ም በገንዳ ዱሲ የሙስሊሞች መቃብር ተፈጽሟል።
19. **ሟች ሙሜ አደም ሑሴን፤** ዕድሜ 20፣ ሥራ ገበሬ፣ በሜታ ወረዳ ገመቹ ዱሲ ቀበሌ ታህሳስ 02 ቀን 2010 ዓ.ም ከቀኑ በ 7:00 በእርሻ ቦታቸው ላይ በመከላከያ ሰራዊት አባላት በተተኮሰ ጥይት ተመትቶ ሕይወቱ አልፏል። የቀብር ስነ-ስርዓቱም ታህሳስ 03 ቀን 2010 ዓ.ም በገንዳ ዱሲ የሙስሊሞች መቃብር ተፈጽሟል።
20. **ሟች አሚር አብዱራህማን፤** ዕድሜ 26፣ ቁልቢ ከተማ በመኪና መንገድ ላይ እየሄደ ሳለ ታህሳስ 02 ቀን 2010 ዓ.ም ከቀኑ በ 7:30 በመከላከያ ሰራዊት አባላት በተተኮሰ ጥይት ተመትቶ ሕይወቱ አልፏል። የቀብር ስነ-ስርዓቱም ታህሳስ 03 ቀን 2010 ዓ.ም በዱግዴ ኤላ የሙስሊሞች መቃብር ተፈጽሟል።
21. **ሟች አቶ ሳኒ ዩያ ሃሰን** _ በምስራቅ ሐረርጌ ዞን ሜታ ወረዳ ጨለንቆ ከተማ ቀበሌ 01 ነዋሪ የነበሩ የ65 ዓመት አዛውንት ነበሩ። በጫት ንግድ ሥራ ራሳቸውን እና ቤተሰባቸውን ያስተዳድሩ የነበሩ ሲሆን፤ ታህሳስ 02 ቀን 2010 ዓም ከቀኑ 8:00 ሰዓት በስራ ቦታቸው ላይ እያሉ በመከላከያ ሠራዊት በተተኮሱ ሁለት ጥይቶች ጭንቅላታቸው ላይ ተመተው ተገድለዋል። ታህሳስ 03 ቀን 2010 ዓም የቀብር ስነ ስርዓታቸው በጨለንቆ ከተማ በገንዳ ሐሌሌ ሙስሊም መቃብር ስፍራ ተፈፅሟል። ሟች አቶ ሳኒ ከሁለት ሚስቶቻቸው ያፈሯቸው የ14 ልጆች አባት ነበሩ።

ምስል 1。 ሟች አቶ ሳኒ ዩያ ሃሰን

22. **ሟች አቶ መሐመድ አብደላ መሀመዴ** - በምስራቅ ሐረርጌ ዞን ሜታ ወረዳ ጨለንቆ ከተማ ቀበሌ 01 ነዋሪ የነበሩ የ45 ዓመት ጉልማሳ ነበሩ። ሟች አቶ መሐመድ አብደላ በተራ ቁጥር 21 ከተጠቀሱት ሟች አቶ ሳኒ ዩያ ጋር በስራ ቦታቸው ላይ እያሉ ታህሳስ 02 ቀን 2010 ዓም ከቀኑ 8 : 00 ሰዓት በመከላከያ ሠራዊት በተተኮሱ ሁለት ጥይቶች ፊታቸው ላይ እና የቀኝ ትከሻቸው ላይ ተመትተው ተገድለዋል። የአቶ መሐመድ አብደላ የቀብር ስነ ስርዓት በጨለንቆ ከተማ በገንዳ ሐሌሌ የሙስሊም መቃብር ስፍራ ታህሳስ 03 ቀን 2010 ዓም የተፈፀመ ሲሆን ባለትዳር እና የሶስት ልጆች አባት ነበሩ።

ምስል 2。 ሟች አቶ መሐመድ አብደላ መሀመዴ

23. **ሟች አቶ ሠላም መሐመድ፣** እድሜ 45 _ በምስራቅ ሐረርጌ ዞን የጉርሱም ወረዳ አስተዳዳሪ የነበሩ ሲሆን በወረዳው በተለያዩ የኃላፊነት ደረጃዎች ለ12 ዓመታት አገልግለዋል። ጳጉሜ 05 ቀን 2009 ዓም ከጉርሱም ከተማ

ወደ ባቢሌ በመንዝ ላይ እያሉ ቦምባስ በሚባል ቦታ ላይ በሱማሌ ክልል ልዩ ኃይሎች ተይዘው የተወሰዱ ሲሆን ድብደባ ከተፈፀመባቸው በኋላ መስከረም 01 ቀን 2010 ዓም ጠዋት ቦምባስ ከተማ ድልድይ ላይ በሶማሌ ክልል ልዩ ሃይሎች ጭንቅላታቸው ላይ በጥይት ተመተው ተገድለዋል፡፡ የሟች አቶ ሠላም መሐመድ ቤተሰቦች የቦምባስ ወረዳ አስተዳደርን የሟቹን አስከሬን እንዲሰጧቸው መጠየቃቸውን ተከትሎ በሶማሌ ክልል ፕሬዝዳንት ፈቃድ እንደተሰጣቸው ሆኖም አስከሬኑን ከፍታችሁ እንዳታዩ መባላቸውን፤ ከፍተው ሲመለከቱት ግን የሟች አስከሬን በስለት መቆራረጡን እና የአካላቸው ቁራጭ አፋቸው ውስጥ ተወትፎ ማግኘታቸውን ለሰመጉ አስረድተዋል፡፡ አቶ ሠላም መሐመድ ባለትዳር እና የስምንት ልጆች አባት የነበሩ ሲሆን የቀብር ስነ ስርዓታቸው መስከረም 01 ቀን 2010 ዓም በጉርሱም ወረዳ በሙስሊም የመቃብር ስፍራ ተፈፅሟል፡፡

የጉርሱም ወረዳ አስተዳዳሪ የነበሩት ሟች አቶ ሠላም መሐመድ

24. **ሟች ህፃን ሙዘሚል ጀማል በዳሶ** _ ሟች ህፃን ሙዘሚል የሶስት አመት ልጅ የነበረ ሲሆን በሱማሌ ክልል ጉቢያሬ ቀበሌ ከቤተሰቦቹ ጋር ይኖር ነበር፡፡ መስከረም 02 ቀን 2010 ዓም ከቀኑ 6 : 30 ላይ በብሔር የተደራጁ የሱማሌ ክልል ተወላጆች በቀበሌው ነዋሪ በሆኑ የኦሮሞ ብሔር ተወላጆች ላይ በፈፀሙት ጥቃት ህፃን ሙዘሚል የቀኝ ጉኑ ኩላሊቱ ላይ በድንጋይ ተመቶ ሆስፒታል ከመድረሱ በፊት መስከረም 03 ቀን 2010 ዓም ህይወቱ አልፏል፡፡ ሟች ህፃን ሙዘሚል መስከረም 04 ቀን 2010 ዓም በሶምቤ የሙስሊም መቃብር ስፍራ የቀብር ስነስርዓቱ ተፈፅሟል፡፡

ሠንጠረዥ 1. በኦሮሚያ ክልል ምዕራብ ሐረርጌ ዞን በሚገኙ የተለያዩ ወረዳዎች ውስጥ በሶማሌ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ልዩ ኃይል በተፈፀመው ጥቃት ህይወታቸውን ያጡ ዜጎች ስም ዝርዝር

ተ.ቁ	የሟች ስም	ዕድሜ	የተገደለበት ቀን	ግድያው የተፈፀመበት ቦታ	ልዩ ሁኔታ
1	አቶ ጀማል ኢብራሂም በከር	35	04/04/2010	ሜኢሶ ወረዳ ድሬ ቡሎ ቀ/ገ/ማ	አርሶ አደር
2	አቶ ሮዳይ ጂሎ ሳይድ	40	03/04/2010	ሜኢሶ ወረዳ ቂቂሊፍቱ ቀ/ገ/ማ	››
3	አቶ ሙሳ ወዳይ ዲማ	35	››	››	››
4	አቶ ኢብሮ ቱኬ ቡሌ	45	04/04/2010	ሜኢሶ ወረዳ ድሬ ቡሎ ቀ/ገ/ማ	››
5	አቶ አህመድ ሙክታር አደም	40	27/01/2010	በሶማሌ ብ/ክ/መ ጂግጂጋ ከተማ	ነጋዴ የነበረ፤ በሱማሌ ክልል ልዩ ኃይሎች ታስሮ እያለ በአንድ የሱማሌ ብሔር ተወላጅ በጩቤ ተወግቶ የተገደለ
6	ዶ/ር ኢብራሂም ኢብሳ ኢብራሂም	25	06/01/2010	››	ጂግጂጋ ሆ/ል ሃኪም የነበረ
7	ህጻን ግርማታ ጀማል አብዲ	5ወር	03/01/2010	በሶማሌ ላንድ ሀርጌሳ ከተማ	ህጻን
8	አቶ ወዳይ ጂሎ ሰይድ	40	03/04/2010	ሜኢሶ ወረዳ ቂቂሊፍቱ ቀ/ገ/ማ	አርሶ አደር
9	አቶ ጀማል ኢብራሂም በከር	35	04/04/2010	ሜኢሶ ወረዳ ድሬ ቡሎ ቀ/ገ/ማ	››
10	አቶ መሐመድ አሊ ኢብሮ	17	26/10/2009	ሜኢሶ ወረዳ በሬዳ ቀ/ገ/ማ	››
11	አቶ አህመድ መሐመድ	37	30/11/2009	ሜኢሶ ወረዳ ደነባ ሁንዴ ሜሶማ ቀ/ገ/ማ	››
12	አቶ ሸምሰዲን አብዶ ወዳይ	29	24/12/2009	ሜኢሶ ወረዳ በሬዳ ዶፋ	››
13	አቶ አደም አብዱራህማን ሚሜ	37	22/12/2009	ሜኢሶ ወረዳ ሰዶማ ጎሮ ሚስራ	››
14	አቶ አሊ አብዲ ሱብኔ	68	››	ሜኢሶ ወረዳ ቡኖ	››

ተ.ቁ	የሟች ስም	ዕድሜ	የተገደለበት ቀን	ግድያው የተፈፀመበት ቦታ	ልዩ ሁኔታ
15	ሐጂ አህመድ	38	24/12/2009	ሜኢሶ ወረዳ ደነባ ሁንዴ ሜሶማ/ በሬዳ	››
16	አቶ መሐመድ ሁሴን	36	››	››	››
17	አቶ አህመድ ኡቶ	40	››	››	››
18	አቶ ያሲን ዩሱፍ	35	››	ሜኢሶ ወረዳ ደነባ ሁንዴ ሜሶማ/ፋዩ	ሚሊሺያ
19	አቶ አሊ አብደላ ሹና	27	››	››	›››
20	አቶ ኡስማን ሙሜ በዳሶ	47	››	ሜኢሶ ወረዳ ቡሪ ሙሉ/ በሬዳ	አርሶ አደር
21	አቶ አደም ሳሊ ሀሰን	32	››	ሜኢሶ ወረዳ ጮቢ/ በሬዳ	››
22	አቶ ሲራጅ ኢብሮ ጎቶ	60	24/2/2010	ኩረፋ ሳዋ/በሬዳ	››
23	አቶ ሀሰን ሳሊ ሀሰን	37	››	›.	››
24	አቶ ሳሊ አህመድ ሳሊ	32	››	››	››
25	አቶ አብደላ አሊ ዳዊድ	42	››	ሜኢሶ ወረዳ ቂቂሊፍቱ/ ዋንጋ	››
26	አቶ አሊ አህመድ ዋሬ	16	››	ሜኢሶ ወረዳ ዲሪባ ቂቂሊፍቱ ዋንጋ	››
27	አቶ ጀማል ሙሜ በደስ	35	29/03/2010	ሜኢሶ ወረዳ ሰገ ለኩ	››
28	አቶ መሐመድ ሁሴን በሩ	40	03/01/2010	ሱማሌ ሳንድ ቶጐጫሌ _	በስለት ታርዶ የተገደለ
29	ህጻን ካሊድ መሐመድ ሁሴን	7	››	ቀላፎ	በተኛበት በእሳት ተቃጥሎ የሞተ
30	ህጻን አብዱልከሪም መሐመድ ሁሴን	5	››	ቀላንፎ	በተኛበት በእሳት ተቃጥሎ የሞተ
31	ህጻን ረጋስ አብደላ አህመድ	3	01/01/2010	ሱማሌ ሳንድ ሐርጌሳ	በተኛበት በእሳት ተቃጥሎ የሞተ
32	ወ/ሮ ኪሚያ አህመድ ካቢራ	42	25/04/2010	አዳማ ገንደጋራ	
33	ገልገሎ ሁቃ	55	03/03/2010	ነገሌ ቦረና ዞን ዱንጎ ወረዳ	
34	ጀሬ ቆየ	75	››	››	
35	በጋጆ ዶዮ	70	››	››	
36	ኪያ ዲዳ	37	››	››	
37	አዲ ዲዳ	39	››	››	
38	ሐለኬ ሰምፍሬ	55	››	››	
39	ቦሩ ገልገሎ	90	03/05/2009	››	
40	አብዲልቀድር ኦዮ	50	08/06/2009	ነገሌ ቦረና ዞን ኦዳ ዲማ	
41	ጉዮ ሀልከና	45	››	ነገሌ ቦረና ዞን ኤጀሩ	
42	ኡስማን ጅሎ	40	››	››	
43	ቦነያ ዲዳ	38	06/06/2009	››	
44	ጉሬያ ሰራአሬሮ	45	››	››	
45	ዋኬኔ አባሽና	42	››	››	
46	ሶለሳ ኩለና	48	››	ነገሌ ቦረና ዞን ኦዳ ዲማ ወረዳ	
47	ገልገሎ ኑራ	52	››	ነገሌ ቦረና ዞን ኤጀሬ ወረዳ	
48	ቡሌ አማንዩ	62	››	ነገሌ ቦረና ዞን ኦዳ ዲማ ወረዳ	
49	ኢያቦልቻ ዱባ	49	››	ነገሌ ቦረና ዞን ኤጀሬ ወረዳ	
50	ጃተኒ ኦከቱ መሐመድ	55	02/05/2009	ነገሌ ቦረና ዞን ቃጬዋሬ ቀበሌ	
51	ኮርማ ዋጨሌ	42	06/05/2009	ነገሌ ቦረና ዞን ኤጀሬ ወረዳ	
52	አብዱባ አብዲኦዳ	56	05/05/2009	ነገሌ ቦረና ዞን ኦዳ ዲማ ወረዳ	
53	ጊያ ጎዳና ዲበሶ	45	››	››	
54	ሶራዴራ ጎዳና	40	››	››	
55	ሾባ ገባቦ	48	››	››	
56	ኩለፊ ዋሪዮ	52	28/09/2009	ነገሌ ቦረና ዞን ቃጬዋሬ ቀበሌ	
57	አሊዋቆ ዋሪዮ	50	08/06/2009	ነገሌ ቦረና ዞን ጫፋ ሂዲ ቀበሌ	
58	እያሱ አና	37	››	ነገሌ ቦረና ዞን ኦዳ ዲማ ወረዳ	
59	ራቻ ዳባሳ	47	28/09/2009	ነገሌ ቦረና ዞን ቃጬዋሬቀበሌ	
60	ቦሩ ጆሬ	55	08/06/2009	ነገሌ ቦረና ዞን ኦዳ ዲማ ወረዳ	
61	አቤይ ሁሴን ጉዩ	35	30/01/2009	ነገሌ ቦረና ዞን ኤጀሬ ወረዳ	

ተ.ቁ	የሟች ስም	ዕድሜ	የተገደለበት ቀን	ግድያው የተፈፀመበት ቦታ	ልዩ ሁኔታ
62	ኢያ ሀለኬ	48	08/06/2009	ነገሌ ቦረና ዞን ኦዳ ዲማ ወረዳ	
63	ኬርዶሌ ሁቃዳለቻ	44	18/02/2010	ነገሌ ቦረና ዞን ደሬሳ ቀበሌ	
64	አብዱማሊቅ ኡሶ አህመድ	45	02/04/2010	ምስራቅ ሐረርጌ ዞን ጨለንቆ ወረዳ	ጉኑ ላይ ተመቶ የተገደለ
65	ታዳጊ ጃራ ናስር አደም	8	02/04/2010	››	ጀርባውን ተመቶ የተገደለ
66	ዑመር ሙሃመድ ዑስማን	21	28/03/2010	››	
67	አህማዲን መሃመድ ሃሰን	40	02/04/2010	››	
68	ፊይሳል ይስሃቅ መሃመድ	10	02/04/2010	››	
69	ሚካኤል አብዶ ሃሰን	19	02/04/2010	››	
70	አብደላ ኢሳ ኢብሮ	40	02/04/2010	››	
71	አብዱልማሊቅ ዑሶ አህመድ	45	02/04/2010	››	
72	መሃመድ ሀሰን	-	02/04/2010	››	
73	አብዳላ አህመድ መሀመድ	-	02/04/2010	››	
74	ታጁ ያሱ አብደላ	-	02/04/2010	››	
75	ሙሜ አዳማ	-	02/04/2010	››	
76	አቶ ዋሪዮ ኬኔ ታሮ	32	02/13/2009	በኦሮሚያ ክልል ቦረና ዞን አርከሌ ቀበሌ	በሱማሌ ልዩ ኃይል የተገደለ
77	አቶ ጃርሶ ሊበን አደን	30	››	ቦኩቴ ቀበሌ	››
78	አቶ አሊ ዱባ	28	››	ሽዋበር ቀበሌ	››
79	አቶ ብርሃኑ ዳዊት	28	››	ሞያሌ 01 ቀበሌ	››
80	አቶ ቁሪ ተሪ ሁቃ	32	02/01/2010	አርከሌ ቀበሌ	››
81	ጉዮ ጎዳና	30	››	ጢሎመዳ ቀበሌ	››
82	አባገሮ ደበሱ ኡቼ	28	››	››	››
83	ጉኑ ጎዳና	40	››	ደምቢ ቀበሌ	››
84	ሃሮ ቦነያ ጣላ	36	››	ቡላድ ቀበሌ	››
85	ጉዮ ገርቢ ቆንጮራ	46	››	ጢሎመዳ ቀበሌ	››
86	አባሸር ዲባዩ	36	››	››	››
87	ጃተኒ ወራቦ	35	››	አርከሌ ቀበሌ	››
88	ቦሩ አብዱባ	30	››	ጫሙቅ ቀበሌ	››
89	ጉዮ ቦንጃ	31	››	ጢሎመዳ	››
90	ገልገሎ መልቻ	25	›.	››	››
91	ሶራ ጉዮ ኤልቃ	30	››	››	››
92	ወ/ሮ ትዕግስት ለገሰ ፊሳ	25	››	ሞያሌ 02 ቀበሌ	››
93	መሐመድ ሐሰን ኢብራሂም		16/12/2009	ጭናቅሰን ወረዳ ቃሊጋ ቀበሌ	የወረዳው ሚሊሽያ የነበረ
94	አሊ ሼክ ሙሳ		››	›› ካልማሌ	››
95	ከሊፍ ኢብራሂም ማዳር		››	›› ኢሪንሳ	››
96	አደም ኢሌ		5/13/2009	ጭናቅሰን ወረዳ ቃሊጋ ቀበሌ	
97	አብዲ አህመድ ሙማድ			ጭናቅሰን ወረዳ አምባሮ 2ኛ	የወረዳው ሚሊሽያ የነበረ
98	በድሪ አብዱላሂ ሃሰን		2/1/2010	ጉዳጉሩ	ነዋሪ
99	ሬድዋን አብዲ ሃሰን		4/1/2010	ጉልዋጬ	››
100	አብዲ ሙማድ መሃመድ		4/1/2010	ካልማሌ	የወረዳው ሚሊሽያ
101	ሺዶ አብዱላሂ		5/1/2010	ዳርቢጋ	የወረዳው ሚሊሽያ
102	ዳውድ አህመድ		››	ቱራ አኖድ	የወረዳው ሚሊሽያ
103	አብሺሮ ኢማን		››	››	››
104	አብዲ ሃቢብ አባድር		››	ካልማሌ	ነዋሪ
105	ኡስማን መሃመድ ሃሰን		››	ዳርቢጋ	የወረዳው ሚሊሽያ
106	አብዲኑር መሃመድ ሃሰን		››	ዳርቢጋ	የወረዳው ሚሊሽያ
107	መሃመድ ሙማድ		››	ጨጨሌ	የወረዳው ሚሊሽያ
108	የሱፍ አደም ያሬ		››	››	››
103	መሃመድ አብዱላህ ሃሰን		27/2/2010	››	››
104	አህመድ ኡመር ኢሳ		25/3/2010	››	ነዋሪ
105	አህመድ ኡመር አህመድ		6/4/2010	››	የወረዳው ሚሊሽያ
106	ኡስማኤል አብዱላይ ታሂር		8/4/2010	››	ነዋሪ

ተ.ቁ	የሟች ስም	ዕድሜ	የተገደለበት ቀን	ግድያው የተፈፀመበት ቦታ	ልዩ ሁኔታ
107	ታጁ ጀማል		1/1/2010	››	>>
108	ጀማል አብዶሽ		20/3/2010	ካሳ ኦሮሚያ	>>
109	መሀመድ የሱፍ		››	››	የወረዳው ሚሊሽያ
110	ኡመር አብዲ ኢብራሂም		››	››	ነዋሪ
111	ጀማል አብዶሽ		››	››	ነዋሪ
112	ሳጅን አሊዪ ጀማል		››	››	ፖሊስ
113	የሱፍ አዴ		››	››	የወረዳው ሚሊሽያ
114	ዑመር አብዲ ኢብራሂም		››	››	ነዋሪ
115	ዚያድ አህመድ		››	››	ነዋሪ
116	ዑስማን ኢሳቅ		4/13/2009	ጋሬ	የወረዳው ሚሊሽያ
117	አብዲ ሃይሉ ዩሱፍ		››	››	የወረዳው ሚሊሽያ
118	አደም ሙሳ ቦሩ		››	››	የወረዳው ሚሊሽያ
119	አብዲ መሃሙድ		››	››	››
120	ማሃመድ አብዱሰላም ሼካ		8/1/2010	ሙዲባሊ	››
121	አህመድ ታሂር		25/2/2010	ባርከሌ	ነዋሪ
122	አብራሃም አብዱላ		5/4/2010	ባርከሌ	የወረዳ ሚሊሽያ
123	አብዲ ታሃ ቡሮ		14/4/2010	ገመቹ	የወረዳ ሚሊሽያ
124	አብዱላ አሊ		››	››	〉〉
125	ዩሱፍ ቃሲም		››	››	ነዋሪ
126	አሊ ኢብሮ		››	››	ነዋሪ
127	ኢብራሂም አብዱላ		››	››	>>
128	አብደላ ኡሶ ዋዳይ		7/1/2010	ጉሮ ጉቱ ወረዳ ጂሩ ኢፋ ቀበሌ	የወረዳ ሚሊሽያ
129	አህመድ አደም በክሪ		18/3/2010	››	የወረዳ ሚሊሽያ
130	ጀማል ኢብራሂም አደም		6/4/2010	››	››
131	አብርሃም ዩ ዬ		15/04/2010	ናድሂ	››
132	አህመድኑር አብዲ ባዳል		7/1/2010	ሼህ ሁሴን	››
133	አባድር አህመድ		24/2/2010	ባርካሌ	››
134	አደም ባዳሊ		25/2/2010	››	ነዋሪ
135	መሃመድ ጁጂ		>>	››	››
136	ሙባረክ አህመድ		8/3/2010	ሼህ ሁሴን	››
137	ኦብሳ አህመድ		››	››	››
138	አብዲ ሙሜ		4/03/2010	ባርከሌ	››
139	ካሊፍ ዑመር አዴ		13/3/2010	ገመቹ	የወረዳ ሚሊሻ
140	ሀየን አብዱሳፊር ሼክ ዑመር		>>	>>	ነዋሪ
141	ከድር አብዲ ሰኢድ		27/3/2010	ሼክ ሁሴን	〉〉
142	አህመድ አደም አብዱላ		27/3/2010	ሼክ ሁሴን	ነዋሪ
143	በድር አብዲ አህመድ		5/4/2010	ሁሩ	ነዋሪ
144	አብደላ ዑስማን		5/4/2010	ገመቹ	የወረዳ ሚሊሻ
145	አብዱራህማን ሻኪር አሊ		10/4/2010	››	››
146	ሙስጠፋ ኢብራሂም አብደላ		››	››	››
147	ጣፋ ጁንዳ		14/4/2010	››	››
148	አማኑር ባኬ		››	››	››
149	መሃመድ ሙማድ (ኤሌሞ)		4/13/2010	ጋሪ	››
150	ሀሰን ከድር		››	››	ሚሊሽያ
151	አህመድ አብዲኑር ጂብሪል		25/3/2010	ሰላማ	ሚሊሽያ
152	ሙያዲን አብዱላ ቢዮ		8/4/2010	ቃሊጋ	ነዋሪ
153	አብዲ መሃመድ ዩሱፍ		9/1/2010	ጫጫሌ	ሚሊሺያ
154	ዑመር አሊ		26/1/2010	ቢዮ ጋባዱ	ነዋሪ
155	አብዲ ኢብራሂም ዑመር		27/1/2010	››	ሚሊሽያ
156	ፋራን ሙማድ ሁሴን		1/2/2010	ማራር	ነዋሪ
157	አደም ዱቤ አህመድ		27/2/2010	ቃሊጋ	ሚሊሽያ
158	ማሙድ አብዲ አብዱላህ		››	››	››

ተ.ቁ	የሟች ስም	ዕድሜ	የተገደለበት ቀን	ግድያው የተፈፀመበት ቦታ	ልዩ ሁኔታ
159	ዑመር ጣሂር		14/3/2010	ተርቀይሎ	››
160	አደም አህመድ		25/3/2010	ኮራ ዳዌ	ነዋሪ

ሠንጠረዥ 2. በኦሮሚያ ክልል በባሌ ዞን በሚገኙ የተለያዩ ወረዳዎችና ከሶማሌ ክልል ጋር በሚዋሰኑ ድንበሮች ውስጥ በሶማሌ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ልዩ ኃይል በተፈፀመው ጥቃት ህይወታቸውን ያጡ ዜጐች ስም ዝርዝር

ተ.ቁ	የተገደለው ሰው ስም	ጾታ	ዕድሜ	ወረዳ	የተገደለበት ቀን	የተገደለበት ልዩ ቦታ
1	አሹ ሀሰን ዋቆ	ሴ	60	ሰዌና	26/05/09	ሀራ በራቻ
2	ዱሪ ኡስማን አሊ	ሴ	10	››	25/05/09	››
3	አብዱላሂ ከድር አጋ	ወ	35	››	27/05/09	ለገ ሄደ
4	አህመድ አብዱቂ	ወ	30	››	27/05/09	››
5	አብዶ ኡመር አጋ	ወ	40	››	27/05/09	ገበያ ውስጥ
6	በሽር አብዲ ዳሬ	ወ	35	››	13/06/09	››
7	አልይ መሀመድ	ወ	32	››	13/06/09	ለገ ደባ
8	ከድጃ አህመድ አብዲ	ሴ	15	››	14/06/09	››
9	አሚር ሼህ ኡመር በያን	ወ	40	››	15/06/09	ለገ ሂደ
10	ኑር ኡመር ዳዲ	ወ	50	››	15/06/09	ቂሊሳ
11	አብድልቃድር ሁሴን	ወ	48	››	15/06/09	ገንደ ሀጣዊ
12	አህመድ ሁሴን ጭርቃሳ	ወ	39	››	15/06/09	››
13	ኪያር አብዱላ ባቲ	ወ	45	››	15/06/09	››
14	የኑስ መሀመድ ሮባ	ወ	45	››	15/06/09	››
15	አህመድ መሀመድ ሐሚዶ	ወ	41	››	15/06/09	››
16	አደም ከድር ሀርቃ	ወ	32	››	15/06/09	››
17	ኢብሮ ይሳቅ አጋ	ወ	35	››	15/06/09	››
18	ጀማል ሁሴን ኡመር	ወ	33	››	15/06/09	››
19	ቃሲም ኢብሮ መሀመድ	ወ	40	››	15/06/09	››
20	መሀመድ አህመድ ሁሴን	ወ	29	ለገ ሂዳ	13/07/09	አዴሌ
21	አብዱላሚድ ከድር ኡስማን	ወ	35	››	15/07/09	››
22	ጀማል አህመድ ሁሴን	ወ	32	››	››	››
23	አብዲሴ መሀመድ አልይ	ወ	32	››	››	››
24	አሚን ሼህ አወል	ወ	25	››	27/05/09	ለገ ሂዳ
25	ሁሴን ከድር አልይ	ወ	30	››	27/05/09	››
26	ኑር ኡስማን አሊ	ወ	33	››	05/06/09	አደሌ
27	ሙሳ ቃሲም ጂላ	ወ	31	››	05/06/09	››
28	ከድር ቃሲም	ወ	32	››	27/06/09	ፊቅ
29	ኡመር እስማኤል	ወ	28	››	04/07/09	››
30	አሊ አደም ጋራ	ወ	32	››	13/07/09	››
31	ጂብሪል ኢብራሂም መሃመድ	ወ	32	››	15/07/09	››
32	መሀመድ ሁሴን ኤልሞ	ወ	34	››	15/07/09	››
33	ኢሳ ከድር	ወ	34	››	15/07/09	››
34	ከድር ኡስማን	ወ	-	››	15/07/09	አዴሌ
35	አህመድ ኡስማን	ወ	-	››	15/07/09	››
36	አልይ አብዱላሂ	ወ	-	››	15/07/09	››
37	እስማኤል አብዱላሂ	ወ	-	››	17/07/09	››
38	ሳህሌ ከድር ቦሩ	ወ	-	››	24/04/10	››
39	አህመድ ከድር አባሶ	ወ	27	ራይቱ	02/13/09	
40	ሀሰን ኑርመሀመድ አህመድ	ወ	32	››	02/13/09	

ተ.ቁ	የተገደለው ሰው ስም	ጾታ	ዕድሜ	ወረዳ	የተገደለበት ቀን	የተገደለበት ልዩ ቦታ
41	አሊ ረሻድ ኡስማን	ወ	46	››	02/13/09	
42	ኡመር አብዱላሂ	ወ	57	››	02/13/09	
43	አህመድ አቡ ሀሰን	ወ	48	››	02/13/09	
44	መሀመድ ጠይብ አህመድ	ወ	35	››	02/13/09	
45	አደም ኢብራሂም	ወ	42	››	02/13/09	
46	ሽኩሪ ሁሴን ሮባ	ወ	32	››	02/13/09	
47	ጣሂር መሀመድ	ወ	30	››	02/13/09	
48	አህመድ ካሊፋ	ወ	21	››	02/13/09	
49	አብዱልዋሂብ አብዱልሽኩር	ወ	40	››	02/13/09	
50	አብዱላሂ ሀጂ ገለቹ	ወ	41	››	02/13/09	
51	አብዱልጠፍ ሀሰን	ወ	40	››	02/13/09	
52	ኡስማን አደም ዱላ	ወ	45	››	02/13/09	
53	መሀመድ ጎሮ አጋ	ወ	41	››	02/13/09	
54	ሱሌማን አጋ ለሊሞ	ወ	43	››	02/13/09	
55	አብዱልዋሀብ አልይ	ወ	42	››	02/13/09	
56	ኮ/ር ጁነዲን ራያ	ወ	-	-	-	
57	አሊ መሀመድ ማድል	ወ	-		05/05/09	
58	አብዲ ኡመር አጋ	ወ	-		27/05/09	
59	ሀሰን ቱራ ቀንዲ	ወ	-		01/02/10	
60	ኢብሮ አብዲ	ወ	-		24/03/10	
61	ኤፍራሄ ሚፍታ ኢብሮ	ወ	6		-	
62	አልይ ኢብራሂም	ወ	30	መደ ወላቡ	-	
63	መሀመድ ቢድም ዳበስ	ወ	45	››	-	
64	አደም ቱሶ ሮባ	ወ	67	››	-	
65	ሱሩር ኡመር ቦሩ	ወ	33	››	-	
66	አደም ማሞ ጀራ	ወ	35	››	-	
67	አብዱሎ ኢልሚ ባራርቲ	ወ	23	››	-	
68	አልይ ዳዲ ዮቤ	ወ	45	ጉራ ደምሌ	18/08/09	
69	ሼህ አብዱላሂ ኢብራሂም	ወ	55	››	18/08/09	
70	ራቢ ሁሴን ጣሂር	ወ	18	››	06/09/09	
71	ኡስማን መሐመድ	ወ	37	››	11/1/10	
72	ሀሰን ማሊም አብዱላሂ	ወ	37	››	9/02/10	
73	አወል አደም ገልቹ	ወ	37	››	03/03/10	
74	ኡመር አደም አብዶ	ወ	39	››	››	
75	ሱልጣን አልይ ሀሰን	ወ	-	ደዌ ሰረር	11/08/08	
76	አብዱራህማን መሀመድ አደም	ወ	-	››	01/05/09	
77	ሽሁሬ ሙሳ ደበሌ	ወ	-	››	01/05/09	
78	ሼህ መሀመድ ሀሰን ዱቤ	ወ	-	››	07/05/09	
79	አልይ ሀሰን ጀራ	ወ	-	››	07/05/09	
80	አልይ አብዲ ይሳቅ	ወ	-	››	12/11/09	
81	አወል አደም ጎበና	ወ	60	ዳዌ ቃቻን	07/01/10	
82	ኢብራሂም መሀመድ	ወ	62	››	07/01/10	
83	አል ጁለ ኡጋ	ወ	70	››	07/01/10	
84	ሀሰን መሀመድ አጋ	ወ	35	››	07/01/10	
85	ሁሴን ሁርቃ ቦነያ	ወ	42	››	07/01/10	
86	መሀመድ ኡመሮ አብዲ	ወ	32	››	07/01/10	
87	መሀመድ ኡመር ሀጂ	ወ	45	››	07/01/10	
88	አህመድ አብደላ ሮባ	ወ	40	››	07/01/10	
89	ኡመር ሮባ	ወ	48	››	07/01/10	
90	አብዲ አደም ጀራ	ወ	55	››	26/10/09	
91	ፋጡማ ሁሴን	ሴ	28	››	26/10/09	
92	ደሳለኝ ተስፋ	ወ	40	››	07/01/10	

ተ.ቁ	የተገደለው ሰው ስም	ጾታ	ዕድሜ	ወረዳ	የተገደለበት ቀን	የተገደለበት ልዩ ቦታ
93	ከሊል ገቢ	ወ	38	››	07/01/10	
94	ሶራ ሞርካታ	ወ	24	››	07/01/10	
95	መኮነን ማሞ	ወ	26	››	07/01/10	
96	አወል መሀመድ	ወ	24	››	07/01/10	
97	አህመድ ከሊፍ ሶፊያን	ወ	27	››	07/01/10	
98	ሳሙኤል ባይሳ	ወ	35	››	07/01/10	

5.2 የአካል ጉዳት፡- በጥይት ማቁሰልና ድብደባ

በኢፌዴሪ ሕገ መንግሥት አንቀጽ 18(1) ‹‹ማንኛውም ሰው ጭካኔ ከተሞላበት፣ ኢ- ሰብዓዊ ከሆነ ወይም ክብሩን ከሚያዋርድ አያያዝ ወይም ቅጣት የመጠበቅ መብት አለው›› ተብሎ የተደነገገውንና በዓለም አቀፉ የሰብዓዊ መብቶች መግለጫ አንቀጽ 5 ‹‹ማንም ሰው የማሠቃየት ድርጊት ሊፈጸምበት ወይም በጭካኔና ኢሰብዓዊ በሆነ መንገድ ሊጉላላ ወይም ሊዋረድ አይችልም ወይም ሊቀጣ አይችልም›› እንዲሁም ኢትዮጵያ ፈርማ የተቀበለችው የአፍሪካ የሰዎችና ህዝቦች መብት ቻርተር አንቀፅ 5 እና 6 ማንኛውም ሰው ሰብዓዊ ክብር ያለው በመሆኑ ያላግባብ እንደማይታሰር፣ እንግልትና የማሰቃየት ድርጊት እንዳይፈፀምበት ይከለክላል፡፡ ኢትዮጵያ ተቀብላ የፈረመችው ማሰቃየትን፣ ሌሎች ጭካኔ የተሞላባቸው፣ ስብዓዊነት የጎደላቸውና አዋራጅ የሆኑ አያያዞችንና ቅጣቶችን ለማስቀረት በተደረገው ስምምነት ክፍል አንድ አንቀፅ 2 እያንዳንዱ ይህንን ስምምነት የተቀበለ ሀገር በግዛት ክልሉ ውስጥ በዜጎቹ ላይ በማናቸውም ሁኔታ የማሰቃየት ድርጊት መፈፀም እንደሌለበትና ይህንንም መከላከል እንዳለበት ስምምነቱን በፈረሙ ሀገራት ላይ ግዴታ ይጥላል፡፡ ነገር ግን እነዚህን ስምምነቶችና በህግ የተደነገገውን በመጣስ ከዚህ በታች ስማቸው በተጠቀሱት ሰዎች ላይ ድብደባና ማሠቃየት ተፈጽሟል፡፡

ሠንጠረዥ 3 በኦሮሚያ ክልል ምዕራብ ሐረርጌ ዞን በሚገኙ የተለያዩ ወረዳዎች ውስጥ በተፈፀመው ጥቃት በሶማሌ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ልዩ ኃይልና በመከላከያ ሰራዊት በጥይት የቆሰሉ ሰዎች ዝርዝር

ተ.ቁ	የቆሰለው ሰው ስም	ዕድሜ	ድርጊቱ የተፈፀመበት ቦታ	ድርጊቱ የተፈጸመበት ቀን	ስራ
1	አቶ ኡመር ኢብሮ ቦሩ	35	በሬዳ ቱሉ ሀራ	30/11/2009	አርሶ አደር
2	አቶ ሀሰን አህመድ ሮባ	41	››	››	››
3	አቶ አብዲ አሊዩ	39	››››	››	››
4	አቶ ከድር ጎሊቦ ሳዲቅ	29	ሚኤሶ ቡኖ	12/12/2009	››
5	ም/ኢንስፔክተር ቶፊቅ አብዱራህማን	45	››	22/12/2009	የፖሊስ አባል
6	ሳጂን ኢብራሂም ካቢቴ	34	››	››	››
7	አቶ አደም አብዲ	30	››	››	አርብቶ አደር
8	አቶ ኡመር አደም ኤሌሞ	41	በሬዳ	››	››
9	አቶ አሊ ኡመሬ ቦሩ	30	››	24/12/2009	››
10	አቶ ጀማል አሊ ዋሬ	77	››	››	››
11	አቶ ሀሰን መሐመድ ሀሰን	36	››	››	››
12	አቶ ሙስጠፋ አብደላ ኡመር	27	ሚኤሶን- ፋይኦ	26/11/2009	የተጠባባቂ ሚሊሺያ አባል
13	አቶ አሊ ቱኬ አደም	35	››	01/03/2009	አርብቶ አደር
14	አቶ ቢላል አህመድ ሀሰኔ	30	ሚኤሶ	››	ተማሪ
15	አቶ አድናን አደም አህመድ	15	››	››	ተማሪ
16	አቶ ኢብሳ አብደላ ሽጋ	14	››	››	ተማሪ
17	አቶ ደስቱ አህመድ መሐመድ	15	››	››	ተማሪ
18	አቶ ሰፎ አልዩ መሐመድ.	28	››	››	ተማሪ
19	ህጻን እንድሪያስ አደም ኡመሬ	7	››	››	ተማሪ
20	አቶ አደሚሻ አብደላ ዋሬ	35	››	››	አርብቶ አደር

ተ.ቁ	የቆሰለው ሰው ስም	ዕድሜ	ድርጊቱ የተፈፀመበት ቦታ	ድርጊቱ የተፈጸመበት ቀን	ስራ
21	አቶ ወዳይ ሴንጮ	45	››	22/01/2010	››
22	አቶ ኢብራሂም አሊ አሬ	42	ድሬ በሎ	››	አርሶ አደር
23	አቶ ሀሰን ጠደቾ	37	ቂቂሊፍቱ	24/02/2010	››
24	አቶ መሐመድ ዋሪዮ ኤሌሞ	42	ቂቂሊፍቱ	››	››
25	አቶ ጀማል አደም አብዱሌ		ኩኮ -ቂቂሊፍቱ	30/03/2010	››
26	አቶ አደም መሐመድኑር ሐሶ		››	››	››
27	አቶ ናሲር ደምሻል		ሐሮ መሮ ዴይማ	››	››
28	አቶ አደም ዋቆ ደደቾ	40	ቂቂሊፍቱ	24/02/2010	››
29	አቶ ሲራጅ አህመድ ሁሴን	35	ሁሴ መንዴራ	01/13/2009	››
30	አቶ አብዲ ሹክር ሀሰን	28	››	››	››
31	አቶ አሊ ቱኬ አደም	35	ሚኤሶ ጉርቦ-በሬዳ	24/02/2010	አርሶ አደር
32	አቶ ታጁ አልይ አብዲ	30	ጅግጅጋ	03/01/2010	ነጋዴ
33	አቶ ናስር አብዱራህማን አፍሴኖ	55	በኬ	››	ገበሬ
34	ወጣት ኢብራሂም ኢሳ ዋሪዮ	19	ቂቂሊፍቱ	26/11/2009	
35	ታዳጊ ታጅሪ ኢብራሂም አብዱላህ	12	ምስራቅ ሐረርጌ ዞን	02/04/2010	ተማሪ
36	ወጣት አብዱራዑፍ የሱፍ አብደላ	25	››	02/04/2010	አርሶ አደር
37	አቶ አብዱራህማን ራሽድ ይስሃቅ	60	››	20/03/2010	››
38	አቶ ጣይብ መሀመድ አህመድ	45	››	20/03/2010	››
39	አቶ ያይያ በከር ጃሚ	45	››	04/04/2010	››
40	ህጻን ኤቢሳ ከሊፋ አህመድ	6	››	07/03/2010	-
41	ህጻን ጫላ ከሊፋ አህመድ	4	››	››	-
42	አቶ ቶፊቅ ያያ ኡመድ	42	››	06/01/2010	አርሶ አደር
43	አቶ አብረሃም እድሪስ	33	››	››	››
44	አቶ መሐመድ አብዱራህማን	27	››	››	››
45	አቶ መሐመድ ቃዲ	34	››	››	››
46	ወ/ሮ ሰንበቶ	28	››	››	የቤት እመቤት
47	አቶ ጃተኒ ጃርሶ	46	በኦሮሚያ ክልል በነገሌ ቦረና ዞን	04/13/2009	አርሶ አደር
48	አቶ አብዱባ ቦሩ	50	››	15/01/2010	››
49	አቶ አብዱባ ጉራቻ	54	በኦሮሚያ ክልል ቦረና ዞን	02/01/2010	››
50	አቶ ሱሌማን ዳለቻ ሁቃ	45	›› ጉቺ ወረዳ	››	››
51	አቶ ጎዳና ጃተኒ ሁቃ	48	››ሞያሌ ወረዳ ቱቃ ቀ.ገ.ማ	››	››
52	አቶ ገልመ መልቻ ዋቆ	54	››ሞያሌ ወረዳ ውርውጣ ቀ.ገ.ማ	››	››
53	አቶ ገልመ ኩሉ ኤልማ	57	አሬሮ ወረዳ ለገሱሬ ቀ.ገ.ማ	››	››
54	አቶ አብዲ ማሞ ከሹ	57	››	››	››
55	አቶ ጀልዴሰ ገልመ ገልመቡሱላ	83	ሞያሌ ወረዳ ውርውጣ ቀ.ገ.ማ	››	››
56	አቶ ቦሩ እሳቅ ኤደን	78	››	››	››
57	አቶ ደበርሶ ገርብቻ	42	በኦሮሚያ ክልል በነገሌ ቦረና ዞን	08/06/2009	››
58	አቶ ሾባን አደኖ	53	››	››	››
59	አቶ ጉዲና ኢበሽኖ	48	››	››	››
60	አቶ ኪያ ሁቃሀሮ	55	››	››	››
61	አቶ አብዱባ አኮቱ	54	››	››	››
62	አቶ ኪያ ቦሩ	45	››	››	››
63	አቶ ኪያ ሀለኮ	42	››	››	››
64	አቶ ኪዮ ቡኩሬ	48	››	››	››

ተ.ቁ	የቆሰለው ሰው ስም	ዕድሜ	ድርጊቱ የተፈፀመበት ቦታ	ድርጊቱ የተፈጸመበት ቀን	ስራ
65	አቶ ጫሪፍ ቦሩ	47	››	››	››
66	አቶ ቦሩ ጣቼ	50	››	05/05/2009	››
67	አቶ አባኪያ አርሳት	42	››	››	››
68	አቶ ጎደና ጃተኒ	49	››	››	››
69	አቶ ጉዮ ጅሎ	50	››	››	››
70	አቶ አባከለ ቦሩ	46	››	››	››
71	አቶ ከሌሎ ዲደላ	44	››	››	››
72	አቶ ጃለታ ዲዳ	56	››	››	››
73	አቶ ኪያ ዲዳ	41	››	››	››
74	አቶ ሰሎ ሀለኬ	58	››	07/05/2009	››
75	ዋሪዮ ጉዮ	51	››	››	››
76	አቶ አባሮባ ዲዳ	55	››	››	››
77	አቶ ዋከለ መሌቻ	60	››	››	››
78	አቶ ድቃቦሩ ጎፈሌ	45	››	››	››
79	አቶ ቱቃ ጅሎ	57	››	››	››
80	አቶ አባዱባ ገባባ	53	››	››	››
81	አቶ ድቃ ጎዳና	54	››	››	››
82	አቶ ጉራቻ ዲዳ	38	››	››	››
83	አቶ ሽኩ ሙሎ	48	››	05/05/2009	››
84	አቶ ጫላ ሁቃጅሎ	47	››	››	››
85	አቶ ዳሮ ሹሱሬ	49	››	28/09/2009	››
86	አቶ ማማ አጀፍቱ	65	››	››	››
87	አቶ ዋሪ ሶራ	42	››	››	››
88	አቶ አብዱባ ጋባጅሎ	40	››	05/05/2009	››

ሠንጠረዥ 4 በኦሮሚያ ክልል ምዕራብ ሐረርጌ ዞን በሚገኙ የተለያዩ ወረዳዎች ውስጥ በተነሳው ጥቃት በሶማሌ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ልዩ ኃይልና በመከላከያ ሰራዊት ድብደባ የተፈጸመባቸው ሰዎች ስም ዝርዝር (የሰመጉ ባለሙያዎች ቦታው ድረስ በመሄድ ከተጎጂዎች፣ ከተጎጂ ቤተሰቦችና ከአይን እማኞች ባጣሩት መሰረት)

ተ.ቁ	ድብደባ የተፈጸመበት ሰው ስም	ዕድሜ	ድርጊቱ የተፈጸመበት ቦታ	ድርጊቱ የተፈጸመበት ቀን	ልዩ ሁኔታ
1	አቶ ጀማል ሙሳ አህመድ	39	ሚኤሶ	01/13/2009	አካላዊ ድብደባ
2	አቶ ወዳይ ሌንጮ	40	››	››	››
3	አቶ ሰኢድ አሊ ጎሎሌ	40	››	››	››
4	አቶ ጀማል ኢብሮ ጎቶ	38	››	››	››
5	አቶ አደም ኢብሮ ጎቶ	28	››	››	››
6	አቶ አብደላ ሀስኖ	25	››	››	››
7	አቶ አብዲሎሽ መሐመድ ኤሌሞ	29	››	››	››
8	አቶ ናስር ኡመር ሙሜ	45	››	››	››
9	አቶ ኡቤሄ ዩሱፍ ቱኬ	26	››	››	››
10	አቶ ጂብሪል ሙዘምቢል መሐመድ	33	››	››	››
11	አቶ አሊ መሐመድ በሩ	35	››	››	››
12	አቶ ኢሳቅ አህመድ	26	››	››	››
13	አቶ አዲሱ	29	››	››	››
14	ሳጂን ሰይፉ ታደሰ	-	››	››	›› (የፖሊስ አባል ናቸው)
15	አቶ መሐመድ አብዱላዚዝ	-	››	››	›› (የፖሊስ አባል ናቸው)
16	አቶ ዩሱፍ መሐመድ	-	››	››	›› (የፖሊስ አባል ናቸው)

ተ.ቁ	ድብደባ የተፈጸመበት ሰው ስም	ዕድሜ	ድርጊቱ የተፈጸመበት ቦታ	ድርጊቱ የተፈጸመበት ቀን	ልዩ ሁኔታ
17	አቶ ሁሴን አልዪ	-	››	››	›› (የፖሊስ አባል ናቸው)
18	አቶ አህመድ ሀሽሜ	-	››	››	›› (የፖሊስ አባል ናቸው)
19	አቶ ያሲን ነጋሽ	-	››	››	›› (የፖሊስ አባል ናቸው)
20	አቶ ሀሰን ኡስማን	-	››	››	›› (የፖሊስ አባል ናቸው)
21	አቶ አስረዲን ኡስማን	-	››	››	›› (የፖሊስ አባል ናቸው)
22	አቶ ጀማል አህመድ አልይ	29		16/01/2010	››
23	አቶ ከማል ሀሰን አሜ	32	ጅግጅጋ	02/01/2010	››
24	አቶ አብዱልከሪም ሱልጣን ሽምሰዲን	28	››	03/01/2010	››
25	ወ/ሮ ነኢማ አደም ሙሳ	30	ቀለንፎ	››	››
26	ወ/ሮ ኦዳ አህመድ	30	ሐርጌሳ	04/01/2010	››
27	አቶ ሁሴን አልይ ሮባ	30	ሚኤሶ	››	››
28	አቶ ናስር አሊ ሹክሪ	22	ሚኤሶ	››	ድብደባ
29	አቶ ካሊድ መሐመድ አብደላ	30	ሚኤሶ	22/12/2010	ጀርባውን እና የቀኝ ሽንጡ ላይ በጊሌ ተወግቷል
30	ወ/ሮ ኑሪያ መሐመድ አሊ	35	ጅግጅጋ	03/01/2010	የፈላ ዘይት ሰውነቷ ላይ ተደፍቶባታል
31	አቶ ዘኬ አህመድ ሙመዱ	25	ቶጎጫሌ	05/01/2010	ድብደባ
32	ወ/ሮ አሻ መሐመድ ዩያ	42	ሐርጌሳ	04/01/2010	››
33	ወ/ሮ ዘምዘም አህመድ ገዳ	38	ጅግጅጋ	02/01/2010	››
34	አቶ ሲሳይ ከበደ ተሊላ	30	››	››	››
35	ወ/ሮ ኡባህ አብድልቃድር መሐመድ	22	ቶጎጫሌ	››	በአራስ ቤት ውስጥ እያሉ ድብደባ የተፈፀመባቸው ሲሆን በወቅቱ ልጃቸው የ20 ቀን ጨቅላ ነበር
36	አቶ መሐመድ ሁሴን አህመዱ	37	ጅግጅጋ	››	ግራ እጃቸውን፣ ግራ እግራቸውን እና ጀርባቸውን በጩቤ ተወግተዋል
37	ወ/ሮ አሊያ ሲራጅ አብዲ	28	ጅግጅጋ	27/01/2010	››
38	ወ/ሮ ሚስራ ሼክ አብዱልሀኪም ሐጂ ዩሱፍ	32	በሳሶ	02/01/2010	የቀኝ እጇ ተሰብሯል
39	ወ/ሮ ጫልቱ አህመዱ ሲራጅ	25	ሐርጌሳ	››	››
40	ወ/ሮ የሺምወርቅ ተፈራ ነጋ	40	ጅግጅጋ	04/01/2010	በደረሰባቸው ድብደባ ከአልጋ አይንቀሳቀሱም
41	ወ/ሮ ሔለን ከበደ መሬሳ	26	ጅግጅጋ	02/01/2010	›› ትከሻዋን በጩቤ ተወግታለች
42	ወ/ሮ ነጀሃ ጀማል ዩዩ	20	ሐርጌሳ	02/01/2010	በደረሰባቸው ድብደባ የ6ወር ፅንስ ወርዶባታል፣ ደም ይፈሳታል
43	ወ/ሮ ኢፍቱ ሀሰን አብዱሌ	30	ውጫሌ	03/01/2010	የቀኝ እግር ጉልበታቸውን ተመተዋል፣ ወገባቸው ላይ በስለት ተወግተዋል
44	ወ/ሮ አያንቱ መሀመድ በከር	25	ውጫሌ	01/01/2010	ግንባራቸውን በጠርሙስ፣ ጀርባቸውን በድንጋይ
45	ወ/ሮ ከሪማ አደም አሊ	25	ጅግጅጋ	03/01/2010	የቀኝ ትከሻ እና የግራ ኩላሊት በዱላና በድንጋይ
46	ወ/ሮ ሙኒራ ኢብራሂም ሀሰን	30	ቀብሪደሃር	02/01/2010	አንድ የፊት ጥርሷ ወልቋል
47	ወ/ሮ አሚና ሙሳ ኢብሮ	40	ጅግጅጋ	03/01/2010	የቀኝ ትከሻቸው ላይ በደረሰባቸው ድብደባ እጃቸውን ማንቀሳቀስ ተቸግረዋል
48	ወ/ሮ ሻርቱ አህመድ ፍልጨ	60	ጅግጅጋ	03/01/2010	የግራ ትከሻቸውን በስለት ተወግተዋል
49	አቶ መሀመድ ዑመር ከዳሌ	65	ጅግጅጋ	03/01/2010	በደረሰባቸው ድብደባ ራሳቸውን ችለው መንቀሳቀስ አይችሉም
50	አቶ ሙራድ ከድር አብራሻ	30	ቶጐ ጫሌ	04/01/2010	የቀኝ እግር ጉልበታቸው ላይ በደረሰባቸው ድብደባ ያነክሳሉ
51	አቶ ጫላ እስማዔል ሙማድ	20	ቶጐ ጫሌ	01/01/2010	የግራ እግሩ ጉልበት ላይ በስለት ተወግቷል

5.3 አስገድዶ መድፈር

የኢ.ፌ.ድ.ሪ ወንጀለኛ መቅጫ ህግ አዋጅ ቁጥር 414/2004 አንቀጽ 620(1) ማንም ሰው የኃይል ድርጊት በመጠቀም ወይም በብርቱ ዛቻ ወይም ህሊናዋን እንድትስት ወይም በማናቸውም ሌላ መንገድ መከላከል እንዳትችል በማድረግ ከጋብቻ ውጪ አስገድዶ ከአንዲት ሴት ጋር የግብረ ስጋ ግንኙነት መፈጸም በህግ እንደሚያስቀጣ ይደነግጋል፡፡ እንዲሁም ኢትዮጵያ ፈርማ ተቀብለችው ‹‹በሴቶች ላይ የሚፈጸም ማንኛዉንም ዓይነት ጥቃት ለማስወገድ የተደረገ ስምምነት›› በግልጽ እንዳስቀመጠዉ በሴቶች ላይ የሚፈጸም ጥቃት ማለት ጾታን መሰረት ያደረገና አካላዊ፣ ወሲባዊ ወይም ስነልቦናዊ ጉዳት በሴቶች ላይ ሊያደርስ የሚችል ማንኛውም ድርጊት፣ ማስገደድ ወይም ተገቢ ያልሆነ ነጻነትን የማሳጣት ተግባር የሚያጠቃልል መሆኑን የሚገልጽ ሲሆን ይህም በሴቶች የግል ህይወትም ሆነ በማህበራዊ ኑሮ ላይ ሊደርስ የሚችል እንደሆነ ያስቀምጣል፡፡ ሀገራችን ኢትዮጵያ የዚህ ስምምነት ፈራሚ እንደመሆኗ እነዚህን ሰብዓዊ መብቶች የማክበር፣ የማስከበርና የማሟላት ግዴታ ተጥሎባታል፡፡ ይሁን እንጂ እነዚህን ሕገ መንግሥታዊ፣ አህጉራዊና ዓለም አቀፋዊ ድንጋጌዎች በመተላለፍ በኦሮሚያና በሶማሌ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስቶች ውስጥ በሚገኙ የተለያዩ ዞኖችና ወረዳዎች በተፈፀሙት ጥቃቶች እና ግጭቶች በሚከተሉት ሴቶች ላይ የአስገድዶ መድፈር ድርጊት ተፈጽሟል፡፡

ከዚህ በታች የተጠቀሱት የአስገድዶ መድፈር ጥቃት አመልካቾች ስም የተጠቂዎቹን ደህንነት እና ስነልቦና ለመጠበቅ እንዲሁም ሊያመጣባቸው የሚችለውን ማህበራዊ ተፅዕኖ ለመከላከል ሲባል አልተገለፀም፡፡ ከአቤቱታቸው ባሻገር ሰመጉ ጥቂቶቹ አመልካቾች አስገድዶ መደፈር እንደተፈፀመባቸው የሚያረጋግጡ የህክምና ማስረጃዎች ለማግኘት ችሏል፡፡ በርካታዎቹ ተበዳዮች በወቅቱ ህክምና ስላገኙ አልያም የህክምና ማስረጃ በእጃቸው አልተገኘም፡፡ መንግስትም ሆነ ጉዳዩ የሚያሳስበው ማንኛውም አካል ከዚህ በታች የተጠቀሱትን አመልካቾች አቤቱታ መሠረት በማድረግ ተገቢውን ማጣራት እንዲያደርግ እንዲሁም በአጥፊዎቹ ላይ ህጋዊ ርምጃ እንዲወስድ ሰመጉ ያሳስባል፡፡

1) **ተጠቂ 1 ፣ *ፆታ* ሴት፣ እድሜ 17** _ ወጣቷ በጅግጅጋ ዩኒቨርሲቲ የ2ኛ ዓመት ተማሪ ነበረች፡፡ ተጠቂዋ ለሰመጉ እንዳስረዳችው መስከረም 06 ቀን 2010 ዓም ከጅግጅጋ ዩኒቨርሲቲ ወጥታ ወደ መኖሪያ ቤቷ በመጓዝ ላይ እያለች ሶስት የሱማሌ ክልል ልዩ ኃይል አባላት ይዘዋት ወደ አንድ ግለሰብ ቤት ከወሰዷት በኋላ ለሶስት አስገድደው ደፍረዋታል፡፡ በተጨማሪም በዱላ የደበደቧት ሲሆን ግራ ታፋዋ ላይም በጩቤ ወግተዋታል፡፡

2) **ተጠቂ 2፣ *ፆታ* ሴት፣ እድሜ 40** _ ተጠቂዋ በጅግጅጋ ከተማ ለ17 ዓመታት የኖሩ ሲሆን ከጅግጅጋ _ ቶጉውጫሌ ተመላልሰው በመነገድ ሁለት ልጆቻቸውን ያሳድጉ ነበር፡፡ መስከረም 03 ቀን 2010 ዓም ከለሊቱ 9 ሰዓት ላይ የሱማሌ ክልል ልዩ ኃይል አባላት ከመኖሪያ ቤታቸው ወደ ጅግጅጋ ፖሊስ ማሰልጠኛ በኃይል ከወሰዷቸው በኋላ ቢያንስ በስምንት ወንዶች ተገደው መደፈራቸውን፤ ስምንቱ ወንዶች ከደፈሯቸው በኋላ ግን ራሳቸውን በመሳታቸው የቀረውን እንደማያስታውሱ ለሰመጉ አስረድተዋል፡፡ ተጠቂዋ ለሰመጉ እንዳስረዱት ለስምንት ተከታታይ ቀናት ከመደፈራቸውም በተጨማሪ ከፍተኛ ድብደባ የተፈፀመባቸው ሲሆን በወገባቸው ላይ በደረሰባቸው ከባድ ጉዳት ምክንያት መቀመጥም ሆነ መተኛት አልቻሉም፡፡

3) **ተጠቂ 3፣ *ፆታ* ሴት፣ እድሜ 25** _ ተጠቂዋ በጅግጅጋ ከተማ ቀበሌ 6 ሆቴል ከፍተው በንግድ ስራ ይተዳደሩ ነበር፡፡ ተጠቂዋ ለሰመጉ እንዳስረዱት መስከረም 02 ቀን 2010 ዓም የሱማሌ ልዩ ኃይል መለያ ልብስ የለበሱ አራት ሰዎች ወደ መኖሪያ ቤታቸው በመምጣት ባለቤታቸውን በሰደፍ እየደበደቡ የወሰዷቸው ሲሆን ተጠቂዋንም አስረው በመውሰድ አምስት ወታደሮች እየተፈራረቁ ደፍረዋቸዋል፡፡ በተጨማሪም ለ28 ቀናት ፊቅ ተራራ ላይ ታስረዋል፡፡ ተጠቂዋ በአሁኑ ወቅት በከፍተኛ አካላዊ እና ስነልቦናዊ ጉዳት ላይ ያሉ ሲሆን የሰመጉ ባለሙያዎች በሚያነጋግሯቸው ወቅት በተደጋጋሚ ራሳቸውን እየሳቱ ይወድቁ ነበር፡፡

5.4 የደረሱበት የማይታወቅ

የኢፌዴሪ ሕገ መንግስት አንቀፅ 28 ንዑስ አንቀጽ 1 በአስገዳጅ ሁኔታ ሰውን መሠወር በሰው ልጅ ስብዕና ላይ ከሚፈፀሙ ወንጀሎች ውስጥ አንዱ እንደሆነ ያስረዳል። ይህንን ድርጊት በፈፀሙ ሰዎች ላይ ክስ ማቅረብም በይርጋ እንደማይታገድ፥ በህግ አውጭው ክፍልም ሆነ በማንኛውም የመንግስት አካል ውሳኔዎች በምሕረት ወይም በይቅርታ ሊታለፉ እንደማይችሉ ንዑስ አንቀጹ በግልፅ አስቀምጧል። ይህንን የህገ መንግስት ድንጋጌ በመተላለፍ ከታች በተገለፁት ዜጎች ላይ በአስገዳጅ ሁኔታ መሠወር ተፈፅሟል።

ሠንጠረዥ 5. በኦሮሚያ ክልል ምዕራብ ሐረርጌ ዞን በሚገኙ የተለያዩ ወረዳዎች ውስጥ በተነሳው ጥቃት የደረሱብት የማይታወቅ ሰዎች ስም ዝርዝር (የሰመጉ ባለሙያዎች ቦታው ድረስ በመሄድ ከተጎጂዎች፣ ከተጎጂ ቤተሰቦችና ከአይን እማኞች ባጣሩት መሰረት)

ተ.ቁ	የደረሰበት የማይታወቀው ሰው ስም	ዕድሜ	የመኖሪያ አድራሻ	የጠፋበት ቀን	ምርመራ
1	አቶ መሐመድ አሰፋ ደሜ	30	ምዕራብ ሐረርጌ ዞን	02/01/2010	ከለሊቱ 6 ሰዓት ከመኖሪያ ቤቱ በሱማሌ ልዩ ኃይል ታፍኖ የተወሰደ
2	አቶ ኢብሳ ኢብራሂም አሊ	40	››	03/01/2010	በጅግጅጋ ከተማ ከመኖሪያ ቤቱ እንደወጣ ያልተመለሰ
3	ወ/ሮ ፈትያ አህመድ ዩሱፍ	35	››	››	››
4	ወ/ሪት መስኖ ኢብሳ ኢብራሂም	13	››	››	››
5	ወጣት ሙባረክ ኢብሳ ኢብራሂም	10	››	››	››
6	አቶ አህመድ መሐመድ አብዱራህማን	40	››	02/01/2010	በሱማሌ ላንድ በሳሶ ከተማ ከመኖሪያ ቤቱ እንደወጣ ያልተመለሰ
7	ወጣት ሙሃሲን በያን አብዱርቃድር	22	››	››	በሱማሌ ልዩ ሃይል ከመንገድ ላይ የተወሰደ
8	አቶ አሬሮ ኦሮቦቃ	48	በኦሮሚያ ክልል ነገሌ ቦረና ዞን ከጉሚ ኤልደኖ	28/02/2010	
9	አቶ ጉራ ቡንዳ	38	››	14/03/2010	

5.5 ከቤት ንብረት መፈናቀል

ሠንጠረዥ 6፡ ከሱማሌ ክልል ተፈናቅለው በምስራቅ ሐረርጌ የተለያዩ ወረዳዎች የሠፈሩ ተፈናቃዮች ብዛት (ከምስራቅ ሐረርጌ የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር ማስተባበሪያ ጽ/ቤት በተገኘ መረጃ መሠረት)

ተ.ቁ	ወረዳ	ወንድ	ሴት	ጠቅላላ
1	ደደር	5,323	5,808	11,131
2	ሐሮማያ	1,199	1,351	2,550
3	ቀርሳ	1,258	1,355	2,613
4	መ/ባሎ	745	911	1,656
5	ኩር/ጫሌ	326	338	664

ተ.ቁ	ወረዳ	ወንድ	ሴት	ጠቅላላ
6	ባቢሌ	3,838	3,980	7,818
7	ኮምቦልቻ	734	762	1,496
8	ጭናቅሰን	7,440	5,308	12,748
9	ሜታ	1,778	1,942	3,720
10	ጉሮጉቱ	1,658	1,909	3,567
11	ግራዋ	765	425	1,190
12	ፌዲስ	6671	5,213	11,884
13	መ/ቶላ	1978	2,219	4,197
14	ጃርሶ	3984	7,578	11,562
15	ጉርሱም	4672	4,533	9,205
16	በደኖ	805	748	1,553
17	ጉላ ኦዳ	68	75	143
18	ሙጤ	569	675	1,244
19	ማዮ	55	59	114
20	ሐረር ካምፕ	2214	2,009	4,223
	ጠቅላላ	**46,080**	**47,198**	**93,278**

ማስታወሻ : - ከላይ የተጠቀሰው ቁጥር ከጳጉሜ 2009 እስከ ጥር 2010 የተፈናቀሉ ዜጎችን ብቻ የሚያሳይ ነው

ሠንጠረዥ 7 ከሱማሌ እና ከቦረና ዞን አጎራባች አካባቢዎች ተፈናቅለው በተለያዩ የቦረና ዞን ወረዳዎች ውስጥ የሰፈሩ ዜጎች ብዛት (ከቦረና ዞን የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር ማስተባበሪያ ጽ/ቤት በተገኘ መረጃ መሠረት)

ዞን	የተፈናቀሉበት ቀበሌ	ወንድ	ሴት	ጠቅላላ
ሞያሌ	ጨሙቅ	3,366	3,410	6,776
	መላብ	3,041	3,067	6,108
	መደሚጉ	4,096	5,413	9,509
	ጥሎመዶ	5,547	4,643	10,190
	ለገሱሬ	4,150	5,890	10,040
	ቤዶ	685	665	1,330
	ሸዋበር	321	337	6,58
	ቀበናዋ	345	494	8,39
	ጉሮቡቴ	1,087	1,175	2,262
	ድምር	**22,638**	**25,094**	**47,712**
ውጫሌ	ገርቢ	2,555	670	3,225
	ቦጂ	1,985	1,035	3,020
	ኤላ ኦርቢ	2,465	595	3,060
	ኡርጉ	2,055	1,020	3,075
	ኒኔ	2,130	990	3,120
	ዋጭሌ ባድዬ	2,420	1,200	3,620
	መልካ አዲ	2,445	1,035	3,480
	ድምር	**16,055**	**6,545**	**22,600**

ዞን	የተፈናቀሉበት ቀበሌ	ወንድ	ሴት	ጠቅላላ
ጉቺ	ኡላጋ	3,863	4,374	8,237
	ሀርከኬ	4,425	4,151	8,576
	ቃለዋ	4,741	4,612	9,353
	ኮርማ ኢሉ	3,662	4,272	7,934
	ደምበል አሜሳ	2,951	4,111	7,062
	ጉቺ መጋላ	3,891	4,358	8,249
	ሰደን ጉፋ	4,963	4,616	9,579
	ኢላጉፋ	3,097	4,012	7,109
	ሀሎተካ	4,003	4,282	8,283
	ደደቶ	3,999	4,864	8,863
	ሰዴን	4,000	4,463	8,463
	ድምር	**43,595**	**48,115**	**91,710**
አሬሮ	ኦሮቶ	1047	1,218	2265
	ቦቤላ	488	452	940
	ማደር	340	350	690
	ጉማታ	1401	1,339	2740
	ጉቶ	815	670	1485
	መልካ ሃሉ	422	328	750
	ድምር	**4,513**	**4,357**	**8,870**
ድሃስ	አርባ ራሮ	6,043	5,202	11,245
አጠቃላይ ድምር		**92,844**	**89,313**	**182,157**

ሠንጠረዥ 8 ከሱማሌ ክልል ተፈናቅለው በምዕራብ ሐረርጌ የተለያዩ ወረዳዎች የሠፈሩ ተፈናቃዮች ብዛት (የሰመጉ ባለሙያዎች ቦታው ድረስ በመሄድ ከተጎጂዎች፣ ከተጎጂ ቤተሰቦችና ከአይን እማኞች ባጣሩት መሰረት)

ወረዳ	ወንድ	ሴት	ጠቅላላ
ሚኤሶ	12,012	10,487	22,499
ዶባ	1,436	1,363	2,799
ጩሎ	760	930	1,690
ገመቺስ	51	80	131
ለቡ	114	127	241
ጭሮ	2,147	1,786	3,933
ሃብሮ	408	482	890
በዴሳ	17	21	38
ኮርቻ	232	225	457
ቦርደዴ	41	31	72
መሰላ	321	434	755
	17,539	**15,966**	**33,505**

ሠንጠረዥ 9 : ከሱማሌ እና ከቦረና ዞን አጐራባች አካባቢዎች ተፈናቅለው በተለያዩ የነገሌ ቦረና ዞን ወረዳዎች ውስጥ የሰፈሩ ዜጎች ብዛት (የሰመጉ ባለሙያዎች ቦታው ድረስ በመሄድ ከተጎጂዎች፣ ከተጎጂ ቤተሰቦችና ከአይን እማኞች ባጣሩት መሰረት)

ተ。 ቁ	ዞን	ብዛት
1	ነገሌ ቦረና	33,110

የማጠቃለያ ሠንጠረዥ

ሠንጠረዥ 10፡ በኦሮሚያና በሶማሌ ክልል አጎራባች አካባቢዎች በተከሰተው ግጭት በኦሮሚያ ክልል በሚገኙ የተለያዩ ዞኖች ውስጥ የሰፈሩ ዜጎች ብዛት፡- የኦሮሚያ የአደጋ ስጋት ስራ አመራር ኮሚሽን **ጥር 18 ቀን 2010 ዓም** በደብዳቤ ቁጥር KHSBO-1/1835 እንደገለጸልን

ተ.ቁ	ዞን	የወረዳ ብዛት	የአባወራ ብዛት			የቤተሰብ ብዛት			አጠቃላይ ድምር		
			ወ	ሴ	ድምር	ወ	ሴ	ድምር	ወ	ሴ	ድምር
1	ምዕ/ሐረርጌ	11	9,445	6,599	16,044	34,042	32,308	66,350	43,487	38,907	82,394
2	ምስ/ሐረርጌ	21	31,792	17,977	49,769	71,140	90,124	161,264	102,932	108,101	211,033
3	ጉጂ	3	3,701	2,818	6,519	19,608	17,372	36,980	23,309	20,190	43,499
4	ቦረና	5	13,817	11,447	25,264	74,861	65,805	140,666	88,678	77,252	165,930
5	ምዕ/ጉጂ	3	1,776	1,129	2,905	7,641	7,955	15,596	9,417	9,084	18,501
6	ባሌ	9	11,822	4,864	16,686	45,058	49,750	94,808	56,880	54,614	111,494
7	ምዕ/አሪሲ	14	349	36	385	185	338	523	534	374	908
8	ሆሮ ጉድሩ ወለጋ	11	37	1	38	16	31	47	53	32	85
9	ጂማ	20	376	16	392	168	264	432	544	280	824
10	ምስ/ወለጋ	12	64	20	84	15	22	37	79	42	121
11	ምስ/ሸዋ	8	352	165	517	775	838	1,613	1,127	1,003	2,130
12	ሰሜን ሸዋ	12	81	30	111	35	60	95	116	90	206
13	ደ/ምዕ/ሸዋ	10	115	12	127	64	93	157	179	105	284
14	ቄለም ወለጋ	13	46	10	56	14	19	33	60	29	89
15	ምዕ/ሸዋ	18	223	116	339	100	59	159	323	175	498
16	ምዕ/ወለጋ	19	49	34	83	9	12	21	58	46	104
17	ቡኖ በደሌ	7	75	35	110	40	53	93	115	88	203
18	ኢሉባቦር	4	7	3	10	3	2	5	10	5	15
19	አሪሲ	27	550	404	954	2,253	2,531	4,784	2,803	2,935	5,738
20	አዲስ አበባ ዙሪያ	3	43	18	61	20	48	68	63	66	129
21	አዲስ አበባ ከተማ	1	1,530	286	1,816	1,802	2,102	3,904	3,332	2,388	5,720
አጠቃላይ ድምር		231	76,250	46,020	122,270	257,849	269,786	527,635	334,099	315,806	649,905

ክፍል ሁለት

6. በኦሮሚያ እና በኢትዮጵያ ሶማሌ ክልሎች ውስጥ በሚገኙ የተለያዩ ዞኖችና ወረዳዎች ውስጥ በተፈፀሙ ጥቃቶችና ግጭቶች ምክንያት በዜጐች ላይ የደረሱ የተለያዩ የመብት ጥሰቶች

6.1 በሕይወት የመኖር መብት ጥሰት (ሕገ ወጥ ግድያ)

ሠንጠረዥ 11. በኦሮሚያ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ውስጥ በሚገኙ የተለያዩ ዞኖችና ወረዳዎች ውስጥ በተነሱ ግጭትና ጥቃቶች ምክንያት ህይወታቸውን ያጡ የሶማሌ ብሔረሰብ ተወላጆች ስም ዝርዝር (ከኢትዮጵያ ሶማሌ ክልላዊ መንግስት ፖሊስ ኮሚሽን በተገኘ ሪፖርትና የሰመጉ ባለሙያዎች ቦታው ድረስ በመሄድ ከተጎጂዎች፣ ከተጎጂ ቤተሰቦችና ከአይን እማኞች ባጣሩት መሰረት)

ተ.ቁ	የሟች ስም	የተገደሉበት ቦታ	የተገደለበት ቀን
1.	አብዲ ጣሂር ሼክሁሴን	ዴካ ሱፍቱ ወረዳ	03/03/2010 ዓም
2.	ሁሴን በርስ አደን	››	››
3.	አደን ደቀኔ ፍድሌ	››	››
4.	ጣህር ፋራህ አሊ	››	››
5.	ሲራጅ ሀሰን ጉሬይ	ነገሌ ከተማ ውስጥ	04/03/2010 ዓም
6.	አብድራህማን ሃሰን ኡስማን	ዴካ ሱፍቱ ወረዳ	03/03/2010 ዓም
7.	ኢፍቲን አብዱላሂ መሃሙድ	››	››
8.	ኢብራሂም ገብረው	››	››
9.	ዱባድ ሙሃመድ	››	››
10.	መሃመድ ፋራህ	››	16/03/2010 ዓም
11.	ሁሴን ሙሃመድ ሼክ ሁሴን	››	04/03/2010 ዓም
12.	ኢፍቲን ኢብራሂም ኡመር	››	24/12/2009 ዓም
13.	ሃጂ አብድላሂ መሀድ	››	18/09/2009 ዓም
14.	አደን መሀመድ ሮብሌ	ጉራ ዳሞሌ ወረዳ	06/01/2010 ዓም
15.	አዋሌ ሁሴን ቃሲን	››	07/01/2010 ዓም
16.	ሀምዘ አብዲ ሙስ	››	››
17.	ሀሰን መሀመድ አደን	››	››
18.	ሽብር ሽቅ መሀመድ	››	10/01/2010 ዓም
19.	መሀመድ ሀሰን አብድ	››	
20.	አህመድ ፋራህ ከሩል	››	30/02/2010 ዓም
21.	ፋናህ አሊ ሄራሌ	››	››
22.	መሀመድ ዲሪይ ጉሀድ	ጉሮ በቀቀሳ ወረዳ ሀረገደብ ቀበሌ	08/01/2010 ዓም
23.	ሽፌዕ ኢልሞጌ ሁብሌ	ጉሮ በቀቀሳ ወረዳ ደበጆ ቀበሌ	17/03/2010 ዓም
24.	አህመድ አብድቃድር አደን	ጉሮ በቀቀሳ ወረዳ ዊቲት ቀበሌ	18/03/2010 ዓም
25.	መሀመድ አብድ ሃሚድ	ጉሮ በቀቀሳ ወረዳ ዊቲት ቀበሌ	››
26.	ኑር አኖት መሃመድ	ጉሮ በቀቀሳ ወረዳ ደነጁ ቀበሌ	20/03/2010 ዓም
27.	ሽፌዕ ጃማ አሊ	ጉሮ በቀቀሳ ወረዳ ደነጁ ቀበሌ	››
28.	ጣህር ሙሀሙድ ቡዱል	ጉሮ በቀቀሳ ወረዳ ደኮራ ቀበሌ	03/04/2010 ዓም
29.	አብድቃድር አብዲ ሀሙድ	ቀርሳ ዱላ ወረዳ ዴሪልቻ ቀበሌ	04/09/2009 ዓም
30.	ሀቢቦ መዓሊን መሁመድ	››	››
31.	ሳዲዮ መዓሊን አደን	››	››
32.	መሚኖ መዓሊን አብዲ	››	››
33.	ፋዱሞ መሀሙድ ሙሶ	››	››
34.	አህመድ አሊ በደል	በኤረር ዞን ሰለሃድ ወረዳ አልቡካ ቀበሌ	15/01/2010 ዓም

ተ.ቁ	የሚች ስም	የተገደሉበት ቦታ	የተገደለበት ቀን
35.	አብድቃድር መአሊን መሀመድ	በኤረር ዞን ሰለሃድ ወረዳ ሰንዌይኔ ቀበሌ	10/01/2010 ዓም
36.	አደን ሹክሪ ሀሰን	በኤረር ዞን ሰለሃድ ወረዳ ቦራኔ ቀበሌ	18/10/2010 ዓም
37.	ሰዓድ ኑሪዬ ሀሰን	በኤረር ዞን ሰለሃድ ወረዳ ቦራኔ ቀበሌ	››
38.	መሀመድ መሀመድ ሀሰን እንደብራሌ	በኤረር ዞን ሰለሃድ ወረዳ ቡርቃ ኦሮሚያ ቀበሌ	11/02/2009 ዓም
39.	ጌሽ አብዲ ሀሰን	በኤረር ዞን ሰለሃድ ወረዳ በርኒ አርቴ ቀበሌ	07/12/2009 ዓም
40.	ሹግሪ ኑር መሀሙድ	በኤረር ዞን ሰለሃድ ወረዳ ሀሮ ኦጋዴን ቀበሌ	02/13/2009 ዓም
41.	ሹግሪ መሀድ አሊ	››	››
42.	መሀሙድ አብዱላሂ አሊ	››	››
43.	መሀሙድ አህመድ መሀሙድ	››	››
44.	ገራድ ሻፊ አብዲወሃብ	››	››
45.	መሀመድ ሀሰን	››	››
46.	መሀመድ አሊ አህመድ	››	››
47.	አብድካድ መሀመድ ኑር	በኤረር ዞን ሰለሃድ ወረዳ ጉሮቡባይ ቀበሌ	09/03/2010 ዓም
48.	ያስን ሹክሪ ፋራህ	››	11/03/2010 ዓም
49.	ሽሚል ሁሴን ቲዴ	>>	09/02/2010 ዓም
50.	ሀሰን ሼክ መሀመድ	በኤረር ዞን ሰገሂዳ ወረዳ በ/ዳሮሌ ቀበሌ	08/09/2009 ዓም
51.	መሀመድ አብድ ሰርሃዬ	በኤረር ዞን ሰገሂዳ ወረዳ በልበላይቲ ቀበሌ	07/03/2010 ዓም
52.	አህመድ ካሪዬ በሬ	በኤረር ዞን ሰገሂዳ ወረዳ ሃሎስቅ ቀበሌ	08/03/2010 ዓም
53.	ሀሰን መሀመድ ሀሰን	በኤረር ዞን ሰገሂዳ ወረዳ ሚኟ ቀበሌ	04/02/2010 ዓም
54.	ከሊፍ አብድናስር ሀሰን	በኤረር ዞን ሰገሂዳ ወረዳ ሚኟ ቀበሌ	››
55.	እስማኤል ዚያድ ፋራህ	በኤረር ዞን ሰገሂዳ ወረዳ ደልቅ ቀበሌ	17/04/2010 ዓም
56.	ሁሴን ኑር ካሪዬ	በኤረር ዞን ቂቢ ወረዳ ቂልዱ ቀበሌ	19/03/2010 ዓም
57.	አቅበል ኡመር ሁሴን	››	››
58.	መሀሙድ መሀመድ ሁድሌ	››	05/04/2010 ዓም
59.	አህመድ መሀመድ አሊ	ካልማሌ ቀበሌ	16/12/2009 ዓም
60.	መሀድ ኢብራሂም ኢጌ	››	››
61.	ሙክታር መሀመድ አብዱላሂ	››	05/13/2009 ዓም
62.	ኢብራሂን አብዲላሂ ራጌ	ቱሊ ጉሌድ ወረዳ ደረሚ ቀበሌ	04/13/2009 ዓም
63.	መሀመድ ጣሂር አብዲላሂ	ከጅግጅጋ ወረዳ ካልማሌ ቀበሌ	05/13/2009 ዓም
64.	መሀዲ ሙሁመድ ራጌ	ቱሊ ጉሌድ ወረዳ ኡላ-ኡሌ ቀበሌ	04/13/2009 ዓም
65.	ኒምዓን አህመድ አብዱላሂ	››	››
66.	አደን መሀሙድ አህመድ	ሰገሂዳ ወረዳ ቢየደ ቀበሌ	05/13/2009 ዓም
67.	አብዲ መሀመድ አሊ	ሰገሂዳ ወረዳ ደበይል ወይኔ ቀበሌ	09/01/2010 ዓም
68.	ሀዲስ አቢብ መሀመድ	››	››
69.	ሙስተፌ አቅበል ሙሴ	››	››
70.	አንወር ሀሰን ኢስማዕል	››	››
71.	አሊ አብዲረሺድ	››	››
72.	መሀመድ ሙሁመድ ዩሱፍ	ባቢሌ ወረዳ ኤረር ወይን ቀበሌ	29/12/2009 ዓም
73.	መሀመድ ሃሺ ገሀይድ	ባቢሌ ወረዳ አው-ጀቡር ቀበሌ	04/13/2009 ዓም
74.	መሀመድ አብዲ አሊ	››	››
75.	ሲያድ አብዲ አሊ	››	››
76.	ሰናር ኢብራሂም ኢስማኢል	ቱሉ ጉሌድ ወረዳ ደቤይልዌይኔ ቀበሌ	08/01/2010 ዓም
77.	በድሪ አብዲ ሮሬ	››	››

ተ.ቁ	የሚች ስም	የተገደሉበት ቦታ	የተገደለበት ቀን
78.	መሀመድ ዩሱፍ	››	››
79.	ሃዲስ አሊ መሀመድ	››	09/01/2010 ዓም
80.	አብዲ መሀመድ አሊ	››	››
81.	እድሪስ አቡበከር	ጉርሱም	08/01/2010 ዓም
82.	አሰድ አህመድኑር አብዲ	ቱሉ ጉሌድ ወረዳ ዳሪሚ ቀበሌ	05/01/2010 ዓም
83.	አሊ ሮብሌ አብዲላሂ	ቱሉ ጉሌድ ወረዳ ጉሪጋይሌ ቀበሌ	››
84.	ወርሰሜ ኡመር አብዲ	››	››
85.	ዚያድ አብዲ መሀመድ	››	››
86.	አብዲአዚዝ ሼክ አብድላሂ	››	30/02/2010 ዓም
87.	ሞውሊድ ሀጂ ኢብራሂም	››	08/01/2010 ዓም
88.	ኢብራሂም ሙሁሙድ ሀሰን	››	30/02/2010 ዓም
89.	አቢብ አብዲ አደን	››	14/03/2010 ዓም
90.	መሀመድ አሊ ሙሁመድ	››	15/03/2010 ዓም
91.	መሀመድ ኑርዩ ዑስማን	››	02/04/2010 ዓም
92.	ሃይቤ አብዲ ሙሁመድ	››	››
93.	ጣህር ሀሰን ዴግ	››	05/04/2010 ዓም
94.	ከሊፍ መሀመድ ሀሰን	››	08/04/2010 ዓም
95.	አዋሌ ሁሴን መሀመድ	››	07/04/2010 ዓም
96.	ቁሰይደ ኢብራሂም አደም	››	05/11/2009 ዓም
97.	አብዲሰላም ኢብራሂም አደም	››	››
98.	ሃይ አብዲ ወገድ	››	12/03/2010 ዓም
99.	አሊ አብዲ ዶል	››	20/03/2010 ዓም
100.	ሀምዲ ሀሰን መሀመድ	››	27/03/2010 ዓም
101.	ሙሚን አደም ሽርዲ	››	19/10/2009 ዓም
102.	አብዲቃድር ዩሱፍ አደም	››	30/11/2009 ዓም
103.	አብዲላሂ አህመድ ኢሴ	››	22/12/2009 ዓም
104.	መሀመድ ኢሴ ሙሴ	››	24/12/2009 ዓም
105.	አብዲላሂ ኑር አህመድ	››	››
106.	መሀመድ አብዲ ኡስማን	በሲቲ ዞን መአይሶ ወረዳ መአይሶ ቀበሌ	01/13/2009 ዓም
107.	ሀሰን አሊ ኑር	በሲቲ ዞን በርዶዴ ወረዳ ድርቃሌ ቀበሌ	26/03/2010 ዓም
108.	ዩሱፍ አሊ ዑስማን	በሲቲ ዞን ሚኤሶ ወረዳ ሀረዲን ቀበሌ	27/03/2010 ዓም
109.	ሰዒድ ኡስማን ሃሙድ	በሲቲ ዞን ሚኤሶ ወረዳ አርማሌይ ቀበሌ	04/04/2010 ዓም
110.	አህመድ መሀመድ ሀሰን	››	››
111.	ኡመር ሙሴ አሊ	በሲቲ ዞን አፍደን ወረዳ ዲላዲ ቀበሌ	10/04/2010 ዓም
112.	ኡመር ሰዒድ ደበር	በሲቲ ዞን ጎታ ቢኪ ወረዳ ቢዩ ኩሉል ቀበሌ	11/04/2010 ዓም
113.	ረባህ አብድሌ ጎግሌ	በሲቲ ዞን ሚኤሶ ወረዳ ሀረዲን ቀበሌ	13/04/2010 ዓም
114.	ከሊፍ ሀሰን ኡስማን	››	››
115.	መሀመድ ሀሰን ፈሪድ	››	››
116.	ሰሌባን አሊ ሁመድ	በሲቲ ዞን ሚኤሶ ወረዳ ቶዶባ ሹብካ ቀበሌ	16/04/2010 ዓም
117.	ኑር አሊዮው ቢርከን	በዳዋ ዞን ያቤሎ ወረዳ ያቤሎ ቀበሌ	02/10/2010 ዓም
118.	መሀሙድ ሀሰን መሀመድ	››	››
119.	ኢብራሂም ኢሳቅ	››	››
120.	ሀሰን መሀር ተኮው	››	››
121.	ኡመር ሀሰን መሀመድ	››	››
122.	መስከር ቱካው	››	››

ተ.ቁ	የሟች ስም	የተገደሉበት ቦታ	የተገደለበት ቀን
123.	አሊዮን አሊ ቢሎው	በሲቲ ዞን ሞያሌ ወረዳ ሞያሌ ቀበሌ	››
124.	አብዲ ኢሳቅ መሀመድ	››	››
125.	አብድራህማን አሊ ደላና	››	››
126.	መአሊን አለሶው ዲቃ	››	››
127.	አብዲርዛቅ መሀድ ገለው	››	››
128.	ኑር ኮለው ዲሪ	››	››
129.	አብዲኑር አደም ፈረው	››	››
130.	ሊነው መሀድ ኑረው	››	››
131.	ኢስማን አህመድ መሎው	››	››
132.	ሀሰን ዌልክ ዳየው	››	››
133.	አሊየው ሀሰን ጉርዳ	››	››
134.	አሊየው አብዲላሂ ቃዲር	››	››
135.	ዩኒስ ኡቃ	››	››
136.	ሀሰን መሀድ ኢሳቅ	››	››
137.	አሊየው አብዱላሂ ቀነበሬ	››	››
138.	አሊየው አሊ ጊሌ	››	››
139.	አሶው ሀሰን	››	››
140.	አደም ሀሰን ኤዲ	በሲቲ ዞን ሞያሌ ወረዳ ኤል-ጎፍ ቀበሌ	04/13/2009 ዓም
141.	በሺር አብዱላሂ አህመድ	››	››
142.	አደም ኢዲን መዲረ	››	››
143.	አህመድ መዐሊን አብዲ	››	››
144.	መሀመድ ሁሴን አደም	››	››
145.	ኒምዓን መሁሙድ አደም	››	››
146.	ሀቢብ በደል አሊ	››	››
147.	አሶው ሀሰን አብዲ	በሲቲ ዞን ሞያሌ ወረዳ ሞያሌ ቀበሌ	››
148.	ሀሰን ቆርዮው አሊዮው	››	07/01/2010 ዓም
149.	ኤዲን አብዲረህማን አብዲላሂ	በሲቲ ዞን ሁደት ወረዳ መልክ-አደይ ቀበሌ	05/13/2009 ዓም
150.	አብዲላሂ አብዲ መሀመድ	››	››
151.	ሰለድ ዲክ ወሪየው	››	››
152.	አብድላሂ ኢብራሂም መሀመድ	››	››
153.	አብዲ ኢስማኤል	››	››
154.	ኢብራሂም አብዲ	››	››
155.	ኢብራሂም ኢልሚ ቡራሌ	››	››
156.	መዐሊን ሁሴን አደም	››	››
157.	መዐሊን እሳቅ ኡስማን አብድዮው	በሲቲ ዞን ሞያሌ ወረዳ መቶ አርባ ሰባት ቀበሌ	››
158.	ብሻር ኢብራሂም ኤዳ	››	››
159.	አህመድ ኦላድ ዩሱፍ	ሞያሌ	02/13/2009 ዓም
160.	ሀሰን አሊው ኢብራሂም	በሲቲ ዞን ሁዴት ወረዳ ለግሱር ቀበሌ	14/01/2010 ዓም
161.	አደም ዩሱፍ ጃማዕ	በሲቲ ዞን ሞያሌ ወረዳ ለግሱር ቀበሌ	27/01/2010 ዓም
162.	ገባባ ጉዮው ጂሮው	በሲቲ ዞን ሁዴት ወረዳ ሮባ ቀበሌ	21/02/2010 ዓም
163.	አብሽር አሊ ሀሰን	በሲቲ ዞን ሞያሌ ወረዳ ራሮ ቀበሌ	10/02/2010 ዓም
164.	ጠይብ መሀመድ ጃማ	በሲቲ ዞን ሁዴት ወረዳ አልነሲብ ቀበሌ	09/02/2010 ዓም
165.	ኢድ ወሊ በደል	››	››
166.	በሺር አብዲላሂ ኢብራሂም	››	››
167.	አብዲ ዋሪዮ ኦላ	በሲቲ ዞን ሁዴት ወረዳ ሮባ ቀበሌ	21/02/2010 ዓም
168.	አሊዮው አብደላ ዱባ	››	››

ተ.ቁ	የሟች ስም	የተገደሉበት ቦታ	የተገደለበት ቀን
169.	አህመድ መሀመድ አብዶው	በሲቲ ዞን ሁዴት ወረዳ ሂሎው ቀበሌ	07/03/2010 ዓም
170.	አህመድ መሀመድ ጣህር	በሲቲ ዞን ሞያሌ ወረዳ ራሮ ቀበሌ	10/03/2010 ዓም
171.	አብዲላሂ መሀመድ አሊጋ	በሲቲ ዞን ሞያሌ ወረዳ ጎጃዋ ቀበሌ	››
172.	አደም አሊየው እሳቅ	››	››
173.	አደም ሃሰን ሁሴን	በሲቲ ዞን ሁዴት ወረዳ አልነሲብ ቀበሌ	15/03/2010 ዓ ም
174.	መሀመድ ኢንታሎ በጌ	››	››
175.	እሳቅ ከይሮው አብዲላሂ	››	››
176.	መሃመድ ሃሰን ድሬ	››	››
177.	አደም አገኔ ስገድ	››	››
178.	መሃመድ አብዱ ኡመር	››	››
179.	ሞውሊድ አብድ ሃይቤ	››	››
180.	አብሽር መሃመድ ሣለህ	በሲቲ ዞን ሁዴት ወረዳ ሮባ ቀበሌ	››
181.	አብድካፊ መሃመድ ጣህር	››	››
182.	አብድወሊ ኑር አሊ	››	››
183.	አብዱ ዩሱፍ አዊል	በሲቲ ዞን ሁዴት ወረዳ ድሪዲሞ ቀበሌ	››
184.	አብዱላሂ መሀመድ አብዱ	››	››
185.	ሃሰን ጋበው እሳቅ	››	››
186.	አሊ አብደው ሃሰን	በሲቲ ዞን ሞያሌ ወረዳ ኤልጎፍ ቀበሌ	23/03/2010 ዓም
187.	ሀቢባ ሀሰን አቢ	››	››
188.	መሃሙድ መሀመድ አሊየው	በሲቲ ዞን ሞያሌ ወረዳ ራሮ ቀበሌ	27/03/2010 ዓም
189.	እሳቅ መሃመድ ኡስማን	››	››
190.	አደም መሃመድ ኤዳን	በሲቲ ዞን ሞያሌ ወረዳ ላይ ቀበሌ	30/03/2010 ዓም
191.	እሳቅ ኤደን ሙሚን	በሲቲ ዞን ሞያሌ ወረዳ ላግሱረይ ቀበሌ	08/04/2010 ዓም
192.	አሊየው ዱካቱ	››	››
193.	መሀመድ ሀሰን አሊ	በሲቲ ዞን ሞያሌ ወረዳ አገረማርያም ቀበሌ	04/05/2010 ዓም
194.	አብዲ ሼክ ሙሁሙድ ጣህር	››	06/01/2010 ዓም
195.	መሀመድ ሪያሌ ፈሪድ	አወዳይ ከተማ	02/01/2010 ዓም
196.	ሼክ መሀመድ ኢብራሂም ዩሱፍ	››	››
197.	አብዲ አህመድ መሀመድ (ሺኔኢጌ)	››	››
198.	አሊ መሀመድ መሀሙድ (በዳሶ)	››	››
199.	ዩሱፍ ሙሁመድ አብዲላሂ (ዩሱፍ አሊ)	››	››
200.	አደም ኑር አሊ (አደም መዶቤ)	››	››
201.	ሁሴን መሀመድ አብዲላሂ	››	››
202.	አህመድ ሙሁሙድ ኢጌ (ኢንደኦሌ)	››	››
203.	አህመድ ኢጌ አደር	››	››
204.	መሀመድ መሀሙድ ኢሴ (አንኢስድልኖ)	››	››
205.	ኡስማን አሊሃጂ (አውደል)	››	››
206.	ሀጂ አህመድ ሀሰን ጃማ	››	››
207.	አደም ሰዒድ አሊ (አዴ)	››	››
208.	ኡስማን ዑመር አላሌ	››	››

ተ.ቁ	የሟች ስም	የተገደሉበት ቦታ	የተገደለበት ቀን
	(ኡስሌዩ)		
209.	አብዱላሂ ሰይድ እስማኤል (አይድዩ)	››	››
210.	አሊ ሙሁመድ ሀጂ (ቁዳንጆ)	››	››
211.	ኢድሪስ አሙድ ቡራሌ	››	››
212.	አህመድ አብዱላሂ ጃማ	››	››
213.	ዩሱፍ መሀመድ መሀሙድ (በዳሶ)	››	››
214.	አብድ መሁሙድ ሊበን (አፍዩብ)	››	››
215.	ኡመር አብድ አሊ (ቶግየር)	››	››
216.	ፊይሰል መሀመድ ዩሱፍ	››	››
217.	አብዱልቃድር አደም ሀሰን	››	››
218.	ኑር አብዱ አደም (ጋምቤሌ)	››	››
219.	ኤግ ሙሁሙድ ሺል	››	››
220.	ፋጡማ ኡመር	››	››
221.	ኑር ኤድሪስ አሊ	››	››
222.	አብዱ መሀመድ ድሬ	››	››
223.	አብዱ ጀህ አይናንሼ	››	››
224.	ላይላ መሀመድ ዩሱፍ	››	››
225.	መሀመድ ቃሲም ኢብራሂም	››	››
226.	ፎዚያ ኑር እስማኤል	››	››
227.	አብሽር ሙሁሙድ አብዱ	››	››
228.	መሀመድ አብዱላሂ ቤክሲ	››	››
229.	ሻምሳን አህመድ ኡስማን	››	››
230.	አብዱ መሀመድ ኡመር ዴሬ	››	››
231.	አብዱራህማን መሀመድ ሙሁሙድ	››	››
232.	መሀመድ ኑር አብዱ አሊ	››	››
233.	ያሲን አብዱላሂ ጃማ	››	››
234.	አደም ኑር ሙሁሙድ	››	››
235.	አሸረፋ ኢሴ አብዱ	››	››
236.	ሸምሰዲን አብዱ እስማን	››	››
237.	መሀመድ አህመድ	ሀዊጉዲና ወረዳ ረባይቲ ቀበሌ	06/04/2010 ዓም
238.	ተማም ሁሴን ሀሰን	››	››
239.	መሀመድ አው ኢብራሂም	››	05/04/2010 ዓም
240.	መሀመድ አብድቃድር ሙሀሙድ	››	››
241.	መሀመድ አሊ አብዱላሂ	ሀዊጉዲና ወረዳ ኢብሳ ቀበሌ	››
242.	ሁሴን መሀመድ ሀሺ አሊ	››	››
243.	አብዱኑር ሀሰን አደም	››	››
244.	አህመድ አሊ አብዱላሂ	››	››
245.	ኡመር አብድ የሬ	››	››
246.	አብድቃድር አው አህመድ	››	››
247.	ኢብራሂም መዓሊን አብዱ	››	››
248.	አሊ አህመድ ቃሲም	››	››
249.	ኢብራሂም አሊ አብዱላሂ	››	››
250.	ኡመር ሼክ ረሺድ	ሀዊጉዲና ወረዳ ዱረይቲ ቀበሌ	››

ተ.ቁ	የሚች ስም	የተገደሉበት ቦታ	የተገደለበት ቀን
251.	አብዱ ኑር ሀሰን	››	››
252.	ኢብራሂም አሊ አብዱላሂ	››	››
253.	ኡመር አብዱ የሬ	››	››
254.	ሁሴን መሀመድ ሃሺ	››	››
255.	አብዱኑር አብዱቃድር	››	››
256.	ሙሁመድ መሀመድ ኡመር	››	››
257.	መሀመድ ኢብራሂም አው መሀመድ	››	››
258.	ኡመር ዚያድ አብድዪ	››	››
259.	ረሺድ አህመድ የሬ	››	››
260.	አብድቃድር ዚያድ እስማኤል	ሀዊጉዲና ወረዳ ቀርሳሉኩ ቀበሌ	17/04/2010 ዓም
261.	ሽምስ አብዱላሂ ቢሌ	ሀዊጉዲና ወረዳ ኑስተሬህ ቀበሌ	30/04/2010 ዓም
262.	ኡመር መሀመድ አው ጣህር	››	››
263.	ሃርቢ መሀመድ ሙሁመድ	››	››
264.	ሩቂያ አባድር	››	05/04/2010 ዓም
265.	አብድሪዛቅ አው አደም	››	››
266.	ካሊድ አብዱ ኢሴ	››	››
267.	ሁሴን ከድር	››	››
268.	አብድራህማን መዓሊን	››	››
269.	ያሲን አብድቃድር	››	06/04/2010 ዓም
270.	በድሪ አብድላሂ አረብ	››	››
271.	ዩሱፍ አሊ ሃይደር	››	››
272.	ሃሊሞ ወረዲ ኡስማን	››	››
273.	ኒምኦ ወረዲ ኡስማን	››	››
274.	መሀሙዳው መሀመድ	››	››
275.	አብዱላሂ ሼክ	››	››
276.	መሀመድ መዓሊን ሰይል	››	››
277.	ናስር ሃጂ አሊ	ዳሮለቡ ወረዳ ሚልቃዩ ቀበሌ	>>
278.	መሀመድ ወሊ አህመድ	››	››
279.	በሽር አብዱራህማን ሼክ	››	››
280.	መሀመድ ሀሰን ዴራኮ	››	››
281.	አብድሪዛቅ ሼክ እስማኤል	››	››
282.	ሀሰን ዱህ ሃጂ ዴሬ	››	››
283.	ኡመር ሃጂ ኢብራሂም	››	››
284.	መሀመድ አህመድ ኑርሼ	››	››
285.	ሃሰን ሃጂ አሊ	››	››
286.	መሀመድ ወሊ አህመድ	››	››
287.	በሽር አብድራህማን ሼክ	››	››
288.	መሀመድ ሀሰን ዴራኮ	››	››
289.	አብድራዚቅ ሼክ እስማኤል	››	››
290.	ሀሰን ዱህ ሃጂ ዴሬ	››	››
291.	ኡመር ሃጂ ኢብራሂም	››	››
292.	መሀመድ አህመድ ኑርሼ	››	››
293.	አብድፈታህ ሙሁሙድ ኑር	ዳሮለቡ ወረዳ ኩርፋዋጂስ ቀበሌ	05/04/2010 ዓም
294.	በሽር ኑር	››	››
295.	አብድ ኑር	››	››
296.	አብድረህማን አህመድ እሳቅ	››	››
297.	አብድመጂድ አብድረህማን አህመድ	››	››

ተ.ቁ	የሟች ስም	የተገደሉበት ቦታ	የተገደለበት ቀን
298.	አወል መሀሙድ	››	››
299.	ኑርዬ ሀሰን መደቤ	››	››
300.	ወሊ አሬ ቡልሃን	››	››
301.	መሀመድ አብዱ ኡመር ደበር	››	››
302.	መሀመድ ጌዲ	››	››
303.	ሩፋዕ አው አብዱላሂ መደቤ	››	››
304.	ናስር መሀመድ	››	06/04/2010 ዓም
305.	አህመድ ዴቅ መሀመድ አሊ	››	››
306.	ሃጂ መሀመድ ጉሌድ	››	››
307.	አብድረሺድ መሀመድ የሬ	››	››
308.	ጣህር ሙሁሙድ ሼክ መሀሙድ	››	››
309.	አብዱላሂ መሀሙድ ዴቅ	››	05/06/2010 ዓም
310.	አሚን አብዱ ዶጎር	ዳሮለቡ ወረዳ ሀሮራይቲ ቀበሌ	06/04/2010 ዓም
311.	አህመድ ኑር አሚን አብዱ	››	››
312.	አረብ አብዱላሂ ሳለህ	››	››
313.	ኢብራሂም ሀሰን ሃርቢ	››	››
314.	መሀዲ ሀሰን ሃርቢ	››	››
315.	አዒድ አው አብድ ዳህጎር	››	››
316.	አብድማጂድ ዶል	››	››
317.	አብድቃድር መሀመድ ኑር	››	››
318.	መሀመድ ኢብራሂም ገድሌ	››	››
319.	መሀመድ ዴቅ አብድራህማን	››	››
320.	አወል አብድወሃብ ሼክ	››	››
321.	ካሊድ አብዱላሂ ኢሴ	››	››
322.	መሀሙድ መሀመድ መዓሊን	››	››
323.	መሀመድ አው መዓሊን ደይር	››	››
324.	አህመድ አብዱ ኢሶድ	››	››
325.	ሙሁሙድ አው አብዱ ሱፔር	ዳሮለቡ ወረዳ ዱዳዴር ቀበሌ	05/06/2010 ዓም
326.	አብዱ ሼክ አደም ሱፔር	››	››
327.	ሀቢባ ሼክ አደም ሱፔር	››	››
328.	አብድወሃብ አረብ አው መሀመድ	ዳሮለቡ ወረዳ ወታደሮ እና መካንቲ ቀበሌ	››
329.	አብድረህማን ሼክ መሀመድ አሴ	››	››
330.	ሙሁመድ ሼክ መሀመድ አሴ	››	››
331.	ረሺድ አህመድ በልበላይቲ	››	››
332.	መርዎ ሁሴን ሂረይ	››	››
333.	በሽር ዩሱፍ መዓሊን	››	››
334.	አህመድ የሬ መዓሊን	››	››
335.	ያሲን ኡስማን	››	››
336.	አብድረህማን መሀመድ	ዳሮለቡ ወረዳ ቦካና በርጋ መሀል ቀበሌ	››
337.	አባሴ አብዱ	››	››
338.	መሀመድ ሼክ አደም	››	
339.	አብድረህማን ዩሱፍ	››	
340.	ሃሺ እስማኤል ራጌ	ዳሮለቡ ወረዳ እቶሳናታ 25 ቀበሌ	06/04/2010 ዓም
341.	አብድ ሁሴን ራጌ	››	››

ተ.ቁ	የሟች ስም	የተገደሉበት ቦታ	የተገደለበት ቀን
342.	ጌዲ አው አህመድ	››	››
343.	አብድራህማን ገድሌ	››	››
344.	አወል አብድፈታህ እስማኤል	››	››
345.	አሊ አህመድ አው ሀሰን	››	››
346.	ሁሴን መሀመድ ሃጂ	››	››
347.	መሀመድ ኢብራሂም ሙሁመድ	››	››
348.	ኡመር ኢብራሂም ሀሰን ሃርቢ	››	››
349.	አብድ አድናን አህመድ	››	››
350.	አህመድ ቢስሌ	ዳሮለቡ ወረዳ ሰፊና ቀበሌ	››
351.	አህመድ አብድሰመድ አብዱ	ዳሮለቡ ወረዳ ሰፊና ቀበሌ	››
352.	አብድረህማን	ዳሮለቡ ወረዳ መድሴ ቀበሌ	05/04/2010 ዓም
353.	አብድራሆ አሊ	ዳሮለቡ ወረዳ አጀርሲ ዳባ 38 ቀበሌ	››
354.	ፋራህ ከሊፍ ሂርስ	››	››
355.	ሀሰን አው አብዱ	››	››
356.	ሁሴን ኢብራሂም ሀሰን	››	››
357.	አብድናስር ወሊ ኡመር	››	››
358.	አብድቃድር ሱልጣን ኢብራሂም	››	››
359.	ሱሉፕ አረብ አው ኡመር	››	››
360.	አብድሹን ወሊ ኡመር	››	››
361.	መሀመድ ፎዒስ	››	››
362.	ሀሊሞ ሻፊ ሸሪፍ	››	››
363.	መሀመድ ከሊፍ	››	››
364.	አወል ረሺድ	››	››
365.	ሀሰን አሚን ጣሀር	››	››
366.	አብድ ዲደር ሼክ አብዱ	››	››
367.	መሀመድ አብዱ ሰርሃዬ	››	››
368.	መሀመድ ተማን ሼክ ሀሰን	››	06/04/2010 ዓም
369.	መሀመድ ኑርዬ	››	››
370.	መሀመድ አብድቃድር	››	››
371.	ራቂብ አብድቃድር	››	››
372.	አህመድ ቡሴሪ አብድሪዛቅ	››	››
373.	አብድወሊ መሀሙድ እስማኤል	ዳሮለቡ ወረዳ ቃጂማ ቀበሌ	››
374.	ረሺድ ኡስማን	››	››
375.	ኡመር ሼክ ረሺድ	››	››
376.	ዩሱፍ አብድ ዴቅ	ዳሮለቡ ወረዳ ጋዱላ ቀበሌ	››
377.	ሁሴን ኢብራሂም ዶል	››	››
378.	ናስር አሊ ዴሬ	››	››
379.	ሀሰን አሊ ዴሬ	››	››
380.	መሀመድ ድጋሌ	››	››
381.	አብዱላሂ አሊ ዴሬ	››	››
382.	ሰዕዲያ ሁሴን ኑር	››	››
383.	አብዱ አሊ አሊ ዴሬ	››	››
384.	ሳላህዲን ናስር አሊ ዴሬ	››	››
385.	ኡባህ ናስር አሊ ዴሬ	››	››
386.	ኑራ ናስር አሊ አሊ ዴሬ	››	››

ተ.ቁ	የሚች ስም	የተገደሉበት ቦታ	የተገደሰበት ቀን
387.	መልዩን ናስር አሊ ዴሬ	ዳሮለቡ ወረዳ ጋዱላ ቀበሌ	06/04/2010 ዓም
388.	ራሆ ናስር አሊ ዴሬ	››	››
389.	ረህሞ ናስር አሊ ዴሬ	››	››
390.	ሃምዲያ ናስር አሊ ዴሬ	››	››
391.	ሀና ናስር አሊ ዴሬ	››	››
392.	ፋጡማ ናስር አሊ ዴሬ	››	››
393.	ሹክሪ አብዱላሂ አሊ ዴሬ	››	››
394.	ኡባህ አብዱላሂ አሊ ዴሬ	››	››
395.	አብሽር አብዱላሂ አሊ ዴሬ	››	››
396.	ሃምዲ አብዱላሂ አሊ ዴሬ	››	››
397.	ሀሰን አብዱላሂ አሊ ዴሬ	››	››
398.	ሁሴን አብዱላሂ አሊ ዴሬ	››	››
399.	ሰይነብ አሊ ዴሬ	››	››
400.	አብዱላሂ ኢዶር	››	››
401.	አህመድ ኢዶር	››	››
402.	አብዱላሂ ሁሴን ኡስማን	››	››
403.	ሁክማ ኡስማን	››	››
404.	አሚና ሙሁሙድ ሀሰን	››	››
405.	አሚና ኡመር ኑር	››	››
406.	ሳቤድ አሊ ሃጅር	››	››
407.	ጅምዓሌ አሊ ሃጅር	››	››
408.	መኮ በደል	››	››
409.	ኡባህ ሁሴን ላዕከ	››	››
410.	ራቂያ ጣህር	››	››
411.	ሀሰን ሙሁመድ ሽዬ	››	››
412.	አሻ አብዱላሂ ሙሴ	››	››
413.	ከሊል አብዱላሂ	››	››
414.	ሀሊማ መሀመድ አሙሰኔ	››	››
415.	ፋጡሞ በርከድሌ	››	››
416.	አብድሀኪም ኡስማን	››	››
417.	አደር አብድወሃብ	››	››
418.	ሮብሌ ሱሉፕ	››	››
419.	ሊን ሸቅለኔ	››	››
420.	አሻ ሁሴን	››	››
421.	አሚና ደንክሊያ	››	››
422.	ፋጡም በርከድሌ	››	››
423.	ያሲን አብድቃድር	››	››
424.	መሀመድ ያስን አብድቃድር	››	››
425.	ፋጡማ አብድላሂ ከይነዲድ	››	››
426.	ደሃቦ አረብ	››	››
427.	ዴህ መሀመድ ሀዊዬ	››	››
428.	አብዱ ሙክታር	››	››
429.	አሚን አው ኡመር	››	››
430.	አርዶ ጣሂር አው አህመድ	››	››
431.	ሱሌካ አብድ ጀባር	››	››
432.	ሰዓዳ አብዱ ጀባር	››	››
433.	ዘህራ አብድ ጀባር	››	››
434.	ፊርሃን አብድ ጀባር	››	››

ተ.ቁ	የሟች ስም	የተገደሉበት ቦታ	የተገደለበት ቀን
435.	መሃመድ አሚን አደን	ዳሮለቡ ወረዳ ጋዱላ ቀበሌ	06/04/2010 ዓም
436.	ሁኩን ኢብራሂም ዶል	››	››
437.	ሩቂያ ጣሂር አው ኡመር	››	››
438.	አብድ መሃሙድ ሁሪዬ	››	››
439.	ፋምስዲን መሀመድ ድጋሌ	››	››
440.	አህመድ መሀመድ ድጋሌ	››	››
441.	ሰፊያ መሀመድ ድጋሌ	››	››
442.	ማይሙና መሀመድ ድጋሌ	››	››
443.	ሮዳ አብድ ጀባር	››	››
444.	ሃሊሞ መሀመድ አደን	››	››
445.	ጉሌድ አሊ ዴሬ	››	››
446.	አቅበል አሊ ዴሬ	››	››
447.	ፊልሰን አሊ ሃጅር	››	››
448.	ኡድ አሊ ዴሬ	››	››
449.	አርዶ ጣሂር	››	››
450.	አብዱላሂ አረብ መሃመድ	››	››
451.	አህመድናስር መሃመድ ኢብራሂም	››	››

6.2 የአካል ጉዳት፡- በጥይት ማቁሰልና ድብደባ

ሠንጠረዥ 12. በኦሮሚያ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ውስጥ በሚገኙ የተለያዩ ዞኖችና ወረዳዎች ውስጥ በተነሱ ግጭትና ጥቃቶች ምክንያት የአካል ጉዳት የደረሰባቸው የሶማሌ ብሔረሰብ ተወላጆች ስም ዝርዝር (ከኢትዮጵያ ሶማሌ ክልላዊ መንግስት ፖሊስ ኮሚሽን በተገኘ ሪፖርትና የሰመጉ ባለሙያዎች ቦታው ድረስ በመሄድ ከተጎጂዎች፣ ከተጎጂ ቤተሰቦችና ከአይን እማኞች ባጣሩት መሰረት)

ተ.ቁ	ሙሉ ስም	ዞን	ቦታ	ቀን
1	አብዲ ሼክ መሀመድ ጣህር	ሊበን	ጉራ ዳሞሌ	06/01/10
2	መሀመድ ሀሰን ሁሴን	››	››	››
3	አህምድ አሊ አዶ	››	››	07/01/10
4	አብዲ ሽኩር ጌዲ ህሎወሌ	››	››	››
5	መሀመድ ሙክታር	››	››	››
6	አብዲ ሀሰን ጃማእ	››	››	››
7	ፊይሰል አብዲ አደን	››	››	››
8	አደን ሀሰን መሀመድ	››	››	››
9	አደን ሰኢድ	››	ቀርሳ ዱላ	24/09/09
10	ሙስጠፋ አህመድ ሃሙድ	››	››	››
11	ሱመያ አህመድ መሀመድ	››	››	››
12	ሀሰን ቢሎው	››	››	05/01/10
13	ነዲፎ ሀሰን ቢሎው	››	››	››
14	ሩቂያ ሀሰን ቢሎው	››	››	››
15	አህመድ መሀመድ አረብ	››	››	07/01/10
16	ሁሴን ራሄዮ	››	››	››
17	መሀመድ ሀሬድ ሙሀመድ	››	ዴካ ሱፍቱ	09/01/10
18	ኢብራሂም ሁሴን አሊ	››	ቀርሳዱላ	13/01/10
19	ኑር ኢብራሂም ሁሴን	››	››	››
20	ፋኢድ አብዲ አደን	ሊበን	ዲካ ሱፍቱ	03/03/10
21	አህመድ አብዲ ሻፍ	››	››	››
22	አብድልቃድር መዓሊን	››	ገራዳሞሌ	24/02/10
23	አህመድ አብድላሂ	››	››	››

ተ.ቁ	ሙሉ ስም	ዞን	ቦታ	ቀን
24	ሁሴን ሀሰን አብድ	››	››	03/03/10
25	ሞውሊድ አብድ አደን	››	ዴካሱፍቲ	››
26	አብድ ሀሰን እሳቅ	››	››	››
27	ፈርሃን ሀሰን ባጁን	››	››	››
28	ጣሀር ዩሱፍ ድዕስ	››	››	››
29	በሬ ሼህ ኑር ቡንሌ	››	››	05/03/10
30	ኡመር ሀሰን ሮባ	››	ጎሮበቀቅሳ	18/03/10
31	ያእቁብ አሊ መሀመድ	››	››	››
32	መሀመድ መዓሊን አሊ	››	ጉራ ዳሞሌ	06/01/10
33	ሙሴ ደቀኔ ሰምሪዬ	››	ዴካሱፍቱ	19/09/09
34	ኢፍን አብድከሪም	››	››	28/09/09
35	አደን አሊ አብድ	››	››	››
36	አደን አብድናስር	››	››	››
37	መሀሙድ አረብ አደን	ኤረር ዞን	ሰለሃድ	02/13/09
38	ሁሬ ጋረኔ በዱል	››	››	››
39	ፈረህ ሽይድ ኢሳቅ	››	››	››
40	መሀሙድ ጋኒ	››	››	››
41	ሹግሪ አህመድ ሙሀመድ	››	››	››
42	ሀሰን አብድላሂ በሺር	››	››	››
43	አብዲ መሀሙድ አብዲ	››	››	››
44	አብዱራህማን አብዲወሃብ	››	ሰገሂዳ	08/09/09
45	አብዲላሂ መሀመድ ከሊፍ	››	መይሙሉቄ	09/01/10
46	ሰሀን ቱሬ	››	ሰለሃድ	16/01/10
47	መሀመድ እንደብራሌ	››	››	11/02/10
48	ፈርሃን ኡመር አደን	››	››	25/02/10
49	ኢብራሂም መሃመድ ፋራህ	››	››	08/03/10
50	አብድ ኢብራሂም ዱኤዬ	››	››	09/03/10
51	ዴቅ ዩሱፍ መሀመድ	››	መይሙሉቄ	20/03/10
52	ሰሪዶ አደን ገምቦሌ	››	ዳሮለቡ	17/04/10
53	ፋረህ ሙሀመድ	ፋፈን ዞን	ቱሊ ጉሌድ	07/11/09
54	ኢስማኤል መሀመድ አሚን	››	››	24/11/09
55	አህመድ መሀመድ ሀሰን	››	››	25/11/09
56	አብዲላሂ መሀመድ ሀን	››	››	27/11/09
57	በሬ መሀመድ አሊ	››	››	16/12/09
58	መሀመድ አህመድ ኢብራሂም	››	››	04/13/09
59	ከድር ዩሱፍ መሀመድ	››	››	››
60	በርከድ ኢስማን	››	››	››
61	መሀመድ ኒምዓን መሀመድ	››	››	01/01/10
62	አብዲሳሂድ አህመድ ያሲን	››	››	05/13/09
63	መሀመድ ሃጂ በዴ	››	››	››
64	አህመድኑር አብዲላሂ ነጌዮ	››	››	09/01/10
65	ሀሰን አብዲ ሀጂር	››	››	››
66	አህመድ ሃሩን ወርሰሜ	››	››	05/01/10
67	አደን አው ሙሴ	››	››	››
68	አሰድ አህመድኑር	››	››	››
69	አብድራህማን ዩሱፍ ሀሰን	››	››	08/01/10
70	አብድላሂ በደል አባሴ	››	››	››
71	አህመድኑር አብዲላሂ ነገዬ	››	››	09/01/10
72	ሀሰን መዓሊን ዩሱፍ	››	››	26/01/10
73	መሀመድ ኢብራሂም አህመድ	››	››	09/03/10
74	አህመድ ሁሴን ኢሴ	››	ቱሊ	15/03/10
75	አብድላሂ ኡመር አደን	››	››	25/03/10
76	አብድልፈታህ ሼህ አብድላሂ	››	ቱሊ ጉሌድ	29/03/10

ተ.ቁ	ሙሉ ስም	ዞን	ቦታ	ቀን
77	ሰሬዶ አብዲ ሀዩ	››	ባቢሌ	17/10/09
78	ሙባረክ አህመድ ኑር	››	››	27/11/09
79	ኒምዓን ሼህ ኑር	››	››	03/13/09
80	አብዲላሂ ዩሱፍ ሙሀመድ	››	››	04/13/09
81	አብዲላሂ ኢፍቲን ኢብራን	››	ጂግጂጋ	››
82	ጀምኣሌ አብዲ ኢብራሂን	››	››	05/13/09
83	ካሚል መሀመድ አደን	››	››	16/10/09
84	አብዲላሂ አብዲ አዮ	››	ባቢሌ	30/02/10
85	ፊይሰል አህመድ ቃሲም	››	››	››
86	ቡራሌ አደን ኩል	››	››	››
87	አብዲላሂ አህመድ ወሊ	››	››	››
88	አብዲላሂ አህመድ አብዲ	››	››	13/03/10
89	ፊትሂ አህመድ ወሊ	››	››	19/03/10
90	አብዲላሂ ሼህ ረሺድ	››	››	››
91	ሀሰን አብዲ ዶኢዮ	››	››	20/03/10
92	ሀሊማ አብድራህማን ሙሀመድ	››	››	02/04/10
93	ሀሰን አው-አብዲ ሀጂ	››	››	››
94	አህመድ መሀመድ ደክሬ	››	››	››
95	አህመድ መሀመድ አብድላሂ	››	››	14/04/10
96	አብዲ ሀሰን አብዲ	››	››	20/04/10
97	ኢብራሂም አደን አደመ	አፍዴር ዞን	ምዕራብ ኢሜ	05/11.09
98	ሁሴን ኢብራሂም አደን	››	››	››
99	ሴቱን አብዲ ሀሰን	››	››	››
100	ቢሻሮ ኢብራሂን አደን	››	››	››
101	ሳሂድ ሂሎውሌ ዴጋን	››	››	20/03/10
102	ሹክሪ አብዲላሂ ኦሎው	››	አልከሌ	27/03/10
103	ያሲን አህመድ ፋሮሌ	››	ራሶ	10/04/10
104	አሊ ሰሚሬ አደን	ሲቲ ዞን	መኣይሶ	09/11/09
105	አህመድ መሀመድ አደን	››	››	20/11/09
106	ኢብራሂን አደን ኢብራሂም	››	››	23/11/09
107	መእሩፍ መሀመድ ኡመር	››	››	››
108	መሀመድ ዩሱፍ መሀመድ	››	››	30/11/09
109	ፈረህ ሙሴ ኢብራሂን	››	››	06/12/09
110	አህመድ መሀመድ አህመድ	››	››	22/12/09
111	አሊ አደን አላሌ	››	››	››
112	ዩሱፍ ሙሴ መሀመድ	››	››	24/12/09
113	ስዕድ ሙሴ መሀመድ	››	››	››
114	መሀዲ ስዕድ ሀጂ	››	››	››
115	ኢስማን አብዲሌ	››	››	››
116	ሀሰን ኢሴ ሙሴ	››	››	››
117	ዩሱፍ ሙሴ አህመድ	››	ሜኤሶ	23/01/10
118	አደን ቡህ ኡስማን	››	››	04/04/10
119	አብድላሂ ሃሙድ ዩሱፍ	››	››	››
120	ንምኦ አብድሌ ኢሴ	››	››	07/04/10
121	ሀሰን አብድሌ ኢሴ	››	››	››
122	አደን መሀመድ ኢሴ	››	››	››
123	አሚና አብዲ አሴ	››	››	››
124	መሀመድ አደብ ራጌ	››	››	››
125	ሙሴ ሀሰን አደን	››	››	››
126	አረብ መሀመድ ሙሴ	››	››	››
127	መሀመድ ከድር ሀሰን	››	››	13/04/10
128	መሀሙድ ጌሳሌ	››	ጎታቢክ	01/02/10
129	አብድላሂ ኢሴ ወዳድ	››	››	04/04/10

ተ.ቁ	ሙሉ ስም	ዞን	ቦታ	ቀን
130	ሰአድ መሀሙድ ጉዲ	››	››	05/04/10
131	ፋራህ መሀሙድ ኢጌ	››	››	››
132	ኢድሪስ ቢሌ ሰማድ	››	››	››
133	አህመድ ሀሰን ቡህ	››	››	07/04/10
134	ሙሴ ሊባን ቡህ	››	››	08/04/10
135	ኢድሪስ ኢብራሂም አሊ	››	››	11/04/10
136	ያሲን ኢሮድ ሮብሌ	››	››	››
137	መሀመድ አብድሌ ኡስማ	››	ኤሬር	02/04/10
138	ሙሴ ሀሰን ኡመር	››	››	››
139	መሀመድ አደን ኢስማን	ዳዋ ዞን	ሞያሌ	02/13/09
140	አብዲላሂ ሃጂ ሀሰን አው	››	››	››
142	አዳዌ መሀመድ ቡሌ	››	››	››
143	አብዲአሲስ መሀመድ አሰይቦው	››	››	››
144	ከቴሎ ሳለህ ሼህ ኡመር	››	››	››
145	አደን ሚኪር ቡቤ	››	››	››
146	ሀሰን ኢብራሂን አብዲላሂ	››	››	››
147	ቢሻር ኢብራሂን ቀላ	››	››	››
148	አብዲረህማን ኢብራሂን መሀመድ	››	››	››
149	አደን መዓሊን ሀሰን	››	››	››
150	ናስር አሊየው ቀላ	››	››	››
151	አብዲ ኢብራሂን ኡመር	››	››	››
152	አለሴ አሊየው ዲከ	››	››	››
153	ኢብራሂን አብዲላሂ መሀዲ	››	››	››
154	አሊየው ኤዳ መሎው	››	››	››
155	አደን መሀመድ	››	››	››
156	የሆ መሀመድ መሎው	››	››	››
157	ኢብራሂን አደው	››	››	››
158	ቀላ መሀድ ኢሳቅ	››	››	››
159	ኢብራሂን አብዲላሂ	››	››	››
160	ሁሴን ሀሰን	››	››	››
161	ሀሰን አብዱላሂ አብዲ	››	››	››
162	አደን አሊው	››	››	››
163	አብዲረሺድ ዩሱፍ	››	››	››
164	አብዲ መሀድ ቀላ	››	››	››
165	ሀልማ አደን	››	››	››
166	ኢብሮ ሄኢሳቅ ሁሴንሮ	››	››	››
167	ኢሳቅ ሁሴን	››	››	››
168	አብዱላሂ አብዲ ኢሳቅ	››	››	››
169	መግዲ ኢብራሂን	››	››	››
170	አብዲላሂ ኢብራሂን	››	››	››
171	ሂርና መዓሊን ኢሳቅ	››	››	››
172	ሀሰን ኢሳቅ	››	››	››
173	ኢሳቅ አብዲአሲስ	››	››	››
174	መሀመድ ጉዳ	››	››	››
175	ኢብራሂን ዲቃ ገለው	››	››	››
176	አብዲ መሀድ	››	››	››
177	ረሺድ ሁሴን	››	››	››
178	ሁሴን ኢስማን ገለው	››	››	››
179	ሁሴን ኢዲን	››	››	››
180	ከድር አደኒን ቢሂ	››	››	04/13/09
181	ዴግ አብዲ ኡመር	››	››	››
182	መሀመድ ሀሰን ሃሺ	››	››	››
183	አብዲላሂ በደል	››	››	››

ተ.ቁ	ሙሉ ስም	ዞን	ቦታ	ቀን
184	አብዲረሳቅ አብዲመዶቤ በሬ	ዳዋ ዞን	ሞያሌ	04/13/09
185	አይደሩስ ሼህ አብዲላሂ	››	››	››
186	ናሲር መሀድ መሀመድ	››	››	››
187	አህመድ መሀሙድ በሬ	››	››	››
188	ጌሜዴ ሼህ ኢሳቅ	››	››	››
189	አብዲላሂ ሃሺ ኢዶድ	››	››	››
190	ኢሳቅ ቀላ አዶዌ	››	››	››
191	አዶው አደን ኢሳቅ	››	››	››
192	ቢሻር ኢብራሂን ሀሰን	››	››	››
193	ዌዶ መደሮው	››		››
194	አብዲናስር ዱቦው ኢብራሂን	››		››
195	አሊ አደን ኮሬ	››	ሁዴት	05/13/09
196	ሁሴን ዩኒስ አሊዮው	››	››	››
197	ኢብራሂን አሊ ኢሳቅ	››	››	››
198	ኢብራሂን አብዲላሂ ኡቃ	››	››	››
199	ኢሳቅ መሀመድ ኮሜ	››	››	››
200	አዶው መዓሊን ሀሰን	››	››	03/13/09
201	ኢብራሂን ኤሞይ ደንበሳ	››	››	››
202	አደን መሀመድ አብዲ	››	ሙባረክ	05/13/09
203	አሊየው ኑረው ሀሰን	››	ቀዳዱመ	02/13/09
204	ሁሴን መሀመድ አብዲላሂ	››	ሁዴት	10/01/10
205	መአሊን ሀሰን	››	ሞያሌ	07/01/10
206	ኢብራሂን አሊዮ አብዲ	››	ሁዴት	14/01/10
207	ሎሃ መሀመድ	››	››	››
208	አደን ኢብራሂም	››	››	››
209	አደን አሊዮ ኢብራሂን	››	››	››
210	ሱልጣን ኡመር ሁሴን	››	››	09/02/10
211	መሀመድ አብድላሂ ኢብራሂም	››	››	››
212	አብዲላሂ መሀመድ ኡመር	››	ሞያሌ	27/01/10
213	አህመድ አዋሌ ኢብራሂም	››	ሁዴት	09/02/10
214	መሀመድ አብዲ ዋሪዮ	››	››	05/02/10
215	ሱልጣን ኡመር ሁሴን	››	››	09/02/10
216	አብዱላሂ አህመድ ሙሀመድ	››	ሞያሌ	10/03/10
217	አብዱላሂ አህመድ ሱሉፕ	››	››	››
218	መሀመድ መሀዲ አብዱላሂ	››	››	››
219	መሀየዲን ሙሴ አብዱላሂ	››	››	››
220	ከድር አህመድ ሱሉፕ	››	››	››
221	መዓሊን አሊየው	››	››	››
222	ሀሰን ሁሴን ከራዋ	››	››	››
223	ያረው ጋበው ዳዋ	››	››	››
234	ሀሰን ቢሻር	››	ሁዴት	11/03/10
235	መሀመድ ሀሰን ዶ	››	ሞያሌ	14/03/10
236	ቢሻር ኩሎው ኢብራሂም	››	››	››
237	ሁሴን ኤድን ኢብራሂም	››	››	››
238	አብዱላሂ ሀጂ በሽር	››	ሁዴት	15/03/10
239	አደን አብድ አዴሌ	››	››	››
240	ዴሀ መሀመድ ኡመር	››	››	››
241	መሃመድ አብድረዛቅ መሃመድ	››	››	››
242	ያሲን አብድ መሃመድ	››	››	››
243	አንደ አብዱላሂ አርቴ	››	››	››
244	ኑር አብድናስር አብድ	››	››	››
245	መሀዲ ሂሬ ፋራሀ	››	››	››
246	አብድናስር ሀሰን ኑር	››	››	››

ተ.ቁ	ሙሉ ስም	ዞን	ቦታ	ቀን
247	መሀመድ ቃስም አያንሌ	››	››	››
248	ሀሰን ኡስማን	››	ሞያሌ	››
249	አሊ እሳቅ ጂሎው	››	››	››
250	መሀመድ አህመድ መሃድ	››	››	27/03/10
251	ጉራጂ አሊያው	››	››	››
252	አሊያው ሁሴን ከይሮ	››	››	››
253	አብድረዛቅ ሮብሌ	››	››	05/04/10
254	ዱበው ሹኤብ ሀሰን	››	ሁዴት	11/04/10
255	መሀመድ ቆለይ አብድሌ	››	››	12/04/10
256	መሀመድ አሊያው እሳቅ	››	››	14/04/10

6.3 አስገድዶ መድፈር

የኢ.ፌ.ዴ.ሪ ወንጀለኛ መቅጫ ህግ አዋጅ ቁጥር 414/2004 አንቀጽ 620(1) ማንም ሰው የኃይል ድርጊት በመጠቀም ወይም በብርቱ ዛቻ ወይም ህሊናዋን እንድትስት ወይም በማናቸውም ሌላ መንገድ መከላከል እንዳትችል በማድረግ ከጋብቻ ውጪ አስገድዶ ከአንዲት ሴት ጋር የግብረ ስጋ ግንኙነት መፈጸም በህግ እንደሚያስቀጣ ይደነግጋል፡፡ እንዲሁም ኢትዮጵያ ፈርማ ተቀበለችው ‹‹በሴቶች ላይ የሚፈጸም ማንኛዉንም ዓይነት ጥቃት ለማስወገድ የተደረገ ስምምነት›› በግልጽ እንዳስቀመጠዉ በሴቶች ላይ የሚፈጸም ጥቃት ማለት ጾታን መሰረት ያደረገና አካላዊ፣ ወሲባዊ ወይም ስነልቦናዊ ጉዳት በሴቶች ላይ ሊያደርስ የሚችል ማንኛውም ድርጊት፣ ማስገደድ ወይም ተገቢ ያልሆነ ነጻነትን የማሳጣት ተግባር የሚያጠቃልል መሆኑን የሚገልጽ ሲሆን ይህም በሴቶች የግል ህይወትም ሆነ በማህበራዊ ኑሮ ላይ ሊደርስ የሚችል እንደሆነ ያስቀምጣል፡፡ ሀገራችን ኢትዮጵያ የዚህ ስምምነት ፈራሚ እንደመሆኗ እነዚህን ሰብዓዊ መብቶች የማክበር፣ የማስከበርና የማሟላት ግዴታ ተጥሎባታል፡፡ ይሁን እንጂ እነዚህን ሕገ መንግሥታዊ፣ አህጉራዊና ዓለም አቀፋዊ ድንጋጌዎች በመተላለፍ በኦሮሚያና በሶማሌ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስቶች ውስጥ በሚገኙ የተለያዩ ዞኖችና ወረዳዎች በተፈፀሙት ጥቃቶች እና ግጭቶች በሴቶች ላይ የአስገድዶ መድፈር ድርጊት ተፈጽሟል።

ከዚህ በታች የተጠቀሱት የአስገድዶ መድፈር ጥቃት አመልካቾች ስም የተጠቂዎቹን ደህንነት እና ስነልቦና ለመጠበቅ እንዲሁም ሊያመጣባቸው የሚችለውን ማህበራዊ ተፅዕኖ ለመከላከል ሲባል አልተገለፀም:: ከአቤቱታቸው ባሻገር ሰመጉ ጥቂቶቹ አመልካቾች አስገድዶ መደፈር እንደተፈፀመባቸው የሚያረጋግጡ የህክምና ማስረጃዎች ለማግኘት ችሏል:: በርካታዎቹ ተበዳዮች በወቅቱ ህክምና አላገኙም አልያም የህክምና ማስረጃ በእጃቸው አልተገኘም:: መንግስትም ሆነ ጉዳዩ የሚያሳስበው ማንኛውም አካል ከዚህ በታች የተጠቀሱትን አመልካቾች አቤቱታ መሠረት በማድረግ ተገቢውን ማጣራት እንዲያደርግ እንዲሁም በአጥፊዎቹ ላይ ህጋዊ ርምጃ እንዲወስድ ሰመጉ ያሳስባል::

1. **ተጠቂ 1፣ ጾታ ሴት፣ እድሜ 50፣ :-** ነዋሪነታቸው በኦሮሚያ ክልል ዳሩ ለቡ ወረዳ የነበረ ሲሆን ባለትዳርና የአምስት ልጆች እናት ናቸው፡፡ መስከረም 03 ቀን 2010 ዓ.ም መሊቂቃ ከምትባል አካባቢ በሬ ሸጠው ወደ መኖሪያ ቤታቸው በመመለስ ላይ እያሉ የኦሮሚያ ክልል ፖሊሶች በእጃቸው ላይ ነበረውን 16 ሺህ ጥሬ ብር እንደወሰዱባቸው ከዚያም ለአምስት ሆነው እየተፈራረቁ በሃይል አስገድደው እንደፈሯቸው በስፍራው ተገኝተው ላነጋገሯቸው የሰመጉ ባለሙያዎች አመልክተዋል፡፡

2. **ተጠቂ 2፣ ጾታ ሴት፣ እድሜ 29 :-** ነዋሪነታቸው በኦሮሚያ ክልል አወዳይ ከተማ ውስጥ የነበረ ሲሆን ባለትዳርና በንግድ ስራ ላይ የሚተዳደሩ ናቸው፡፡ መስከረም 02 ቀን 2010 ዓ.ም የአካባቢው ወጣቶችና ሁለት የኦሮሚያ ክልል ፖሊሶች ከመኖሪያ ቤታቸው በሃይል በማውጣት በመኪና ወደማያውቁት ስፍራ ከወሰዷቸው በኃላ ለሶስት ተከታታይ ቀናት እየተፈራረቁ በሃይል አስገድደው እንደደፈሯቸው በተጨማሪም ሶስት መቶ ሰባ ሺ ብር የሚገመት ወርቅና የጫት ብር እንደዘረፏቸው በስፍራው ተገኝተው ላነጋገሯቸው የሰመጉ ባለሙያዎች አመልክተዋል፡፡

3. **ተጠቂ 3፣ ጾታ ሴት፣ እድሜ 30፡-** ነዋሪነታቸው በኦሮሚያ ክልል ኦዳቡልቱ ከተማ ውስጥ የነበረ ሲሆን ባለትዳርና በንግድ ስራ ላይ የሚተዳደሩ ናቸው። መስከረም 03 ቀን 2010 ዓ.ም ከምሽቱ ሁለት ሰዓት አካባቢ የአካባቢው ሚሊሻና ወጣቶች ወደ ፖሊስ ጣቢያ ወስደው ለ24 ሰዓታት ያህል ለስድስት እየተፈራረቁ በሃይል አስገድደው እንደደፈሯቸውና በመጨረሻም በሌሊት አምልጠው ወደ በኬ ከተማ እንደሸሹ በዚህም የተነሳ ለብዙ የጤና ችግር መጋለጣቸውን በስፍራው ተገኝተው ላነጋገሯቸው የሰመጉ ባለሙያዎች አመልክተዋል።

4. **ተጠቂ 4፣ ጾታ ሴት፣ እድሜ 30፡-** ነዋሪነታቸው በኦሮሚያ ክልል መኢሶ ከተማ የነበረ ሲሆን መስከረም 02 ቀን 2010 ዓ.ም በመኖሪያ ቤታቸው ውስጥ እንዳሉ ሶስት በሚሆኑ የኦሮሚያ ፈጥኖ ደራሽ ፖሊሶች ከለሊቱ 8 ሰዓት አካባቢ ቤታቸው ውስጥ በመግባት በሃይል አስገድደው እንደደፈሯቸው እንዲሁም አንደኛው ፖሊስ በመሳሪያ ሰደፍ ወገባቸው ላይ ጉዳት በማድረሱ ምክንያት ከፍተኛ ለሆነ የጤና እክል እንደተዳረጉ በስፍራው ተገኝተው ላነጋገሯቸው የሰመጉ ባለሙያዎች አመልክተዋል።

5. **ተጠቂ 5፣ ጾታ ሴት፣ እድሜ 40 _** ነዋሪነታቸው በኦሮሚያ ክልል ምስራቅ ሐረርጌ ዞን ጭናቅሰን ወረዳ የነበረ ሲሆን መስከረም 04 ቀን 2010 ዓ.ም ከጠዋቱ 2 ሰዓት አካባቢ በመኖሪያ ቤታቸው ውስጥ እንዳሉ ሶስት ፊታቸውን የሸፈኑ ሰዎች በቤታቸው ውስጥ እንዳሰሯቸው እና ለ አስር ቀናት ያህል በሃይል አስገድደው እንደደፈሯቸው፤ በዚህም ምክንያት ከፍተኛ ለሆነ የጤና እክል እንደተዳረጉ በስፍራው ተገኝተው ላነጋገሯቸው የሰመጉ ባለሙያዎች አመልክተዋል።

6. **ተጠቂ 6፣ ጾታ ሴት፣ እድሜ 26፡-** ነዋሪነታቸው በሀረር ከተማ ውስጥ የነበረ ሲሆን መስከረም 01 ቀን 2010 ዓ.ም አወዳይ ከተማ ውስጥ የሚሰሩትን ባለቤታቸውን ለመጠየቅ በሄዱበት ከምሽቱ 6 ሰዓት አካባቢ የአካባቢው ወጣቶች ከተሳፈሩበት ባጃጅ በሃይል አውርደው ‹‹ያለሽን ሁሉ አምጪ አለበለዚያ እንገልሻለን›› በማለት ያላቸውን ጌጣጌጦች እና 10 ሺ ብር ከወሰዱ በኋላ ሶስቱ ወጣቶች እየተፈራረቁ በሃይል አስገድደው እንደደፈሯቸው፤ በዚህም ምክንያት ከፍተኛ ለሆነ የጤና እክል እንደተዳረጉ በስፍራው ተገኝተው ላነጋገሯቸው የሰመጉ ባለሙያዎች አመልክተዋል።

7. **ተጠቂ 7፣ ጾታ ሴት፣ እድሜ 60 ፡-** ነዋሪነታቸው በኦሮሚያ ክልል ዳሩ ለቡ ወረዳ ውስጥ የነበረ ሲሆን መስከረም 03 ቀን 2010 ዓ.ም በግምቱ ከቀኑ 9 ሰዓት አካባቢ ከገበያ በመመለስ ላይ እንዳሉ የኦሮሚያ ፖሊስ ደንብ ልብስ የለበሱ ሁለት ፖሊሶች ደብድበዋቸው ጥርሳቸው እንደተሰበረ እንዲሁም 35 ሺ ብር በሃይል እንደተወሰደባቸው ከዚያም የፖሊስ ደንብ ልብስ የለበሱ ሌሎች ስድስት ፖሊሶች እየተፈራረቁ በሃይል አስገድደው እንደደፈሯቸው በስፍራው ተገኝተው ላነጋገሯቸው የሰመጉ ባለሙያዎች አመልክተዋል።

8. **ተጠቂ 8፣ ጾታ ሴት፣ እድሜ 50 ፡-** ነዋሪነታቸው በኦሮሚያ ክልል አወዳይ ከተማ ውስጥ የነበረ ሲሆን መስከረም 03 ቀን 2010 ዓ.ም ከሌሊቱ 7 ሰዓት አካባቢ በዘመዳቸው መኖሪያ ቤት ውስጥ እንዳሉ አስር የሚሆኑ የአካባቢው ወጣቶች እየተፈራረቁ በሃይል አስገድደው እንደደፈሯቸውና 170 ሺ ብር በሃይል እንደወሰዱባቸው በስፍራው ተገኝተው ላነጋገሯቸው የሰመጉ ባለሙያዎች አመልክተዋል። ተጠቂዋ ከደፋሪዎቻቸው ውስጥ ሁለቱን ግለሰቦች በስም እንደሚያውቋቸው ተናግረዋል።

9. **ተጠቂ 9፣ ጾታ ሴት፣ እድሜ 37፡-** ነዋሪነታቸው በኦሮሚያ ክልል አወዳይ ከተማ ውስጥ የነበረ ሲሆን መስከረም 02 ቀን 2010 ዓ.ም በግምቱ ከሌሊቱ 8 ሰዓት አካባቢ የአካባቢው ወጣቶች ከመኖሪያ ቤታቸው በሃይል በማስወጣት በእርሻ ቦታ ላይ ለአምስት እየተፈራረቁ አስገድደው እንደደፈሯቸው እና ሁለት መቶ ሺ ብር እንደወሰዱባቸው ምንም እንኳን በአካባቢው ፖሊሶች ቢኖሩም ሊታደጓቸው እንዳልቻሉ በስፍራው ተገኝተው ላነጋገሯቸው የሰመጉ ባለሙያዎች አመልክተዋል።

10. **ተጠቂ 10፣ ጾታ ሴት እድሜ 30፡-** ነዋሪነታቸው በኦሮሚያ ክልል አወዳይ ከተማ ውስጥ የነበረ ሲሆን መስከረም 03 ቀን 2010 ዓ.ም በግምቱ ከምሽቱ 12:30 አካባቢ የአካባቢው ወጣቶች በሃይል አስገድደው እንደደፈሯቸው በስፍራው ተገኝተው ላነጋገሯቸው የሰመጉ ባለሙያዎች አመልክተዋል።

ሠንጠረዥ 13. በኦሮሚያ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ውስጥ በሚገኙ የተለያዩ ዞኖችና ወረዳዎች ውስጥ በተነሱ ግጭትና ጥቃቶች ምክንያት ተገደው የተደፈሩ የሶማሌ ብሔረሰብ ተወላጆች ስም ዝርዝር *(ከኢትዮጵያ ሶማሌ ክልላዊ መንግስት ፖሊስ ኮሚሽን በተገኘ መረጃ መሰረት)*

ተ.ቁ	የተደፈረችው ሴት ስም	ወረዳ	ድርጊቱ የተፈፀመበት ቀን
1	ተጠቂ 11	ዱካ ሱፍቱ	26/12/09
2	ተጠቂ 12	››	››
3	ተጠቂ 13	ቀርሳዱላ	18/01/10
4	ተጠቂ 14	ምዕራብ ኢሜ	10/09/09
5	ተጠቂ 15	››	02/09/09
6	ተጠቂ 16	ዱካሱፍቲ	12/03/10
7	ተጠቂ 17	››	››
8	ተጠቂ 18	ቁቢ	13/04/10
9	ተጠቂ 19	ቱሊጉሌድ	09/03/10
10	ተጠቂ 20	ጎሮ በቀቀሳ	30/04/10

6.4 የደረሱበት የማይታወቅ

ሠንጠረዥ 14 በኦሮሚያ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ውስጥ በሚገኙ የተለያዩ ዞኖችና ወረዳዎች ውስጥ በተነሱ ግጭትና ጥቃቶች ምክንያት የደረሱበት የማይታወቅ የሶማሌ ብሔረሰብ ተወላጆች ስም ዝርዝር *(የኢትዮጵያ ሶማሌ ክልላዊ መንግስት ፖሊስ ኮሚሽን ባቀረበው መሰረት)*

ተ.ቁ	ሙሉ ስም	ወረዳ	የተሰወረበት ቀን
1	አደን አብድሌ አዳዌ	ኤረር	30/03/2010
2	ዲኒ አሊ ሙሴ	››	››
3	ሙሴ ኑር	››	29/03/2010
4	ጌሳሌ ጊሬ	››	››
5	ሀሰን ሙሴ	››	››
6	አብዲላሂ ኑር	››	››
7	አብዲ አደን መሀመድ	››	12/04/2010
8	ኢድ ኢሳቅ አሊ	ዶካ ሱፍቱ	12/03/2010
9	ሽፊኢ አብዲ ሽኩር	አ/አበባ ኤርፖርት	05/04/2010
10	አያን ሁሴን አሊ	ባቢሌ	-
11	ኢሳቅ አደን ሮጎው	ሞያሌ	02/04/2009
12	ነዲፎ ኑሮው ኢሳቅ	››	11/08/2008
13	ረሂማ መስላህ ሀሰን	››	14/03/2005
14	መከር መሀመድ አብዱላሂ	ሁደት	05/13/2009
15	ሁሴን ሀሰን አሊ	ጉራዳሞሌ	02/03/2010
16	ኢስማኤል መሀመድ ኢስማን	››	27/04/2010
17	ጋእዩ አብዲ ሊባን	››	05/04/2010
18	መሀድ ኑር አብዲ	››	20/04/2010
19	መሀመድ አብዲዋድር አብዲላሂ	ዱካ ሱፍቱ	10/02/2009

ተ.ቁ	ሙሉ ስም	ወረዳ	የተሰወረበት ቀን
20	አብድረሂን መሀመድ ሂሎውሌ	››	››
21	አረብ አሊ አብዲሌ	››	01/03/2009
22	አደን ፋራህ ኢስማን	››	28/04/2009
23	ታጁዲን ሙሀመድ ሰኔ	ባቢሌ	25/04/2010
24	አብዲኑር ሙሀመድ ሰኔ	››	››
25	አህመድ ሙሀመድ ሀሰን	››	››
26	አህመድ መሀመድ ሙሴ	ቱሉ ጉሌድ	04/06/2009
27	መሀመድ ሙሀመድ መአሊን	››	04/10/2008
28	መህዲ አደን መሀመድ	››	09/10/2008
29	አህመድ ሀሰን መሀመድ	ሽበሌይ	04/01/2010
30	አብዲ ሙሀመድ ጣሂር	››	››

6.5 ከቤት ንብረት መፈናቀል

ሠንጠረዥ 15 በኦሮሚያ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ውስጥ በሚገኙ የተለያዩ ዞኖችና ወረዳዎች ውስጥ በተነሱ ግጭትና ጥቃቶች ምክንያት ከቤት ንብረታቸ የተፈናቀሉ የሶማሌ ብሔረሰብ ተወላጆች ብዛት *(የኢትዮጵያ ሶማሌ ክልላዊ መንግስት ፖሊስ ኮሚሽን ባቀረበው መሰረት)*

ዞን	ወረዳ	የተፈናቀሉ ሰዎች	
		የአባወራ ብዛት	የሰዎች ብዛት
ዳዊ	ሞያሌ	18,022	108,132
	ሁደት	600	3,600
	ድምር	**18,622**	**111,732**
ኤሬር	ሰለሃድ	1029	6174
	ለጋሂዳ	1958	11,748
	ቁቢ	3654	21,924
	ሙዩ ሙለቃ	1758	10,548
	ድምር	**8,399**	**50,394**
ሲቲ	ሚኤሶ	1,752	10,512
	ሺኒሌ	375	2250
	ጎታ ቢኪ	41	246
	ኤረር	6	36
	ድምር	**2,174**	**13,044**
ፋፈን	ቱሉ ጉሌድ	450	2700
	ጅጅጋ ከተማ	4830	28,980
	ባቢሌ	10,356	62,136
	ጉርሱም	3752	22,512
	ድምር	**19,388**	**116,328**
ሊበን	ጉራ ዳሞሌ	4,716	28,296
	ጎሮ በቀቅሳ	1139	6,834
	ቀርሳዱላ	1022	6,132
	ደካ ሱፍቱ	6,712	40,272
	ድምር	**13,589**	**81,534**
አፍዴር	ራሶ	732	4,392
	ምዕራብ ኢሜ	29	174
	ኤልከሬ	30	180
	ጨረቲ	3	24
	ድምር	794	4764
	ጠቅላላ ድምር	**62,966**	**377,796**

6.6 የንብረት ውድመት

የኢፌዲሪ ህገመንግስት አንቀጽ 40 እያንዳንዱ ኢትዮጵያዊ ንብረት የማፍራትና በንብረቱም በነጻነት የመጠቀም፣ እንዲሁም ለሚጠፋበት ንብረትና ማፈናቀል በቂና ተመጣጣኝ ካሳ የማግኘት መብት እንዳለው በግልፅ ደንግጓል፡፡ በተጨማሪም ኢትዮጵያ ፈርማ የተቀበለችው የኢኮኖሚ፣ የማህበራዊና የባህል መብቶች አለም አቀፍ ቃል ኪዳን አንቀጽ 11(1) እያንዳንዱ ሰው በቂ ምግብ፣ ልብስና መጠለያን ጨምሮ ለራሱና ለቤተሰቡ በቂ ኑሮ የማግኘት መብት እንዳለውና መንግስት ደግሞ የዚህ መብት የማሟላት ግዴታ እንዳለበት ይህ ቃል ኪዳን ይደነግጋል፡፡ ይሁንና ከዚህ ድንጋጌ ተቃራኒ በሆነ መልኩ ከዚህ በታች የተዘረዘሩት የመብት ጥሰቶች በዜጎች ላይ ተፈጽመዋል፡፡

ሠንጠረዥ 16 በኦሮሚያ የፀጥታ ኃይሎች ከኢትዮጵያ ሱማሌ ብሔር ተወላጆች የተዘረፈ የቁም እንስሳት ብዛት *(የኢትዮጵያ ሶማሌ ክልላዊ መንግስት ፖሊስ ኮሚሽን ባቀረበው መሠረት)*

ዞኖች	የቁም እንስሳት				
	ግመል	ከብት	ፍየል	አህያ	ዶሮ
ሊበን	814	968	3764	15	-
ዳዋ	774	2421	2787	105	427
ኤሬር	438	190	575	-	-
ፋፈን	31	94	302	-	-
አፍዴር	49	382	1125	2	-
ሲቲ	207	36	-	-	-
ድምር	2,313	4,091	8,553	122	427

ሠንጠረዥ 17 በኦሮሚያ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ውስጥ በሚገኙ የተለያዩ ዞኖችና ወረዳዎች ውስጥ በተነሱ ግጭትና ጥቃቶች ምክንያት የወደመ ንብረት ዝርዝር *(የኢትዮጵያ ሶማሌ ክልላዊ መንግስት ፖሊስ ኮሚሽን ባቀረበው መሠረት)*

ዞኖች	የተቃጠለው ንብረት													
	በቆሎ	አደንጓሬ (በኩንታል)	ዘይት (በካርቶን)	መኪና	ጤና ጣቢያ	የእንስሳት ጤና ጣቢያ	ቀበሌ	ቤቶች	ሱቆች	ት/ቤት	ቢሮዎች	የውሃ ሞተር	እርሻዎች	የውሃ ኬላ
ሊበን	40	-		3	1			1017	15	1	-	17	-	1
ዳዋ	1936	184	172	-	6	5	13	1398	59	10	5	10	-	4
ኤሬር	-	-	-	-	-	-			-	3	-	-	-	-
ፋፈን	168	-	-	4	-	-	15	199	-	5	-	-	37	-
አፍዴር		-	-	1	-	-	2	145	-	2	-	-	-	-
ሲቲ		-	-		-	-	-	36	-	3	-	-	1	-
አወዳይ		-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ድምር	2,144	184	172	16	7	5	30	2,795	74	26	5	27	38	5

7. ማጠቃለያ

በዚህ መግለጫ መግቢያ ላይ ለመግለጽ እንደተሞከረው በዚህ 144ኛ ልዩ መግለጫ የተካተቱት የሞት፣ የአካል ጉዳት፣ የእሥራት፣ የደረሱበት የማይታወቁና ሌሎች ልዩ ልዩ የሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶች ከጥር 2009 ዓ.ም ጀምሮ እስከ ጥር 2010 ዓ.ም ድረስ የተፈፀሙትን እና ሰመጉ በውስን አቅሙ ለማጣራት የቻለውን ብቻ ነው። የደረሰው ሰብዓዊ እና ቁሳዊ ውድመት ከዚህም የከፋ ለመሆኑ ሰመጉ ከተለያዩ አቅጣጫዎች የሰበሰባቸው መረጃዎች ያስረዳሉ። ይህ ሪፖርት እስከሚጠናቀርበት ሐምሌ ወር 2010 ዓ.ም ድረስ በአካባቢው ያለው ግጭት እና ጥቃት እንደቀጠለ ነው። አሁንም በአንዳንድ አካባቢዎች ዜጎች ክቡር ህይወታቸውን እያጡ ነው፣ ከመኖሪያ ቀዬአቸው እየተፈናቀሉ ነው፣ የተለያዩ የሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶች እየተፈጸሙ ነው። ምንም እንኳን ከቅርብ ጊዜ ወዲህ በሁለቱም ክልሎች መንግስታትና በፌደራል መንግስት በኩል ለችግሩ የጋራ ዕልባት ለመስጠት የተጀመረ እንቅስቃሴ ቢኖርም የሁለቱ ክልል መንግስታትም ሆነ የፌዴራል መንግስት ከአመት በላይ የቀጠለውን ችግር ለመፍታት በተገቢው ፍጥነት እና ችግሩ በሚጠይቀው ስፋት ምላሽ አልሰጡም።

ሰመጉ በሁለቱ ክልሎች መካከል እየተፈፀመ ያለውን ግጭት እና ጥቃት ለማጣራት ባለሙያዎቹን በሁለት ዙር ወደ አካባቢዎቹ በመላክ በራሱ የምርመራ ስልት ከማጣራት ጀምሮ ሌሎች ተጨማሪ መረጃዎችን ከተለያዩ ምንጮች በተለይም ከተጎጂዎች፣ ከተጎጂ ቤተሰቦችና ከአይን እማኞች እንዲሁም በሁለቱም ክልሎች ከሚገኙ ጉዳዩ ከሚመለከታቸው የዞን እና የወረዳ አስተዳደር አካላት ማሠባሠብ ችሏል። ሰመጉ በክልሎቹ የደረሰውን ቀውስ መጠን እና ስፋት፣ ሰብዓዊና ቁሳዊ ውድመት በተመለከተ ለሁለቱም ክልል መንግስታት የአስተዳደር አካላት በደብዳቤ ጥያቄ አቅርቧል። በዚህም መሠረት የኢትዮጵያ ሱማሌ ክልላዊ መንግስት ፖሊስ ኮሚሽን በጥያቄው መሠረት በክልሉ ተወላጆች ላይ ደርሷል ያለውን የሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶች ዝርዝር ሠነድ ለሰመጉ ሰጥቷል። ይሁን እንጂ በመስክ ምርመራው ወቅት በክልሉ በነበረው የፀጥታ ስጋት ምክንያት ሰመጉ በራሱ የምርመራ ዘዴ በሠነዱ ውስጥ የተካተተውን የጥሰት ዝርዝር ሙሉ በሙሉ ለማረጋገጥ አልቻለም። በመሆኑም ሰመጉ በመስክ ምርመራ ከተጎጂዎች፣ ከተጎጂ ቤተሰቦችና ከአይን እማኞች ካሰባሰበው ማስረጃዎች ባሻገር ከኢትዮጵያ ሶማሌ ክልላዊ መንግስት ፖሊስ ኮሚሽን ያገኘውን የጥሰት ዝርዝር ባለበት መልኩ በዚህ ሪፖርት አካትቷል።

በተመሳሳይ ለኦሮሚያ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ርዕሰ መስተዳድር ጽ/ቤት ህዳር 20/2010 ዓ.ም በደብዳቤ በቁጥር ER3-M41/11/17፣ ታህሳስ 25/2010 ዓ.ም ቁጥር ER3-M41/4/18 እንዲሁም ግንቦት 14 ቀን 2010 ዓ.ም በቁጥር ER3-M41/18/18 ሰመጉ በላካቸው ደብዳቤዎች በአካባቢው ከግጭቶቹና ጥቃቶቹ ጋር በተያያዘ የደረሰውን የሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶች የሚያሳይ መረጃ ጠይቋል። የሰመጉ ባለሙያዎች በጽ/ቤቱ በተደጋጋሚ በስልክ እና በአካል በመገኘት ይህ መግለጫ ይፋ እስከተደረገበት ሐምሌ 24 ቀን 2010 ዓ.ም ድረስ መረጃዎችን ለማሰባሰብ ለወራት ያልተቋረጠ ጥረት አድርገዋል። ይሁን እንጂ በተለያዩ የኃላፊነት ደረጃዎች ላይ የሚገኙ የርዕሰ መስተዳድር ጽ/ቤቱ ኃላፊዎች መረጃዉን ለመስጠት ፈቃደኝነት ቢያሳዩም ቃል በገቡት መሠረት ለሰመጉ መረጃውን ሊሰጡ አልፈቀዱም። በዚህም ለወራት የዘለቀው የሰመጉ የመረጃ አቅርቦት ጥያቄ ከጽ/ቤቱ ተገቢውን ምላሽ ከማጣቱም ባሻገር ይህ ልዩ መግለጫ ወቅቱን ጠብቆ እንዳይወጣ አድርጓል። *(የደብዳቤዎቹ ቅጂዎች ከዚህ መግለጫ ጋር በአባሪነት ተያይዟል*)

ሰመጉ እነዚህን ማስረጃዎች ለማግኘት ያደረገው ጥረት ቢሳካ በኦሮሚያ ክልል የደረሰውን ያስብዓዊ መብት ጥሰት ቁጥርና ስፋት በእጅጉ እንደሚጨምር ያምናል። አሁንም በድጋሜ በዚህ አጋጣሚ የኦሮሚያ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ርዕሰ መስተዳድር ፅ/ቤት አስፈላጊውን መረጃ በመስጠት ኃላፊነቱን እንዲወጣ ሰመጉ ይጠይቃል። ወደፊት የርዕሰ መስተዳድር ጽ/ቤቱ ማስረጃ የመስጠት ግዴታውን ከተወጣ ሰመጉ ማስረጃውን በቀጣይ በመግለጫው ለማካተት ያለውን ዝግጁነት ይገልጻል።

በተጨማሪም የመንግስት አካላት፣ ተጎጂዎች፣ የተጎጂ ቤተሰቦች እንዲሁም ለሰብዓዊ መብት መከበር የምትቆረቆሩ ዜጎች ሁሉ መረጃዎችንና ማስረጃዎችን ለሰመጉ እንዲደርስ በማድረግ የበኩላችሁን ድጋፍ እንድታደርጉ፤ የዜግነትና የሰብዓዊነት ግዴታችሁን እንድትወጡ ሰመጉ በአክብሮት ጥሪውን ያስተላልፋል።

8. ማሳሰቢያ

የሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ /ሰመጉ/ በሀገሪቱ የተለያዩ አካባቢዎች በተለያዩ ጊዜያት ብሔር-ተኮር የሆኑ ጥቃቶችና ግጭቶች በክልሎች፣ በዞኖችና በወረዳዎች መካከል ሲቀሰቀሱና የበርካታ ዜጎችን ህይወትና ንብረት ሲያጠፉ እንደነበር ይህም ጉዳይ በቂ ትኩረትና ዘለቄታዊ ህጋዊ መፍትሄ እንዲሰጠው በተደጋጋሚ በሚያወጣቸው የተለያዩ መግለጫዎቹ ከክልል እስከ ፌደራል እርከን ለሚገኙ የመንግስት አካላት ሲያሳስብ መቆየቱ ይታወቃል፡፡

አሁንም በዚህ 144ኛ ልዩ መግለጫው ብሔር-ተኮር የሆኑ ጥቃቶችና ግጭቶችን በቂ ትኩረት በመስጠት ህብረተሰቡ የሚያነሳቸውን ጥያቄዎች በእውነተኛነት በማዳመጥ ለግጭቶቹ መቀስቀስ ምክንያት የሆኑትን ምንጮች በማጥናት፣ ህጋዊና ዴሞክራሲያዊ እርምጃዎችን በመውሰድ በጥቃቱና በግጭቱ እጃቸው ያለበት አካላትን ተጠያቂ በማድረግ፣ ዜጎችን በሀገራቸው በእኩልነትና በሰላም የሚኖሩበትን ሁኔታ በአስቸኳይ እንዲያመቻቹ ሰመጉ በዚህ መግለጫው ጥሪውን ያቀርባል፡፡ በተጨማሪም

- ሕገወጥ ግድያና የአካል ጉዳት ለደረሰባቸው ተጎጂዎችና ቤተሰቦች ተገቢው ካሣ እንዲከፈል፣
- ቤት ንብረታቸው ለወደመባቸው ዜጎች ተመጣጣኝ ካሳ እንዲከፈል፣
- ለግጭቱ መቀስቀስ ምክንያት የሆኑትን ችግሮችና ጥያቄዎች ከሚመለከታቸው የህብረተሰብ ክፍሎች ጋር በመመካከርና በመወያየት የማያዳግም መፍትሄ እንዲሰጥ፣
- ከህግና ከዲሞክራሲ አግባብ ውጭ በዜጎች ህይወትና አካል ላይ ጥቃትና ጉዳት የፈፀሙና ያስፈጸሙ የመንግሥት አካላትን ለሕግ በማቅረብ ተጠያቂ እንዲያደርግ፣
- መንግሥት ብሔርንና ቋንቋን መሠረት ያደረገውን የፌዴራል አደረጃጀት ክፍተቶችና ችግሮች በመመርመር ተገቢውን ማስተካከያ እንዲያደርግ፣ በተለይም ዜጎች በማናቸውም የሀገሪቱ ክልል የመስራት፣ ንብረት የማፍራትና የመንቀሳቀስ መብታቸው እንዲረጋገጥ፣ እንዲሁም ከክልላቸው ውጭ የሚኖሩ ዜጎች ተገቢ ጥበቃና ዋስትና እንዲያገኙ አስፈላጊውን ተቋማዊና ሕጋዊ ስርዓት እንዲዘረጋ፣
- የብሔር ተኮር ግጭቶችን የሚያነሳሱ ቅስቀሳዎችን በመከታተል ይህን በሚያደርጉ አካላት ላይ ፈጣን እርምጃ እንዲወስድ፤
- የቅርቡን ጊዜ ጨምሮ በሐገራችን የሚፈጸሙ የሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶችን ነጻ፣ ገለልተኛና ሣይንሳዊ በሆነ መንገድ አጣርቶ ችግሮችን በተጨባጭና በአስተማማኝ ሁኔታ ለማሳየት እንዲሁም ኃላፊነት የተሞላበትና ገንቢ የመፍትሔ ሀሳብ ለማቅረብ ከሚረዱት መንገዶች አንደኛው ሐገር በቀል፤ አንጋፋና ነጻ የሆነውን የሰብዓዊ መብቶች አስከባሪ ድርጅት የሰብዓዊ መብቶች ጉባዔን - ሰመጉን በነጻነት፣ በስፋትና በሙሉ አቅሙ የሚሰራበትን የፖለቲካና የኢኮኖሚ ምህዳር ማስፋት ነው፡፡ በመሆኑም መንግስት ለሰመጉ ተገቢውን እውቅና፣ የመሥራት ነጻነት፣ ድጋፍና ጥበቃ እንዲያደርግለት፣
- በአጠቃላይ በተለያዩ ወቅቶች በሀገሪቱ የደረሰውን የህይወት፣ የአካልና የንብረት ጥፋት ነጻና ገለልተኛ በሆነ መንገድ ለማጣራት ጥያቄ ላቀረቡ የተባበሩት መንግሥታት የሰብዓዊ መብቶች ኮሚሽን ጽ/ቤት፣ የአፍሪካ የሰዎችና ሕዝቦች መብቶች ኮሚሽንና ለሌሎችም ዓለም አቀፍ የሰብዓዊ መብቶች ተቋማት በጥያቄአቸው መሠረት ያለምንም ቅድመ ሁኔታ ምርመራ ለማድረግ እንዲፈቀድላቸው ይጠይቃል፡፡

9. **አባሪ** – ለኦሮሚያ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ርዕሰ መስተዳድር ፅ/ቤት በተለያየ ጊዜ የተላኩ ሶስት የመረጃ ጥያቄ ደብዳቤዎች

ሰመጉ
HRCO

የሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ
HUMAN RIGHTS COUNCIL

ሰመጉ የቆመው ለዲሞክራሲ፣ ለሕግ ልዕልናና ለሰብዓዊ መብቶች መከበር ነው
HRCO stands for democracy, the rule of law and the respect of human rights

የምዝገባ ቁጥር
Reg. No. 1146

የሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ (የሥ/አ/ኮ) አባላት
Executive Committee Members

ቶ ቁምላቸው ዳኜ
ሊቀመንበር
Kumelachew Dagne
HRCO Chair Person

ቶ ዓምሃ መኮንን
ም/ሊቀመንበር
Amha Mekonnen
Deputy Chair Person

ብርሃነወርቅ ዘውዴ
የሥ/አ/ኮ አባል
Birhanework Zewde
Executive Committee member

ቶ ውብሸት ካሳው
Mr. Webshet Kassaw
የሥ/አ/ኮ አባል
Executive Committee member

አቶ ግርማ ተሰማ
Mr. Girma Tesema
የሥ/አ/ኮ አባል
Executive Committee member

አቶ ብጽዓት ተረፈ
ዋና ዳይሬክተር
Mr. Betsate Terefe
Executive Director

ሰመጉን ይርዱ
Help HRCO
ዘመን ባንክ
Zemen Bank
ከዛንቺስ ዋናው/ቤት
Main Branch
ሂሳብ ቁጥር/ Acc. No.
03241000S964026

የኢትዮጵያ ንግድ ባንክ Comercial Bank of Ethioipa ስታዲየም ቅርንጫፍ
Stadium Branch
ሂሳብ ቁጥር /Acc.No
1000175714468

ቁጥር: ER3-M41/11/17

ቀን: ሕዳር 20/2010 ዓ.ም

ለኦሮሚያ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ርዕሰ መስተዳድር
አዲስ አበባ

ጉዳዩ፦ መረጃ መጠየቅን ይመለከታል

የሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ (ሰመጉ) በኢትዮጵያ የሽግግር ወቅት ቻርተር አንቀጽ 1(ሀ) እና በኢትዮጵያ ፍታብሔር ሕግ ቁጥር ከ404-482 በተጻፉት ድንጋጌዎች መሰረት መስከረም 29 ቀን 1984 ዓ.ም በአባላት የተመሰረተ ማሕበር ነው። ሰመጉ በበጎ አድራጎትና ማሕበራት አዋጅ ቁጥር 621/2001 መሰረት «ኢትዮጵያዊ የበጎ አድራጎት ማሕበር» ሆኖ በምዝገባ ቁጥር 1146 በህጋዊነት የሚንቀሳቀስ ከማናቸውም የፖለቲካ ፓርቲና ድርጅት የማይወግን፣ ለትርፍ ያልተቋቋመ፣ ነጻና ገለልተኛ የሆነ የሰብዓዊ መብቶች ተከላካይ ተቋም ነው። ሰመጉ ለዲሞክራሲያዊ ስርዓት መጎልበት፣ ለህግ የበላይነት መስፈንና ለሰብዓዊ መብቶች መከበር የቆመ ድርጅት ነው።

ከመስከረም 02 ቀን 2010 ዓ.ም ጀምሮ በኦሮሚያና በሶማሌ ክልል አጎራባች አካባቢዎች በተከሰተው ግጭት ለበርካታ ሰዎች ሕይወት መጥፋት፣ መቁሰል፣ ቤት ንብረታቸውን ጥለው በመቶ ሺዎች የሚቆጠሩ ሰዎች ለመፈናቀል ተገደዋል። የሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ (ሰመጉ) ከተለያዩ አካባቢዎች የተፈናቀሉ ሰዎች የደረሰባቸውን የሰብዓዊ መብቶች ጥሰት አቤቱታቸውን ተቀብሎ የሰብዓዊ መብት ጥሰቶችን ለመመርመር፣ ለማጣራትና በአጠቃላይ የሰብዓዊ መብቶች ሁኔታ ክትትልና ምርመራ ለማድረግ ዝግጅቱን አጠናቋል።

ስለዚህ በሶማሌ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት በተለያዩ አካባቢዎች ነዋሪ የነበሩ በአሁኑ ጊዜ ተፈናቅለው መጥተው በተለያዩ የኦሮሚያ አካባቢዎች የሚገኙትን ተፈናቃዮች ማስረጃ እንዲሰጡን እና የጠየቅን ተፈናቃዮቹ የሚገኙበትን ቦታዎች እንዲገለጽልንና ለምርመራ ስራ ለሚንቀሳቀሱ ሰራተኞቻችንም አስፈላጊው ትብብር እንዲደረግላቸው ለሚሄዱባቸው አካባቢዎች የትብብር ደብዳቤ እንዲጻፍልን በአክብሮት እንጠይቃለን።

ከሰላምታ ጋር

ብጽዓት ተረፈ ደነቀ
Betsate Terefe Deneke
ዋና ዳይሬክተር
Executive Director

Human Rights Council

ግልባጭ፦
- ለምዕራብ ሐረርጌ ዞን አስተዳደር ጽ/ቤት
  ጭሮ
- ለምስራቅ ሐረርጌ ዞን አስተዳደር ጽ/ቤት
  ሐረር
- ለቦረና ዞን አስተዳደር ጽ/ቤት
  ያቤሎ
- ለጉጂ ዞን አስተዳደር ጽ/ቤት
  ነገሌ
- ለምዕራብ ጉጂ ዞን አስተዳደር ጽ/ቤት
  ቡሌሆራ
- ለምስራቅ ሸዋ ዞን አስተዳደር ጽ/ቤት
  አዳማ

Tel: (+251) 011 551-7704 / 551-4489
P.O. Box 2432 Addis Ababa, Ethiopia
Fax: (+251) 011 551-7704
E-mail: info@gmail.com
Website: www.ehrco.org

የሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ

HUMAN RIGHTS COUNCIL

ሰመጉ የቆመው ለዲሞክራሲ፣ ለሕግ ልዕልናና ለሰብዓዊ መብቶች መከበር ነው

HRCO stands for democracy, the rule of law and the respect of human rights

ሰመጉ
HRCO

የምዝገባ ቁጥር
Reg. No. 1146

የሰመጉ ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ (የሥእ/ኮ) አባላት
HRCO Executive Committee Members

አቶ ቁምላቸው ዳኘ
ሊቀመንበር
Mr. Kumelachew Dagne
HRCO Chair Person

አቶ ዓምኃ መኮንን
ም/ሊቀመንበር
Mr. Amha Mekonnen
HRCO Deputy Chair Person

ወ/ሮ ብርሃነወርቅ ዘውዴ
የሥ/አ/ኮ አባል
Mrs. Brhanework Zewde
Executive Committee member

አቶ ውብሸት ካሳው
Mr. Webshet Kassaw
የሥ/አ/ኮ አባል
Executive Committee member

አቶ ግርማ ተሰማ
Mr. Girma Tesema
የሥ/አ/ኮ አባል
Executive Committee member

አቶ ብጽዓት ተረፈ
ዋና ዳይሬክተር
Mr. Betsate Terefe
Executive Director

ለሰመጉ ድርጃ
Help HRCO
ዘመን ባንክ
Zemen Bank
ካዛንቺስ ቅርንጫፍ
Main Branch
ሂሳብ ቁጥር/ Acc. No.
1032410005964026
የኢትዮጵያ ንግድ ባንክ Comercial Bank of Ethioipa ስታዲየም ቅርንጫፍ
Stadium Branch
ሂሳብ ቁጥር /Acc.No
1000175714468

ቁጥር፡ER3-M41/4/18
ቀን፡ ታህሳስ 25/2010 ዓ.ም

ለኦሮሚያ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ርዕሰ መስተዳድር ጽ/ቤት
አዲስ አበባ

ጉዳዩ፡- በድጋሚ መረጃ መጠየቅን ይመለከታል

የሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ (ሰመጉ) በበጎ አድራጎት ድርጅቶችና ማሕበራት አዋጅ ቁ. 621/2001 መሰረት በኢትዮጵያዊ የበጎ አድራጎት ድርጅትነት በምዝገባ ቁጥር 1146 ተመዝግቦ የሚንቀሳቀስ፡ ነጻና ገለልተኛ የሆነ የሰብዓዊ መብቶች ተከላካይ ተቋም ነው፡፡

በቅርቡ በኦሮሚያና በሶማሌ ክልል አጎራባች አካባቢዎች በተከሰተው ግጭት ለበርካታ ሰዎች ሕይወት መጥፋትና መቁሰል፤ እንዲሁም ለንብረት ውድመት ምክንያት የሆነ ሲሆን፡ በመቶ ሺዎች የሚቆጠሩ ዜጎች ቤት ንብረታቸውን ጥለው ለመፈናቀል ተገደዋል፡፡ በግጭቱ የደረሰውን ጉዳትና የሰብዓዊ መብት ጥሰት በሚመለከት ከክልሉ መንግስት መረጃና ማስረጃ እንዲሰጠን በቁጥር ER3-M41/11/17 ህዳር 20 ቀን 2010 ዓ.ም በተፃፈ ደብዳቤ ጠይቀን እስከ አሁን ድረስ ምላሽ አላገኘንም፡፡

የሰመጉ መርማሪዎች ችግሩ በተከሰተባቸው አካባቢዎች በመዘዋወር ጉዳዩን ለማጣራት ጥረት ያደረጉ ቢሆንም፡ ከችግሩ ስፋትና ውስብስብነት አንጻር፡ ከክልሉ የሚገኘው መረጃ ጉዳዩን የበለጠ ለማጥራትና ሪፖርቱንም የተሟላ ለማድረግ ከፍተኛ አስተዋጽኦ እንደሚኖረው እናምናለን፡፡

ስለሆነም፡ ሰመጉ ምርመራውን በማጠናቀቅና ሪፖርት በማዘጋጀት ሂደት ላይ መሆኑን በመገንዘብና የጉዳዩንም አንገብጋቢነት ከግምት ውስጥ በማስገባት በክልሉ መስተዳድር በኩል ጉዳዩን በሚመለከት ያለውን ማስረጃና መረጃ እስከ ጥር 4 ቀን 2010 ዓ.ም ድረስ እንዲላክልን በአክብሮት እንጠይቃለን፡፡

ከሰላምታ ጋር

ቁምላቸው ዳኘ
የሰመጉ ሊቀመንበር

Tel: (+251) 011 551-7704 / 551-4489
P.O. Box: 2432 Addis Ababa, Ethiopia
Fax: (+251) 011 551-7704
E-mail: info1hrco@gmail.com
Website: www.ehrco.org

HRCO has an observer status in the African Commission on Human and People's Rights, is a regurar member of the International Federation of Human Rights FIDH), a member of World Organization Against Torture (OMCT), also a founding member of the Eastern and Horn of Africa Human Rights Defender Network (Defend Defenders)

የሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ
HUMAN RIGHTS COUNCIL

ሰመጉ
HRCO

ሰመጉ የቆመው ለዲሞክራሲ፣ ለሕግ ልዕልናና ለሰብዓዊ መብቶች መከበር ነው
HRCO stands for democracy, the rule of law and the respect of human rights

የምዝገባ ቁጥር
Reg. No. 1146

ሰመጉ ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ (የሥ/አ/ኮ) አባላት
HRCO Executive Committee Members

አቶ ዓምኃ መኰንን
ሊቀመንበር
Mr. Ameha Mekonnen
HRCO Chair Person

አቶ መለስካቸው አምሃ
ም/ሊቀመንበር
Mr. Meleskachew Ameha
HRCO Deputy Chair Person

ወ/ሮ አዲስ መሐመድ
የሥ/አ/ኮ አባል
Mrs. Addis Mohammed
Executive Committee member

አቶ ውብሸት ካሳው
Mr. Webshet Kassaw
የሥ/አ/ኮ አባል
Executive Committee member

አቶ ሰዒድ አህመድ
የሥ/አ/ኮ አባል
Mr. Seid Ahmed
Executive Committee member

አቶ ቢንያም አባተ
ተጠባባቂ ዳይሬክተር
Mr. Biniam Abate
Acting Director

ሰመጉን ይርዱ
Help HRCO
ዘመን ባንክ
Zemen Bank
ካዛንቺስ ዋናው/ቢት
Main Branch
ሂሳብ ቁጥር Acc. No.
1032410005964026

ንግድ ባንክ Comercial Bank of Ethiopia ስታዲየም ቅርንጫፍ
Stadium Branch
ሂሳብ ቁጥር
Acc.No1000175714468

ቁጥር፡ ER3-M41/18/18

ቀን፡ ግንቦት 14 /2010 ዓ.ም

ለኦሮሚያ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ርዕሰ መስተዳድር ጽ/ቤት
አዲስ አበባ

ጉዳዩ፡- መረጃ መጠየቅን ይመለከታል

የሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ (ሰመጉ) በኢትዮጵያ የሽግግር ወቅት ቻርተር አንቀጽ 1(ሀ) እና በኢትዮጵያ ፍታብሔር ሕግ ቁጥር ከ404-482 በተጻፉት ድንጋጌዎች መሰረት መስከረም 29 ቀን 1984 ዓ.ም በአባላት የተመሰረተ ማሕበር ነው፡፡ ሰመጉ በበጎ አድራጎትና ማሕበራት አዋጅ ቁጥር 621/2001 መሰረት «ኢትዮጵያዊ የበጎ አድራጎት ማሕበር» ሆኖ በምዝገባ ቁጥር 1146 በህጋዊነት የሚንቀሳቀስ ከማናቸውም የፖለቲካ ፓርቲና ድርጅት የማይወግን፣ ለትርፍ ያልተቋቋመ፣ ነጻና ገለልተኛ የሆነ የሰብዓዊ መብቶች ተከላካይ ተቋም ነው፡፡ ሰመጉ ለዲሞክራሲያዊ ስርዓት መጎልበት፣ ለህግ የበላይነት መስፈንና ለሰብዓዊ መብቶች መከበር የቆመ ድርጅት ነው፡፡

ከመስከረም 02 ቀን 2010 ዓ.ም ጀምሮ በኦሮሚያና በሶማሊ ክልል አጎራባች አካባቢዎች በተከሰተው ግጭት ለበርካታ ሰዎች ሕይወት መጥፋት፣ መቁሰል፣ ቤት ንብረታቸውን ጥለው በመቶ ሺዎች የሚቆጠሩ ሰዎች ለመፈናቀል ተገደዋል፡፡ የሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ (ሰመጉ) ከተለያዩ አካባቢዎች የተፈናቀሉ ሰዎች የደረሰባቸውን የሰብዓዊ መብቶች ጥሰት ክትትልና ምርመራ አድርጓል፡፡

በመሆኑም ከኢትዮጵያ ሶማሊ ክልል ሲኖሩ የነበሩ የኦሮሞ ተወላጆች ላይ የደረሰውን የሰብዓዊ መብቶች ጥሰት ማስረጃ እንዲሰጠን ለኦሮሚያ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት ርዕሰ መስተዳድር ጽ\ቤት በቁጥር ER3-M41\11\17 ሕዳር 20 ቀን 2010 ዓ.ም በተጻፈ ደብዳቤ እና በቁጥር ER3-M41\4\18 ታህሳሳ 25 ቀን 2010 ዓ.ም በድጋሚ በተጻፈ ደብዳቤ ማስረጃ እንዲሰጠን ጠይቀን ይህ ደብዳቤ እስከተጻፈበት ቀን ድረስ እየተመላለስን ምላሽ ስንጠይቅ ቆይተናል፡፡

ስለዚህ በኦሮሚያና ኢትዮ ሶማሊ አዋሳኝ አካባቢዎች ላይ የተፈጸመውን የሰብዓዊ መብቶች ጥሰት የምርመራ ሥራ ሪፖርቱን መግለጫ ለማውጣት በዝግጅት ላይ ስለሆንንና ከኢትዮጵያ ሶማሊ ክልል በኩል ደረሰ ያሉትን የሰብዓዊ መብቶች ጥሰት ማስረጃዎችን የሰጡን በመሆኑ ከኢትዮጵያ ሶማሊ ክልል የተፈናቀሉትን የኦሮሞ ተወላጆች የደረሰውን የሰብዓዊ መብቶች ጥሰት አስፈላጊውን ማስረጃ እንዲሰጠን ለ3ኛ ጊዜ በአክብሮት እንጠይቃለን፡፡

ከሰላምታ ጋር

ቢኒያም አባተ
ተጠባባቂ ዳይሬክተር

Tel: (+251) 011 551-7704 / 551-4489
P.O. Box: 2432 Addis Ababa, Ethiopia
Fax: (+251) 011 551-7704
E-mail: info1hrco@gmail.com
Website www.ehrco.org

HRCO has an observer status in the African Commission on Human and People's Rights, is a regurar member of the International Federation of Human Rights FIDH), a member of World Organization Against Torture (OMCT), also a founding member of the Eastern and Horn of Africa Human Rights Defender Network (Defend Defenders)

ለሰብዓዊ መብቶች መከበር የቆማችሁ ዜጎች፣ ሐገር አቀፍና ዓለም አቀፍ ተቋማትም መንግሥት የዜጎችን ሰብዓዊና ዴሞክራሲያዊ መብቶች እንዲያከብር፣ እንዲያስከብርና እንዲያሟላ ከዚህ በታች በተገለጹት አድራሻዎች በመጻፍና ስልክ በመደወል ጥያቄና ግፊት እንድታደርጉ ሰመጉ ይጠይቃል፡፡

- **ለኢ.ፌ.ዴ.ሪ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አፈ-ጉባዔ ጽ/ቤት**
  ፖ.ሳ.ቁጥር ፡- 80001፣ ኢ-ሜል፡- national.parliament@ethionet.et፣
  ፋክስ ፡- (+251) 011 155-0400፣የስልክ ቁጥር ፡- (+251) 011 124-1000፣
  አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ
- **ለኢ.ፌ.ዴ.ሪ ፌደሬሽን ምክር ቤት አፈ-ጉባዔ ጽ/ቤት:-**
  ፖ.ሳ.ቁጥር ፡- 20122/1000፣ ኢ-ሜል ፡- kumashih@gmail.com
  ፋክስ ፡- (+251) 011 124-1208/011 124-2308፣
  የስልክ ቁጥር ፡- (+251) 011 122-3322፣
  አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ
- **ለኢ.ፌ.ዴ.ሪ ፕሬዝዳንት ጽ/ቤት:-**
  ፖ.ሳ.ቁጥር፡- 23698፣ ፋክስ ፡- (+251) 011 551- 8656፣
  የስልክ ቁጥር፡- (+251) 011 551-8186፣
  አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ
- **ለኢ.ፌ.ዴ.ሪ ጠቅላይ ሚኒስትር ጽ/ቤት :-**
  ፖ.ሳ.ቁጥር፡-1031፣ ፋክስ፡- (+251) 011 122-6292፣
  የስልክ ቁጥር፡- (+251) 011 124-1155፣
  አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ
- **የፌዴራል ጠቅላይ ዓቃቤ ህግ**
  ስልክ ቁጥር +251 115541868
  ፋክስ +25115517775
  ኢሜይል MOJMO@ETHIONET.ET
  አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ
- **ለኢ.ፌ.ዴ.ሪ ፌደራል ጉዳዮች ሚኒስቴር**
  ፖ.ሳ.ቁጥር፡- 5608፣ ኢ-ሜል፡- mofatr1@yahoo.com፣
  ፋክስ፡-(+251)011 551-1200፣
  የስልክ ቁጥር፡-(+251) 011 515-3204፣
  አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ
- **ለኢ.ፌ.ዴ.ሪ የሕዝብ ዕንባ ጠባቂ ተቋም:**
  ፖ.ሳ.ቁጥር፡- 2459፣ ኢ-ሜል፡ ombudsmaneth@ethionet.et፣
  ፋክስ፡- (+251) 011 553-2073፣
  የስልክ ቁጥር፡- (+251) 011 543-336፣
  አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ
- **ለኢትዮጵያ የሰብዓዊ መብቶች ኮሚሽን:**
  ፖ.ሳ.ቁጥር፡- 1165፣ ኢ-ሜ፡ hrcom@ethionet.et፣
  ፋክስ፡ (+251) 011 550-4125፣
  የስልክ ቁጥር፡- (+251) 011 550-4031፣
  አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ
- **ለኢ.ፌ.ዴ.ሪ ፌደራል ፖሊስ ኮሚሽን ኮሚሽነር ጀነራል ጽ/ቤት:**
  ፖ.ሳ.ቁጥር፡- 199፣ የስልክ ቁጥር፡- (+251) 011 551-2744፣
  አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ
- **ለሶማሌ ክልል ም/ቤት አፈ-ጉባዔ ጽ/ቤት:**
  ፖ.ሳ.ቁጥር 392፣ ፋክስ፡- (+251) 25 775-3429፣
  የስልክ ቁጥር፡ (+251) 257 75 34 29
  ጅግጅጋ፣ ኢትዮጵያ

- **ለኦሮሚያ ክልል ም/ቤት አፈ-ጉባዔ ጽ/ቤት:**
  ፖ.ሳ.ቁጥር፡- 101769፣ ኢ-ሜል፡- oromiawiev@ethionet.et፣
  ፋክስ፡- (+251) 011 551-3642 / (+251) 011 551-9633፣
  የስልክ ቁጥር፡- (+251) 011 552-4247፣
  አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ

- **ለአማራ ክልል ምክር ቤት አፈ-ጉባዔ ጽ/ቤት:-**
  ፖ.ሳ.ቁጥር፡- 1324፣ ፋክስ፡- (+251) 058 220-2511፣
  የስልክ ቁጥር፡- (+251) 058 220-2659፣
  ባሕርዳር፣ ኢትዮጵያ
- **ለደቡብ ብሔር፣ ብሔረሰቦችና ሕዝቦች ክልል ም/ቤት አፈ-ጉባዔ ጽ/ቤት:-**
  ፖ.ሳ.ቁጥር፡- 1546፣ ፋክስ፡- (+251) 046 220-2408፣
  የስልክ ቁጥር፡- (+251) 046 221-4778/ 046 220-5848፣
  ሐዋሳ፣ ኢትዮጵያ
- **ለቤንሻንጉል ጉሙዝ ክልል ም/ቤት አፈ-ጉባዔ ጽ/ቤት:-**
  ፖ.ሳ.ቁጥር፡- 44፣ ፋክስ፡- (+251) 057 775-0814፣
  የስልክ ቁጥር፡- (+251) 055 7775-0109፣
  አሶሳ፣ ኢትዮጵያ
- **ለትግራይ ክልል ምክር ቤት አፈ-ጉባዔ ጽ/ቤት:-**
  ፖ.ሳ.ቁጥር፡- 291፣ ፋክስ፡- (+251) 034 441-6564፣
  የስልክ ቁጥር፡- (+251) 034 441-6563፣
  መቀሌ፣ ኢትዮጵያ
- **ለጋምቤላ ክልል ምክር ቤት አፈ-ጉባዔ ጽ/ቤት:-**
  ፖ.ሳ.ቁጥር፡- 25፣ ፋክስ:- (+251) 046 220-2408፣
  ጋምቤላ፣ ጋምቤላ
- **ለሐረሪ ክልል ምክር ቤት አፈ-ጉባዔ ጽ/ቤት:-**
  ፖ.ሳ.ቁጥር፡- 952 ፋክስ፡- (+251) 025 666-2530፣
  የስልክ ቁጥር፡- (+251) 025 666-1723 / 025 666-1746
  ሐረር፣ ኢትዮጵያ
- **ለአፋር ክልል ፕሬዚዳንት ጽ/ቤት**
  ስልክቁጥር(+251) 0336660056
  ሰመራ ኢትዮጵያ
- **ለድሬዳዋ ከተማ መስተዳድር የከንቲባ ጽ/ቤት**
  የስልክ ቁጥር፡ (+251) 025 11 11 358
  ፋክስ፡ (+251) 025 11 19 805
- **ለአዲስ አበባ ከተማ መስተዳድር የከንቲባ ጽ/ቤት**
  ስልክ ቁጥር (+251) 0118591363

ሰመጉ የቆመው ለዴሞክራሲያዊ ሥርዓት መዳበር፣ ለሕግ የበላይነት መስፈንና ለሰብዓዊ መብቶች መከበር ነው!!

ሰመጉ በአፍሪካ የሕዝቦችና የሰብዓዊ መብቶች ኮሚሽን የታዛቢነት ቦታ አለው፤
የዓለም አቀፍ የሰብዓዊ መብቶች ፌዴሬሽ (FIDH) አባል፣
የዓለም ዓቀፍ ፀረ-ስቃይ ድርጅት (OMCT) አባል፣
የምሥራቅና የአፍሪካ ቀንድ የሰብዓዊ መብቶች ተሟጋቾች ሕብረት
(DefendDefenders) መሥራች አባልም ነው፡፡